

Мадисън
Божията красива ферма

„Вярата се базира на доказателства, не на демонстрация.“ Избрани вести, том 1, стр.28,
английски

Глава 1
Криза на река Къмбърланд

Един в началото на юни 1904. Мисионското параходче Утринна звезда повдигнало котва и потеглило от мястото, където било акостирало в близост до Нешвил. Спокойната река Къмбърланд шумоляла под изпъстрената сянка на бреговата растителност, а парахода се движел напред.

Едуард А. Садърленд, който наскоро си бил подал оставката от позицията на президент на Мисионския колеж Емануел в Бериън Спрингс, Мичиган, стоял до кормчията, У.О. Палмър, и го гледал как управлява лодката със сръчни умения. Садърленд знаел, че този човек управлявал речни лодки по потоците в южната част на страната от много години.

Той се обърнал от мястото си до кормчията и започнал да мисли за пътниците, които били част от това много специално пътуване. Погледът му първо се спрял на майка Елън Уайт, която стояла на палубата със сияещи очи, наслаждавайки се на сцената разкриваща се пред тях. На лицето и бил изписан пълен мир, който често я красял, докато наблюдавала чудесните неща в природата. Самият той бил чувствителен към подобна красота. За момент се обърнал към реката - гледал как се движи между скалистите и обрасли с дървета брегове, които на места били стръмни и надвиснали с горската си зеленина. Поел дъх с наслада и се замислил за другите пътници.

Двамата сина на майка Уайт също се били присъединили към това пътуване. Джеймс Едсън Уайт бил собственика на Утринна звезда, а Уилям С. Уайт често придружавал майка си на пътешествията и. Секретарката и, Клерънс Крислър, стояла до майка Уайт заедно с Сара Мак Ентефър и Меги Хеър. Ема Уайт, съпругата на Едсън, също била дошла с тях. Фред Хелидей допълвал компанията.

Това пътуване имало две цели: Едсън Уайт искал да открие подходящо място за училище за млади, цветнокожи работници на юг, докато педагозите, Едуард Садърленд и Пърси Маген възнамерявали да търсят място, на което ще могат да основат училище за белите младежи в този район.

Пърси Маген се наслаждавал на спокойното пътуване, на отморителната екскурзия, на красивите гледки, на пленителната музика на реката и на шума на параходчето.

Изведнъж Едуард Садърленд разбрал от същия този шум, че нещо не било наред. Обърнал се към Едсън Уайт:

- Какъв е проблема на лодката ти?

- Отново повреда, предполагам. - Едсън избързал напред заедно с Садърленд, за да прегледа работещия механизъм на лодката. - Изглежда, че трябва да я изтеглим до брега, за да я ремонтираме - съобщил Едсън.

Едуард Садърленд се огледал и видял, че акостирали пред остров в областта Нелис Бенд в Ларкин Спрингс.

След като преценили повредата мъжете решили, че ремонта няма да отнеме дълго време. Чувайки новините, майка Уайт предложила да отидат на брега и да се огледат.

- Желая да видя тази ферма, за която говорихме. На близо е - казала тя на Уили Палмър.

- Ела Ед – извикал Палмър – нека отидем и погледнем фермата Фърджъсън-Нелсън. Госпожа Уайт иска да я види.

- Не, наистина, - Едуард Садърленд се отдръпнал. - Вече съм виждал това място и не съм ни най-малко заинтересован да го виждам отново.

- Но ние трябва да отидем. Госпожа Уайт настоява да го види.

С неохота Едуард Садърленд, който бил наричан от близките си приятели Ед, слязъл от лодката и се покатерил заедно с другите на брега. Видял, че се доближават до фермата и тя наистина изглеждала по-лошо отколкото си я спомнял.

Обърнал поглед към майка Уайт и видял, как очите и блестели от ентузиазъм.

- Ах, - възкликнала тя - това прилича на мястото, което видях във видение. Това е земята, където Бог иска Садърленд и Маген да започнат училището си.

Сърцето на Ед се свило по особен начин, но решил да не казва нищо. Те всички се върнали до лодката и видели, че ремонта бил приключен. Компанията продължила да се движи по течението към Еджфийлд Джанкшън, където влезли в дока. Там ги чакал ирландецът Пърси Маген.

- Обещахте, че ще сте тук до обяд днес и сега е почти вечер – казал Маген, качвайки се на борда. - Чакам в продължение на часове.

- Имахме повреда по път насам - казал му Хелидей.

- Старата ти лодка винаги чупи. Трябваше да знам...

Хелидей прекъснал:

- Повредата се случи точно когато бяхме до фермата Фърджъсън-Нелсън и госпожа Уайт я посети и разгледа.

- Твоята разнебитена лодка се чупи точно там, където не искаме. Какво се случи? - попита ирландецът, пренебрегвайки коментарът на Хелидей.

В този момент Уили Уайт се показал на палубата и се насочил към тях.

- Майка ми иска да види вас двамата в каютата.

- Така, брат Маген, видях фермата ви днес и се разходих из нея. - Майка Уайт погледнала нагоре с наслада. - Убедена съм, че Бог иска ти и Ед Садърленд на купите това място. Това е мястото, което ми беше показано във видение. Какво мислите за него?

- Мисля за него колкото се може по-малко, - отговорил Маген. - Твърде голяма ферма е за Ед и мен. Каменисто е, изхабено и безплодно. Ще струва повече пари отколкото имаме...

- Ами съжалявам, - майка Уайт ги гледала в лицата, докато им говорела - защото изглежда, че Бог възнамерява да вземете това място.

Ед видял, че приятелят му не искал да дискутира въпроса, така че те се извинили и напуснали каютата. Отишли към задната част на лодката и стояли там до късно след полунощ, мислейки за събитията на деня и оплаквайки се поради злочестата повреда при фермата Фърджъсън-Нелсън. Те възнамерявали да открият тихо място в гората и да започнат малко училище сами. Те просто не можели да предприемат нещо голямо. Защо нещата били поели този обрат? Накрая, след много разговори, те решили, че не могат и няма да се залавят с нещо така голямо и скъпо, и безнадеждно. И все пак нито един от тях не се чувствал добре, вземайки подобно решение. И двамата знаели дълбоко в сърцата си, че това да действат срещу съвета на майка Уайт било някак същото като да се обърнат срещу Бог. Сърцата им натежали.

Следващия ден параходът достигнал Картидж и акостирал там. Сутринта на втория ден в Картидж майка Уайт повикала двамата мъже, Садърленд и Маген, отново при себе си.

- Господ иска да вземете фермата Фърджъсън-Нелсън и да започнете училище там – казала им отново.

- Не можем да го направим - протестира Ед. - Не можем да задължим деноминацията да финансира подобна авантюра и самите ние нямаме достатъчно средства, за да я подхванем.

Ед забелязал спокойния поглед изписан на лицето на майка Уайт и неспокойното чувство в него прераснало до тъжна болка.

Третата сутрин в Картидж тя ги повикала при себе си отново и им заговорила с още повече спешност по въпроса.

- Ще помоля Едсън да насочи Утринната звезда обратно към Еджфийлд Джанкшън. От там можем отново да посетим и да погледнем отново мястото.

Садърленд и Маген обсъдили това и решили да не посещават тази ферма още веднъж. Но когато стигнали до Еджфийлд Джанкшън, майка Уайт помолила Уил Палмър да ги заведе до фермата. Няколко часа по-късно тя отново се качила на борда на лодката и казала, че говорила със семейство Фърджъсън, собствениците, които живеели на имота. Тя им била казала, че групата и искала земята им, за да започнат училище за християнски работници. Отново увещала Садърленд и Маген да купят имота.

- Разбираме, - започнал Ед - че цената на това място е между дванайсет и тринайсет хиляди долара. Тази стойност е повече от двойна от това, което възнамеряваме да платим за земя. В никакъв случай не можем да инвестираме повече от пет хиляди долара.

Той седнал до майка Уайт и започнал да и говори със сериозен тон.

- Майко Уайт, решени сме да не отиваме по-далеч от това, което средствата ни позволяват. Идеята ни е да вземем малко място сред хълмовете, където ще можем да се сприятелим със съседите си, да им помагаме и да строим поляка.

Елън Уайт погледнал лицата им и се усмихнал с нежната си усмивка.

- Страхувам се, че ще направите плановете си твърде малки и ще поставите целите си твърде ниско. Ако следвате Божия съвет, Той ще постави краката ви на високо и ще се погрижи за парите, за да платите за мястото. - Тя станала и поклатила пръст предупредително. - Вие, двама мъже, ще заровите ли таланта си в земята? Бог дал ли ви е всичките тези години на опит и способност да обучавате други за делото Му, за да му кажете: 'Господи, знаем, че си суров човек... и се бояхме и скрихме таланта Ти в земята'?

Едуард Садърленд почувствал как го залива бедствена вълна.

- Но, не, майко Уайт, - казал той - Ще работим за Господа. Искаме да вършим волята Му, но нямаме дванайсетте, или двайсетте, или четирийсетте хиляди долара, които ще бъдат

нужни, за да може на това място да бъде започнато училище. - На следващия ден Садърленд и Маген наели кон и двуколка. Те поели в друга посока от земята на Фърджъсън-Нелсън. Отишли да погледнат още една ферма. Но, измъчени от смесица емоции и любопитство, което не спрели да анализират, следобед те се оказали отново във фермата Фърджъсън-Нелсън. Знаели, че не са единствените, които гледали този имот. Ед видял Уил Палмът да се оттеглил с майка Уайт по-рано. Едсън и Сара МарЕнтефър отишли с тях.

Сега двамата мъже, Садърленд и Маген, стояли гледайки към варовиковите скали, които стърчели сред зелената паша, празните издатини в сухите полета и показващите се на повърхността хребети и склонове на голи хълмове.

Те се доближили до купчина камъни, която била близо до стара плевня за засаждания и седнали на една скала. От другата страна на полето те видели акри камениста земя там, където преди били колибите на шестстотин цветнокожи, тъй като тази ферма била център на търговците на роби.

Ед не можел да си представи по-отблъскваща и пуста перспектива за училище.

- Пърси, - казал той протягайки ръката си към пустите полета – това е най-суровото, буренясало и мизерно нещо, което някога съм виждал. Само при мисълта за това място ми се повдига и ми прилошава.

- Знам Ед, чувствам се по същия начин; но Сара Макентефър казва, че фермата, която майка Уайт избрала за училището Коранбонг в Австралия първоначално била оценена като безполезна от лидерите там.

- Е, няма как да е било толкова зле, – казал Ед. - Виж този отвратителен стар обор и тези смрадливи свинарници, които са срещу прозорците на гостната стая на къщата.

Стояли в продължение на няколко минути, потънали в блато от самосъжаление и обезсърчение. Най-накрая Ед проговорил отново.

- Училището в Австралия наистина процъфтява сега, предполагам.

- Да, майка Уайт им казала, да не отхвърлят съвета на Господа, а да Му дадат възможност да работи.

Ед си спомнил ясно думите, които му били изговорени предишния ден. Чувствал се лошо с всяка минута, но все още се съпротивлявал. Погледнал с изпитателен поглед към Пърси.

- Наистина вярвам, че ти си запалил майка Уайт с тази идея за имота на Фърджън-Нелсън.

Тогава, виждайки скептичния поглед на лицето на Пърси, той избухнал в сълзи.

- О, само ако можеше да излезем от ситуацията по почтен и християнски начин, без да показваме липса на вяра в свидетелствата от Божия пророк.”

Грохнали и напълно обезсърчени мъжете коленичели и излели сърцата си пред Господа. След това спокойни и непоколебими те решили да се спрат на тази ферма. Те решили да направят крачка на вяра и да се подчинят на съвета даден им от Бог чрез майка Уайт. След това те отишли при нея, за да и кажат за решението си. Тя не изглеждала изненадана, но похвалила решението им със сърдечни думи.

На следващата сутрин двамата мъже отново се запътили към фермата. Те коленичели сред скалите до стария обор и отново помолили Господ да им покаже волята Си и да им даде сила да бъдат послушни. Ужасени от риска, на който се подлагали, измъчвани от съмнения, те се борели с Господа, агонизирали в молитва.

Изправили се пред първоначален разход от между тринайсет и петнайсет хиляди долара за мястото с оскъдните съоръжения, които предлагало. Те нямали и половината от парите, за да платят за голата, скалиста, мизерна земя, да не говорим за изграждането и оборудването на училище за обучение. Те се молили на Всевишния за помощ. И били така изобилно изпълнени с кураж, че никога в бъдеще в тях вече не се появи съмнение, че Бог ще ги води в тази авантюра. Той щял да поеме контрол и да ръководи всичко, свързано с цялото начинание.

Те били преминали през своята Гетсимания. Цял ден се били борили с проблема. Сега здрачът започнал да покрива голия пейзаж с милостива мантия. Птиците затихнали своите песни и се запътили към гнездата си. Катериците се затичали към старите дървета, а рошавите, цъфнали растения изглеждали като бледи удивителни знаци на фона на тъмните сенки на нощта.

Пърси Маген проговорил:

- Ед, ангажирахме се и то доброволно. Госпожа Уайт е с нас. Бог ни води. Той ще ни покаже пътя.

Изведнъж със силен, радостен глас Ед започнал да пее „Вяра на нашите бащи все още жива...“ Пърси се присъединил към него и хваления към Бог прозвучали над пустата, стара ферма. Вероятно в този момент на триумфална вяра ангелите слезли и заявили мястото за свое.

Песента свършила и спокойствието на нощта ги обградило. Заобиколени били от самотни хълмове, а над тях се простирало звездното небе. Тържественото чувство за Божието присъствие ги обкръжило и те отново започнали да пеят:

„След бурята грее слънцето,
обещание написано със светлина горе
дори и във нашите скърби
свети дъгата на Неговата любов.“

Обичайната жизнерадостност на бърбивия ирландец се показала.

- Ед – Пърси подбрал внимателно всяка своя дума – тук сме на кръстопът. Ако бяхме заели позицията, за която майка Уайт казваше, че не е от Бог, тогава нямаше да бъдем готови да приемем нищо, което не е в хармония с нашите мнения.

- Няма друг начин, – отвърнал Ед – ако искаме да продължим и да имаме увереността, че Бог е с нас. Нека побързаеме към Нешвил и кажем на майка Уайт, че ще купим фермата Фърджисън-Нелсън.

Когато и казали за крайното си решение, тя изразила голямо удовлетворение.

- Ще направя всичко, за да ви помогна - казала им тя – Отидете и разкажете историята си на хората и те ще ви помогнат. Ще препоръчам работата ви и ще напиша статия за нея в църковния ни вестник. Ще се включа и в управителния ви съвет, ако искате.

(Това бил единственият път в живота и, когато тя се съгласила да бъде член на управителен съвет в институция.)

Едуард Садърленд и Пърси Маген заложили бъдещето си и животите си на съвета, който Бог бил дал на майка Уайт. Те били решени, че независимо от цената, усилията и трудностите те ще останат с проекта и ще се доверят на Бог за успешното му завършване.

„Любимата тема на Христос била родителския характер и изобилната Божия любов.“
(Свидетелства към служителите)

Глава 2

Битка на ангелите

Когато Едуард Садърленд и Пърси Маген взели решение да последват Божия съвет по отношение на имота на Фърджъсън-Нелсън, тяхното отношение към мястото се променило. Ед започнал да си го представя такова, каквото би станало с Божието благословение почиващо на него. Започнал да вижда потенциала му и да планира за него. Пърси споделил нарастващия му ентузиазъм. Те незабавно започнали да действат. Ед отишъл в Берън Спрингс, за да събере пари за начинанието, докато Пърси взел наличните пари и отишъл да плати и подsigури избора.

В тази късна лятна, юнска нощ Нешвил пламтял с красота и цвят. Пърси Маген минавал по приятните улици и вдишвал прекрасния парфюм от розовите градини на авенютата. Чувствал се в хармония с природата и с Небесния Баща. Пял си тихичко, докато ходел. Пърси Маген имал причина да пее. Бил на път към дома на Фърджисън – собствениците на четиристотинте акра земя до Нешвил, които той и Едуард Садърленд щели да закупят и използват за училище. Той имал пари в джоба си, за да плати капаро и да запази опцията за този имот, докато Ед щял да се върне с повече пари.

Пърси си помислил за начина, по който Бог ги бил водил в цялата поредица от събития. Той си спомнил уверението от майка Уайт, че Бог и е показал, че тази пренебрегната, гола ферма с Неговото благословение ще стане „велик център на образователно дело, зрелище за света, ангели и хора.“ Тя я нарекла „красива ферма“. Пърси знаел, че Бог сам бил избрал мястото. Определено никой човек не би го избрал.

И двамата – Едуард Садърленд и Пърси Маген, били дискутирали цената на мястото с собствениците и се били съгласили да го продадат за определена, установена сума. Пърси знаел, че Бог сам трябва да е избрал мястото. Пърси бил сигурен, че това била добра сделка. Той се изпълнил с увереност на вратата на Фърджъсън.

Господин Фърджъсън отворил.

- Професоре, страхувам се, че сме си дали времето за нищо. Госпожа Сали не иска да продава. Чувствам се засрамен, но не мога да помогна.

- Какъв е проблема с госпожа Сали? - попитал Пърси.

- Не ми се казва – човекът погледнал към краката си – Тя казва, че никога няма да даде мястото на янки (американец).

- Нека се срещна с нея. - Пърси влязъл в стаята. - Споразумяхме се с вас, хора, и приятелят ми вече отиде на север, за да събере парите. Не искате да се поставите под отговорност за съдебно дело, нали?

- Не мисля, че искаш да я видиш. - предупредил съпруга - Когато госпожа Сали избухне, тя става като самия дявол.

- Може би, но повече от веднъж съм говорил с жени, които се държат като самия дявол – уверил го Пърси.

Господин Фърджисън завел Пърси в южната гостна и му казал, да почака там. Скоро той се върнал в стаята, голям, висок човечец със съпругата си, която била по-висока от него. Тя стояла зад него. Ако Пърси можел да си представи образа на Езавел, той бил пред него сега изобразен в тази впечатляваща жена – мислел си той.

- Госпожо Сали – започнал съпругът – искам да ви запозная с професор Маген.

Тя се обърнала към съпруга си, тропнала с крак и започнала да съска:

- Омитай се от стаята, сър – Той бързо излязъл, а тя се обърнала към Пърси – А сега, сър, какво искаш?

- Госпожо Сали – започнал да говори нежно – ако седнете и бъдете тиха за момент, ще говоря с вас.

Тя седнала тежко на един стол.

- Сега – казал той – съпругът ви ми казва, че не искате да продадете мястото. Поставяте ни в трудна позиция, защото вече се съгласихте, да продавате. Моят приятел отиде на север...

- Никога няма да продам имота на-на-на ЯНКИ!

Пърси смекчил гласа си още повече:

- Госпожо Сали, някога била ли сте християнка? - Не знаел, защо за попитал този въпрос. Думите просто му дошли.

Той видял, как очите и се пълнят със сълзи. Тя избухнала в плач и казала:

- О, бях. Баща ми беше методически свещеник и той ме отгледа като християнка, но изглежда, че самият дявол е влязъл в мен.

- Съпругът ви ми каза това – казал Пърси – Сега ме чуйте, госпожо Сали, ако Господ не иска да имаме това място, ние не го искаме. Нека сега коленичим и помолим Господ да ни покаже, дали това е правилно.

Госпожа Сали заплакала и захълцала така, сякаш сърцето и било разбито, те коленичили и се помолили. Пърси се помолил:

- О, Господи, извади дявола от госпожа Сали.

Тя се помолила:

- О, Господи, знам, че в мен има дявол и искам да го изгониш.

Когато станали от коленете си, Пърси видял, че лицето и се било смекчило и че тя изглеждала по-спокойна.

- Напиши договора – казала му тя - а аз ще го подпиша.

Пърси веднага започнал да работи по договора и след малко мила и усмихната тя се върнала в гостната и го поканила да обядва с тях. След обяда те си говорили за няколко минути; тогава тя се качила нагоре, докато Пърси се върнал в гостната, за да довърши договора. Накрая той извикал:

- Господин Фърджъсън, всичко е готово. Сега можем да подпишем.

Мъжът се качил горе, а Пърси го чакал към половин час. Можел да почувства, как деня започнал да причернява; атмосферата започнала да става потискаща. Най-накрая господин Фърджъсън се върнал.

- Професоре – казал той – всичко е напразно. Тя отново се държи като самия дявол. Дъщерите и да горе и я умоляват, но нищо не помага.

- Добре – казал Пърси – доведи я отново тук.

- Няма смисъл.

- Да, ще има промяна – казал Пърси – защото аз ще получа тази ферма.

- Как можеш да бъдеш толкова сигурен?

- Няма да разбереш, ако ти кажа, но знай, че това е така. Доведи я тук.

След около половин час тя слязла, те седнали на верандата и разговаряли дълго. Тя казвала на Пърси, колко много мрази янкитата.

Доброто настроение, резултат от молитвите им, изчезнало. Изглеждало, че нещо я било докоснало, докато се молили, но сега опърничавият дух бил влязъл отново в ума и. Тя се люлеела напред-назад – ту искала да продава, ту не искала.

- Ще продължавам да се връщам – казал и Маген – докато получа тази ферма.

Той си нямал и идея, че една от причините за изблиците на госпожа Сали била, да повиши цената.

Тази вечер той телеграфирал на приятеля си Едуард Садърленд и му казал, че е по-добре да се върне. Най-вероятно щяло да стане така, че да трябва да платят повече. Той го помолил, да доведе и майка Друилард. Той настоявал и двамата да дойдат.

Докато ги чакал, Пърси говорил всеки ден с госпожа Сали на верандата на Фърджъсън. Най-накрая, кратко и отзивчиво, тя направила оферта, която повишила цената с почти 700 долара. Той получил устна гаранция от нея за тази цена до следващата сряда – само устна гаранция. Госпожа Сали не могла да подпише нищо.

Когато Едуард Садърленд получил телеграмата, той отишъл директно в дома на госпожа В. Х. Друилард в Берън Спрингс. Тя била лелята на Ед и била предано наричана от всички майка Ди. Тя била една от най-умните финансови глави в деноминацията. Служела като касиер и финансист на няколко места, включително и на длъжност в Африка; била капиталист през целия си живот, както и човек, който разпределял Господните милостини с едно от най-щедрите сърца, както и с хладка, спокойна глава. Сега тя била касиер на мисионския колеж Емануил

Едуард Садърленд помолил майка Ди да им даде пари за покупка за фермата Фърджисън-Нелсън.

Майка Ди го разпитала за всички аспекти на проекта.

- Това ми изглежда рисково – казала тя – Как така си промени мнението и вече не искаш да купиш малка ферма? Сега идваш с проект за 12 000 долара.

- Това е само началото, майко Ди – обяснил Ед – Училището трябва да бъде обзаведено, а фермата снабдена с машини и инструменти.

- Какво си мислехте, момчета, – прекъснала майка Ди – включвайки се в сделка така извън ресурсите ви?

- Мислехме точно това, което и ти си мислиш. – засмял се Ед – И смятахме да продължим да мислим по този начин, но Бог постави юзда в устите ни и ни обърна.

Той и разказал всичко, което се било случило.

- Ед, това е лекомислено. Няма да ти дам парите. Не мога да направя подобно нещо.

Ед почувствал странна решителност в себе си.

- Добре тогава – казал – Ще отида и ще взема парите и някой друг. - Той станал и взел шапката си – Маген и аз ще се подчиним на Господа.

Той отворил вратата и излязъл; но тя го повикала обратно.

- Виж, Ед – поставила дланта си на ръката му – Ще дойда с теб и ще погледна това място.

Те взели влака за Нешвил. На гарата срещнали старейшината Батлър, старейшината Хаскел с жена му, майка Уайт, Сара Макентефър, С. С. Крислър и Пърси Маген.

Маген хванал ръката на Садърленд:

- Ед, залогът е висок. Старата дама е развалила договора. Иска още 1000 долара.

- Ха – възкликнала майка Ди – щастлива съм, че няма да купуваме.

Очите на майка Уайт заблестели.

- Щастлива! - ясният и глас звъннал – Щастлива! Мислиш ли, ще се позволя на дявола да ми вземе това място за хиляда долара? Платете ги. Достатъчно евтино е. Това е мястото, което Бог е казал, че трябва да вземете.

Тогава се обърнала към майка Ди:

- Нел, мислиш, че си почти на възраст да се пенсионираш, но ако заложиш на това дело, ако се грижиш за тези момчета и ги водиш, и подкрепяш в това, която Бог иска да направят, тогава Господ ще върне младостта ти и ще направиш повече в бъдещето, отколкото си направила в миналото.

Групата отишла в старата къща, щаба на издателството Садърн Пъблишинг Асоциейшън, където майка Уайт била отседнала. Докато другите се молили, Маген, Садърленд и майка Ди отишли във фермата, за да посетят семейство Фърджънс.

Те влезли в гостната и седнали.

- Искате ли мястото? - казала госпожа Сали, влизайки в гостната.

- Разбира се, че го искаме – казал и Маген.

Тя поклатила глава:

- Не знам, дали да подпиша, но ако бях в Нешвил, можеше и да го направя.

Маген я хванал ръката и поканил нея и съпруга и във файтона, с който били дошли. Всички се върнали в Нешвил.

Демонът на опърничавостта я карал да се колебае. Ту искала да продава, ту не искала. Тъкмо щяла, но се отказала. Те отишли директно в офиса на нотариуса.

Според закона на Тенеси омъжената жена можела да наруши думата си и да бъде свободна от морален дълг. Но за да бъде един нотариален акт или договор за продажба подписан и от съпруга и от съпругата, съпругата трябвало да отиде в стая с нотариуса, в която да не присъства никой от семейството и и да подпише клетва, че не е била принудена.

Тя тропнала с крак.

- Никога няма да подпиша това! Не правя това доброволно. - тя захапала устната си и пребледняла – Янки-и! Янки-и! - продължила да мърмори без дъх.

Съпругът и влязъл в стаята.

- О, Сали, – размахал юмрук – наистина спри с това!

- Трябва да ми платят със злато – извикала тя.

- Не – казал той – Чекът им е толкова добър, колкото и злато.

Най-накрая тя се обърнала към нотариуса:

- Подписвам се на тази клетва, сър. Дайте ми химикал.

Тя взела химикала и надраскала името си.

Маген и дал чек с авансовото плащане на стойност 5000 долара, повечето от които пари били взети назаем. Тогава двамата млади педагози взели документите и излезли от офиса.

Те отишли веднага да се срещнат с майка Уайт и и казали:

- Майко Уайт, имаме мястото.

- Добре, брат Садърленд – тя им дала най-топлата си усмивка – Вие, момчета, никога не ще узнаете, колко много ангели работеха, за да ви помогнат, да го получите.

Пърси Маген почувствал радостни тръпки.

Подобно на Данаил той умолявал Господа и ангелите се борили за него, както се били борили и за принца на Персия.

През тази есен на 1904 Едуард Садърленд се изправил срещу най-голямото предизвикателство в живота си – посвещението си да основе, оборудва и да донесе успех на училище, което щяло да бъде разположено на пустите акри от фермата на Фърджисън-Нелсън и което щяло да посрещне нуждите на Юга. Той бил на тридесет и девет и заедно с Пърси Маген, четири години по-млад от него, бил преминал изпита на вяра, който изисквал от тях да вървят напред доверявайки се безусловно на съвета на майка Елън Уайт.

- Нямаме вяра, – казал на приятеля си Пърси - ако не вярваме в нещо, което изглежда невъзможно за човешкия ум.

- Точно това е този проект.

Пърси Маген застанал до него. Те излезли, за да огледат земята с очи, възпламенени от чувството за собственост и отговорност.

Майка Друилард била с тях. Тя била инвестирала пари в тази необещаваща земя. Сега тя стояла до тях – вятъра размятал червената и коса, сред която започвали да се показват бели косми. Садърленд погледнал към майка Ди. Колко млада изглеждала за шестдесет годишна жена! Червенокосите хора не издават възрастта си както другите, мислил си той. Той я гледал, когато тя протегнала убедително ръка над отблъскващите акри и казала:

- Дърветата, хълмовете и небето изглеждат добре. Но тази ферма е пущинак. Вижте как прасетата са изкоренили тревата, опустошили са дори и входа на къщата. - Тя била тиха за момент и след това се обърнала към двамата мъже – Знаете ли, кое ме накара да подкрепя това начинание? - Без да чака отговор, тя побързала да им го даде със сияещо лице – Сестра Уайт ми каза, че ако дам времето си, талантите си и средствата си, за да помогна за основаването на училището тук, Бог ще ми даде привилегията да направя това и да видя успеха на делото.

Ед проговорил:

- Да вярваш в нещо напълно разумно не се изисква вяра. – Неговият изчисляващ, изпитателен поглед обхванал четиристотинте акра току-що придобита земя – Не знам защо да не очакваме Бог да направи чудеса сега, точно както е превърнал водата във вино и е отворил Червеното море.

„Източникът на всички правилни изобретения и подобрения е този, който е Чудесен Съветник и Велик в разум.“ - Съвети към учителите, стр. 277

Глава 3 Преправяне на път

Едуард А. Садърленд се заел с рисковото начинание да започне училище с години опит в областта на образованието зад себе си. Родителите му били благочестиви – насадили в него „страх и наставление Господно“, а обкръжението му било такова на посвещение на Бог в детството и младите години.

Баща му, Джоузеф Садърленд, който получил образованието си за учител по гръцки и латински в Гласкоу, бил имигрирал с родителите си в Канада и след това в Уисконсин, където основали ферма в близост до семейство Ренкин. Семейство Ренкин имали осем червенокоси момичета. Джоузеф се омъжил за Мери Ренкин. Скоро след брака им младата двойка приела Адвентната вест и станала пламенен поддръжник на вярата.

През 1865 Джоузеф и Мери Садърленд напуснали дома си в Уисконсин и започнали едно пътуване към Отранто, Айова. Там те очаквали първото си дете и се надявали да приключат пътуването си, преди бебето да се роди; но на път в Прейри дю Чиен, в Крауфърд Кътри, през студения трети март, 1865г., докато караваната им прекосявала река Мисисипи, се родил Едуард Александър.

От баща си, Джоузеф, младият Едуард наследил откровената си честност и способността си за бизнес, комбинирани с рядък талант за създаване на приятели и задържането на тези приятели. От майка си, Мери, наследил литературните си способности и дарбата си за майсторско мениджърство. И двамата родители го обгърнали със сигурност, произлизаща от активна вяра в Бог.

През цялото си детство Едуард чувствал пречистващото влияние на песента и молитвата. Сутрешните и вечерните богослужения поставяли граници на дните му. Песните на хваление на майка му и силните молитви на баща му изградили стена от увереност около него и по-късно около сестра му Лидия. Те познавали мира на добре подредения дом.

Едуард рано научил стойността на труда и търпението, които се научавали в живота във фермата с множеството отговорности и дейности. Той и Лидия пасели крави за пени на ден. Когато лятото приключвало, той си събирал сумата от 35 цента. Дългата зима представляла много изкушения, с които да изхарчи парите си, но той ги спестявал и през пролетта намирал малкото си съкровище непокътнато.

Веднъж баща му предложил да инвестират трийсетте centa в арпаджик и Едуард помогнал в това, да го засеят. Той се грижел за лука през цялото лято, обрал го на есен, продал лукът и осъзнал, че може да спечели цяло състояние от първата си бизнес-авантюра. През този опит той научил уроци на търпение, трудолюбие и пестеливост.

В това време пред него се отворила нова възможност. Скунксовете се размножавали така бързо и били така унищожителни, че щата предлагал много за тях. Мислейки си да спечели лесни пари, Едуард се заредил с умение и енергия. Той притиснал първия си скункс в ъгъла. Сега само трябвало да завърти тоягата си и да го убие; но скункса действал преди него. Животното избягало, но не и момчето.

Давещ се и ужасен, той изтичал при майка си, която го усетила от къщата, взела го на полето, съблякла го и го натъркала, като заровила дрехите му в земята. Това, което получил от тази си авантюра, не била финансова облага, но нещо с подобна стойност. Едуард Садърленд научил, как да се справя със скунксовете и никога не забравил това. „Когато срещнеш скункс, остави го. Ако не направиш това, скоро ще миришеш като него.“

Ед завършил гимназията в Отранто на деветнадесет годишна възраст. През следващата година той преподавал в съседно селско училище, като яздел понито си Маус, за да стигне до там. През тази година той научил, колко много още трябва да научи, за да бъде обучен и успешен учител на деца и младежи. Той бил решен да отиде в колеж.

Една сутрин на закуска обявил:

- Искам да отида в колеж. Искам да отида в Батъл Крийк.

- Вече имаш образование, синко. – настоявал баща му – Сега само трябва да спечелиш достатъчно пари, за да купиш хубаво парче земя, така че да можеш да развиеш хубава ферма.

Изглеждало, че за бащата въпросът нямало да бъде повече обсъждан.

- Но аз не искам да бъда фермер. Искам да бъда учител. - Младият Едуард имал ината и настойчивостта и на двете семейства - Садърленд и Ренкин. Отстоявал правата си.

- Знаеш, че няма пари за колеж -казал бащата.

Едуард обмислил проблема в продължение на няколко минути.

- Тогава ще продам Маус. Това ще ми даде достатъчно пари, за да стигна до Батъл Крийк и ще намеря начин да получа това, което искам.

Едуард наистина продал Маус, въпреки че му било много мъчно да се раздели с обичното си пони. През тази есен на 1885 той отишъл в Батъл Крийк. Но не отишъл в колеж. Лелите му, Ида Ренкин, наставничка в женското общежитие на колежа Батъл Крийк и Ефи, икономка, отговаряща за храната, приели Едуард през тази първа година; той прекарал цялото си време изучавайки граматика и реторика под личното ръководство на професор Гуудлоу Х. Бел. Въпреки че писма от възрастни го предупреждавали за неодобрението на семейството му, той завършил програмата си за изучаване на английски. На следващата година той се записал в колежа Батъл Крийк.

В края на първата си година в колежа Едуард решил да се върне възрастни и да прекара лятото на 1887, помагайки на баща си в фермата. Мускулите му били слаби, а работата била тежка. Баща му бил суров към него.

Дошло времето за жетва и вършеене. Конвейер носил сламата от машината за вършеене до купата сено, където човек трябвало да я притисне с вилата. Всички мъже в екипа считали тази работа за най-трудната. Бащата Джоузеф дал на Едуард тази работа. Мъжете наблюдавали изприщените ръце и протестирали. Майка му плакала, но бащата настоявал:

- За добро ще му е – казвал – Искам да откроя, от какво е направено това момче.

И открил. Едуард работел и пеел, и се молил през времето на вършеенето като „сламкова маймунка“ - без изобщо да се оплаква.

През следващото лято Едуард се занимавал с колпортаж, за да събере пари за училище. Докато продавал книги, той оставал в дома на госпожа Джосефин Готсиан в модерната част на Сейнт Пол, Минесота – Дейтън Блъф. Предишната година заможната госпожа Готсиан била пациентка в санаториума Батъл Крийк и била приела Адвентната вяра. И други млади хора били отседнали в дома на Готсиан и тъй като храната не им харесвала, престоя им там бил неприятен. Едуард бил решен, че доколкото е възможно ще зарадва тази добра дама. Той започнал да прави различни неща за нея. Той спретвал коня и изпълнявал различни поръчки за оставането и храната си. Вечерите и неделите той я извеждал на езда през парка във файтона и, воден от красивия кон Мейджър. Спомняйки любимата си Маус, Едуард се грижел по специален начин за Мейджър.

Младият мъж не можел да представи, как това уникално приятелство с госпожа Готсиан ще повлияе на бъдещето му. Така простички и незначителни понякога изглеждат в човешките очи заражданията на Божиите чудеса.

През 1888 Бог запалил голяма светлина на конференцията в Минеаполис чрез вестта Праведност чрез вяра. Тази светлина променила живота на Едуард и мотивирала плановете и действията му за през останалите му години.

През есента на 1888, когато Едуард се върнал в Батъл Крийк за третата си година, той намерил нов приятел – Пърси Маген, ирландски младеж. Между двамата започнало приятелство, подобно на това между Йонатан и Давид.

Техните личности и способности се допълвали така добре – делото им нямало паралел в Адвентния деноминационен свят.

Не случайни били обстоятелствата, поставили Едуард Садърленд и Пърси Маген директно под влиянието на майка Елън Уайт през късната есен на 1888, когато самата тя била преизпълнена с радост и интерес към вестта за праведност чрез вяра, за която твърдяла, че е „самата трета ангелска вест.“ Тя поканила Пърси да дойде и да живее в дома и. И през тази зима Едуард често идвал, за да посещава приятеля си. Те изучавали дълбоките истини на трите ангелски вестии, изследователния съд, светилището и умилюстивението – всички тези в светлината на славната нова светлина от вестта от 1888. От близкото си приятелство с майка Уайт те научили да ценят невероятния подарък за църквата на остатъка, който Бог бил дал на тази мила жена.

Те забелязали саможертвения живот, който живяла и семплите принадлежности на дома и. Те преживели атмосферата на мир и радост, която изпълвала този скромен дом. Те опознали стандартите, които Елън Уайт поддържала, както и безкористната и загриженост към разрастващото се дело. И двамата я наричали майко Уайт, обръщение на привързаност, което използвали, докато били живи. Убеждението, че откровенията на майка Уайт идвали от Бог, дълбоко белязали сърцата и умовете на двамата млади мъже и оформили бъдещите им действия.

Въпреки че Пърси бил четири години по-малък от Едуард, по-младият имал сериозно влияние върху по-големия. Едуард скоро разбрал, че Пърси се радва на духовна опитност, която той самия

не познавал. Пърси бил предал вътрешната крепост на живота си на Бог и бил приел праведността чрез вяра в Исус без въпрос или резерви.

- Пърси, кажи ми как можеш да изискваш обещанията със съвършена вяра – казал Едуард веднъж по време на един от разговорите им върху духовни въпроси – Разбира се, вярвам в Библията и всичко това, но все пак понякога откривам съмнения и страхове в сърцето си. Предполагам, че вярата ми просто не е пораснала достатъчно.

Пърси го погледнал с привързаност.

- Може би ще ти помогне, да се сетиш колко велик е Бог, колко дълго е живял и какви средства и способности има, за да изпълни тези обещания.

Малко по малко Пърси довел Едуард до пълно приемане на праведността на Христос и пълна зависимост от великите и скъпоценни обещания. Всяко ново посещение на дома на майка Уайт, което Едуард правел и всеки разговор с нея укрепвал новата му опитност, докато и двамата били „закоренени и основани“ в спасителните доктрини на Исус Христос.

Пърси също учил Едуард относно въпроса с развлеченията. Едуард забелязал, че Пърси извършвал физически упражнения, вършейки полезна работа. Пърси бил постъпил в пекарната на колежа и скоро станал главен пекар. Работел в кухнята и се научил да готви. Работил в работилницата с машините и започнал да владее изкусно различни инструменти. Едуард се развличал играейки футбол и бейзбол.

Един ден Едуард хванал твърдата ръка на Пърси.

- Трябва ни още един човек в бейзболния ни отбор – човек с подобен мускул, Пърси.

- Нямам интерес. - Пърси се обърнал настрана.

- Но защо? Мислиш, че трябва да работим през цялото време ли?

- Нека кажем, че не мога да счита една дейност за подходящо за мен развлечение, ако няма полза за някого.

- Със сигурност енергичните физически упражнения са здравословни и нужни за тялото – настоявал Едуард.

- Да, упражненията са добри и нужни; но мисля, че тези упражнения могат да се направят и по полезни начини. Истинското развлечение носи благословение на другите.

Едуард мислил дълго и дълбоко за думите и примера на приятеля си. Навреме започнал да гледа на развлечението по начина, по който и Пърси гледал на него. Така направил още една крачка по пътя си към величието.

Една млада дама от Айова, Сали В. Бралиър, посещавала някои от уроците, които и Едуард посещавал. Едуард забелязал, че е много талантива, образована по немски и латински, художник, а главният и предмет бил домашна икономика. Той също открил, че тя има ценен характер. Той също открил, че и двамата имали едни цели, а именно да бъдат учители. Той я намирал за привлекателна; а когато очите им се срещнали през класната стая, приятно чувство го обливало и искри електричество се преследвали нагоре и надолу по гръбначния му стълб. Въпреки че правилата в колежа ограничавали общуването между ученици и ученички, Едуард намерил начин да извести на Сали, че много я харесва. Както винаги любовта намерила начин; и преди завършване те двамата си обещали да споделят

животите и любовта си един с друг. Преподавателите одобрили това и им дали благословията си. През юни 1890 двойката завършила колежа Батъл Крийк. Едуард получил лиценз за служител и посрещнал бъдещето с увереност и ентузиазъм. Той отишъл за да поеме отговорността за палатката в Уинпейдж Сити, Минесота за събитие на старейшината Р. С. Порър, докато Сали отишла в дома си, за да се подготви за сватбата. Те сключили брак през август и започнали дълга и полезна кариера. Влиянието на тази посветена двойка щяло да достигне целия свят.

След сватбата им, Едуард взел съпругата си в Минеаполис, Минесота. Той поел позицията на директор в академията през есента, идвайки на мястото на К. А. Луис, който бил извикан в Юниън Колидж в Линкълн, Небраска.

Годината минала добре. Сали и Едуард Садърленд се опознали и открили много качества един в друг, които задълбочили обичта им и ги споили в един инструмент за Божия употреба.

Една сутрин през пролетта Едуард се прибрал неочаквано от уроци.

- Какво не е наред? Защо си вкъщи в този час на деня? - попитала Сали, докато той влизал в къщата.

Едуард съблякъл палтото си и взел прекрасната си Сали в ръцете си.

- Тъжно ми е да ти кажа. Направила си така уютен дом за нас тук; но човек от Юниън Колидж дойде; искат да отидем там следващата година. Ти ще ръководиш отдела по изкуствата, а аз ще ръководя историческия отдел.

- Разбира се, че ще отидем! - Сали го погледнала в очите с този изпитателен поглед, който винаги карала Едуард да почувства, че може да прочете душата му.

- Добре, казах на човека, че ще дойда в къщи и ще се помоля с теб за това, и след това ще решим. Той иска да знае веднага.

Те коленичили заедно, така както правили сутрин и вечер и в други специални случаи, когато имали нужда да общуват с Бог.

Те решили да отидат.

„Сега, както никога преди, трябва да разберем истинската наука на образованието. Ако се провалим в това да я разберем, никога няма да имаме място в Божието царство. „Това е вечен живот, да познаят Тебе, единствения истински Бог и Исус Христос, Когото си изпратил.“ Ако това е цената на небето, няма ли нашето образование да бъде ръководено по този начин.“ - Християнски педагог, август 1897, стр.22; цитат в Журнал на истинското образование, Февруари, 1947

Глава 4

Години на решение

Приятелят на Едуард, Пърси Маген, останал в колежа Батъл Крик. Обучението му обаче било прекъснато от спешна нужда от учител по история. Докато Едуард се борел с проблеми през първата си година като директор в академия, Пърси копаел надълбоко, за да се подготви за уроците си по история. Той изучавал извън изискванията на курса. Изучавал особено писанията на майка Уайт, свързани с реформата в образованието и други свързани с нея въпроси. Когато първата му година преподаване в колежа завършила, той застанал смело зад определени принципи на реформа, което щяло да го постави като техен шампион до края на живота му.

След първата година на Едуард като директор на академията в Минеаполис, семейство Садърленд се преместили в Юниън Колидж и там основали първия си дом. След това заминали за Харбър Спрингс, Мичиган, за да присъстват на първия образователен конгрес на църквата на Адвентистите от седмия ден. Въздействието на конференцията в Минеаполис и вестта за праведност чрез вяра повлияли много; и все пак реакцията се издигала бавно и във въздуха се чувствала нуждата от промяна – стотина учители били събрани за изучаване, което щяло да продължи шест седмици.

Ед се срещнал с Пърси Маген и обновил приятелството си с него там.

- Пърси – казал му, след като първите сърдечни поздравии приключили – Чух, че Харбър Спрингс е чудесно място за риболов. Хайде да си отделим един ден за това.

Едуард не можел да си помисли за по-вкусна почерпка от тиган с прясна, току-що уловена, пържена в масло риба.

- Риболовът не ме съблазнява вече. – казал Пърси, а Едуард доловил игриво намигване в окото му. Пърси обяснил, че е станал вегетарианец и че не се интересува от това да лови риба или каквото и да било друго животно за храна. - Знаеш ли, майка Уайт е получила светлина относно вида храна, която трябва да използваме.

Така убедителни били аргументите на Пърси и така добре подкрепени с вдъхновени доводи, че младото семейство Садърленд станали вегетарианци от този ден нататък.

Сега двамата мъже започнали да дискутират други важни въпроси. И Пърси и Едуард имали силно чувство, че трябва да напредват в увеличаващата се светлина. Вестите, които младата църква получавала чрез майка Уайт призовавали за напредване в нови сфери. И сега сто от най-видните педагози на църквата се били събрали, за да обмислят основните принципи на новото образование, които, изглеждало, майка Уайт смятала за толкова важни.

- Какво мислиш за тази идея на майка Уайт, училищата ни да бъдат разположени в селски райони?

Едуард попитал Пърси това в първия удобен случай, който намерил и в който можели да говорят насаме.

Пърси помислил за момент.

- Разбира се, знаеш, че съм съгласен. - Той се усмихнал на приятеля си с тази чаровна ирландска усмивка. – Всичко върви заедно: разположението в провинцията, достатъчно плодородна земя, учители и ученици, които да работят заедно и да издържат себе си чрез работа. Това ми звучи добре.

- Това е един от основните принципи, нали? - казал Едуард замислен.

- Да, но не е първият главен принцип. Първият е, че познаването на Бог е най-важното образование, че словото Му трябва да бъде главният учебник, заедно с книгата на природата, която е втора по важност.

Едуард си спомнил, че майка Уайт е била първия поддръжник на подобна програма на образование за определен период от време, дори преди основаването на колежа Батъл Крийк. Той се чудел защо тези вести, които църквата била следвала така бавно, сега имали така спешна важност. Възможно ли е вестта за праведност чрез вяра в Минеаполис да е отворила достатъчно сърца и умове, така че Бог да направи нещо важно на този конгрес на педагозите?

- Пърси, искам да отида на юг и да започна работа в южните щати. Майка Уайт говори толкова много за нуждите на юга. Може би трябва да отидем там – съобщил Едуард.

- Ако желаем, мисля, че Бог ще отвори пътя за нас да работим там, където се нуждае най-много от нас. - отговорил Пърси.

Докато основните принципи на образованието били обсъждани на този конгрес през 1891, Едуард бил напълно в хармония с тях и нямал търпение да започне да служи по този начин. Щял да говори за това с майка Уайт. Тогава осъзнал, че майка Уайт нямала да бъде на близо, за да говори с нея. Тя била решила да отиде в Австралия. От седемнадесет години се била опитвала да накара братята да преместят колежа Батъл Крийк в селси район, но те не направили нищо. Въпреки че поддържала нежни връзки на привързаност към същите тези братя, тя се чувствала водена от Бог да се премести в Австралия, където се надявала, че ще бъде основано училище, което да бъде ръководено според Божия план.

Една вечер към края на конгреса Едуард се забързал към стаята, в която той и Сали били отседнали.

- Сали, знаеш ли, какво мислиш се случи преди малко?

- Не мога да позная.

Усмихнала се, сякаш знаела, че и носи добри новини.

- Оказа се, че тази есен няма да преподаваме в Юниън Колидж. Генералната конференция ни повика обратно в колежа Батъл Крийк.

- Какво ще преподаваме?

- Аз ще преподавам история, а ти ще ръководиш отдела по изкуство и ще преподаваш немски.

Сали седнала на най-близкия стол.

-Добре че не си разопаковахме всичко в Колидж Вю. - Тя въздъхнала, но се усмихнала на съпруга си.

Младото семейство Садърленд се върнало с Юниън Колидж, за да събере притежанията и да се върне в колежа Батъл Крийк. За тях било чест да бъдат част от преподавателския състав на колежа-майка за тях.

Точно преди училището да отвори, президентът информирал Едуард, че няма да преподава история, както било планирано, но Библия.

- Не очаквахме тази промяна, Едуард, но ще направим най-доброто, което можем. Сигурен съм, че разбираш.

Така Едуард се заел със задълженията си като професор Садърленд и най-важния колеж на деноминацията. Той нямал учебник, нямал учебна програма, нямал дори основни насоки. Преподавал старозаветна история и бил наставник в общежитието на мъжете.

Ново възприетата му диета била незначителна част от убежденията му относно образованието и живота и все пак този въпрос създал първия му сериозен проблем като учител в колежа. Смело той превел класа си през първите глави на Битие, където открили и дискутирали на широко диетата, която Бог дал на човека в съвършеното му състояние, Едемско състояние. Един от учениците попитал:

- Има ли причина тази същата диета да не бъде използвана сега?

Те изучавали до деветата глава на Битие. Там те видели, че месото било позволено само след като земята била опустошена от потопа. Надигнали се още въпроси.

Младият библейски професор не криел светлината си под шиника. Той изложил собствените си убеждения върху диетата; ученията на майка Уайт също насърчавали съобразяване това, което Бог и е бил разкрил. Той казал на учениците си, че се наслаждавал на отлично здраве на вегетарианска диета. Много от учениците му започнали да следват примера му. За да избегне неудобство, ръководството в колежа се погрижило за две вегетариански маси в трапезарията, но това не разрешило проблема. Президентът Прескот повикал Едуард Садърленд в офиса, където младият професор застанал смело не само срещу президента, но също и срещу старшата медицинска сестра на институцията.

- Едуард, оценяваме работата ти като Библейски учител, но трябва да осъзнаеш, че трябва да избягваш дискусии върху неща, които могат да доведат до спор и фанатизъм. - Президентът го погледнал със съчувствителни очи. – Разбираш, нали?

Тогава тя проговорила:

- Едуард, изненадана съм, че занимаваш учениците с така незначителни въпроси.

Едуард не спорел, нито се предал. Неговите убеждения си останали и учениците му останали с него. До три години самият президент станал вегетарианец и месото изчезнало от трапезарията на Батъл Крийк завинаги.

И Едуард Садърленд и Пърси Маген считали че е голямо благословение, да работят заедно с президента Прескот. Те осъзнали прозорливия му интелект и голямото му благочестие. Понякога мислил толкова дълбоко, че младите му колеги не го разбирали, но това ги карало да го уважават още повече. Той поел президентството в Батъл Крийк още в самото начало – то било неоформено и неуравновесено. Но той го довел до стабилна и

организирана зрялост. Но президента Прескот никога не се отърсил от оковите на класическото образование.

- Разбирам, че докато този колеж бил основаван, майка Уайт е предупреждавала, той да не бъде основаван в града. - казал Едуард на Пърси, докато вървели към класните си стаи един ден. Въпроса се въртял в ума му.

- Да, още в самото начало ги е насърчавала да се разположат в провинцията. - съгласил се Пърси.

- Чух, че след като се върнала в Батъл Крийк след като дълго отсъствала от Калифорния, и чула, че колежът ще бъде разположен в града Батъл Крийк, тя седнала и плакала.

Пърси се замислил.

- Сигурен съм, че майка Уайт е изплакала много сълзи затова, че Божия народ е бавен да действа според наставленията, които Той ни изпраща чрез нея.

Достигнали сградата и Едуард казал няколко последни думи:

- Благодаря на Бог, че тя е стояла до колежа въпреки това и от тогава насам е продължила да изпраща предупреждения и умолявания за тях, да правят това, което Бог иска.

Вълна от носталгия ударила Едуард. Майка Уайт била заминала за Австралия и въпреки че писмата и идвали често, носейки предупреждения и насърчения, не било същото като да са близо до нея, като да изтичат и да и зададат въпроси, и да се помолят с нея. Едуард продължил да се чуди, какво ли би се случило, ако лидерите в областта на образованието бяха последвали съветите и бяха направили това, което Бог им казвал. В сърцето му се родил копнеж да бъде свързан с образователна институция, която следва всички Божии наставления.

Изглеждало невъзможно сега колежът да бъде изнесен извън Батъл Крийк. Осакатен от местонахождението си, той не можел да последва съвета на майка Уайт да направи земеделието „А, Б, В на образованието си.“ Наскърбена и обезсърчена, тя обърнала гръб на любимия си Батъл Крийк и отишла в Австралия, от другата страна на света. Там тя видяла възможност да открие училище според инструкциите, които Бог и открил. Училището Авъндейл в Курънбонг, Австралия, било основано с нейните грижи и ръководство, за да благослови целия свят.

Едуард знаел, че църквата и лидерите в Батъл Крийк са чувствали угризения през миналото, сега се чувствала болезнена самота, духовна празнота и нарастващи притеснения за бъдещето.

Едуард си припомнил думите на президента Прескот след конгреса в Харбър Спрингс: Сега дадохме възможност на Господа да работи повече според Своя Си разум и по-малко според нашите си идеи.

Едуард знаел, че линията на битката при всяка духовна реформа или събуждане се чертае между Божия ум и между идеите на хората. И все пак годините, през които ръководителите е трябвало да обръщат внимание на съвети били минали във вечността. Правилните планове, които е трябвало да надделеят останали заключени във вестите на Божията слугиня, без да бъдат изпълнени. Едуард и приятелят му Пърси често говорили за проблема и се обръщали към Бог със сериозни молби Божията воля да бъде извършвана в колежа и във всички други сфери на нарастващото дело. И двамата мъже показали необикновена решителност; и двамата имали визия, мъдрост и вяра. И двамата стояли твърдо на вестта за праведност чрез вяра. Тя била корена на опитността им и следващите години само засилили и задълбочили уверението им, че Бог може и ще „действува във вас това, което е угодно пред Него.“

Когато пролетта дошла отново, Едуард се прибрал при Сали с новини, че още веднъж ще бъдат преместени – този път далеч на запад.

„Каквото и изследване да започнем с искрена цел да стигнем до истина, ще бъдем доведени в допир с невидимия, мощен Интелект, който работи във всичко и чрез всичко.“

- Възпитание, стр. 14

Глава 5

Колеж в Северозапада

Когато Едуард Садърленд влязъл в колежа Батъл Крийк като студент през 1886, църквата имала три училища: Батъл Крийк в Мичиган, Хийлдсбърг Колидж в Калифорния и Саут Ланкестър Академи в Масачузетс. Следващата година няколко пръснати, но решени адвентисти започнали две нови академии на суровите, все още неразработени места на великия Северозапад; Северната Тихоокеанска академия в източен Портланд и академията Милтън в североизточната част на Орегън – на няколко мили от границата на територията на Вашингтон.

Посещаемостта в тези две академии изненадала всички и създавала спешна нужда от колеж. Ръководителят на образователния отдел дошъл в Портланд през пролетта на 1890 и в една съботна сутрин, на 13-ти май, той представил специална вест от Елън Г. Уайт

относно училище в Северозапада в близост до Тихия океан. Училището трябвало да бъде колеж. След като тази вест била дадена, двете академии се отказали от правата си, така че да бъде започнат нов колеж.

Последвали много обсъждания и планирания с молитви. Лидерите избрали комитет от тринадесет да обмисли и даде последно одобрение на проекта. Тогава комитет от седем избрал местонахождението точно извън Лола Лола, Вашингтон. Най-накрая финансов комитет от деветима представил доклад пред Генералната Конференция в Батъл Крик, Мичиган през март 1891. На 11-ти март Генералната Конференция го одобрила и така било дадено началото на Лола Лола.

Трябвало да се направят много подготовки, трябвало да бъдат издигнати сгради, трябвало да бъде събран екип и основното оборудване да се подготви, преди новият колеж да може да отвори врати. Генералната Конференция избрала младия Едуард Садърленд да ръководи новородената институция като директор, а Прескот бил назначен както за президент на Батъл Крик Колидж, така и на новата институция. През юли 1892 семейство Садърленд пристигнало в кампуса.

Като директор на училището Ед се изправил срещу огромна задача. Трябвало да бъде изготвена учебна програма, както и да бъде издаден каталог. Пълен преподавателски състав трябвало да бъде осигурен и бъдещите студенти трябвали да бъдат достигнати. Освен това той трябвало да наглежда работниците, които работили усърдно, за да завършат сградата на колежа.

След разопаковането и установяването им в новия им дом, Едуард и Сали обсъждали училищни планове.

- Надеждата е, че ще отворим колежа през януари, но не можем да чакаме толкова дълго.
- Отбелязал Едуард, клатейки глава.

Защо не? - Сали се огледала в хаоса от куфари.

- Защото трябва да завършил два срока през тази първа година и не можем да го направим, ако не започнем рано през декември.
- Добре, освен това – Сали взела малко лен и продължила – предполагам, че трябва да отидем на лагерното събрание за това лято. То е в Сеатъл, нали?
- Та, така е, съгласен съм. Трябва да направим всичко, което можем, за да рекламираме колежа, да се свържем с студенти и да се запознаем с хората в църквата на Северозапада. Поели сме огромна задача.

Професор Садърленд не само отишъл на лагерното събрание в Сеатъл, но също прекарал време пътувайки сред църквите и правейки всичко, което може, за да има добра посещаемост в началото на училищната сесия. Той си поставил за цел датата седми декември. За да са сигурни, че тази цел ще бъде изпълнена, работниците влагали дълги часове. Дърводелците, водопроводчиците, електротехниците и мазачите работили в атмосфера на скорост и ентузиазъм. Когато срядата, седми декември, дошла, един въпрос бил в умовете на всички: „Ще имаме ли училище днес?“

Сутринта преминала бързо. Лек сняг бил паднал през нощта и нежно покривал голата земя, смекчавайки сковаността на незавършените сгради.

В единадесет часа голямата камбана в камбанарията звъннала. Деветдесет и един ученика и десет учителя, няколко члена на управителния съвет и много посетители от скоро основаното селище на колежа изпълнили църквата. Там, с сърца изпълнени с ентузиазъм и благодарност за този нов образователен център, те хвалили Бог за невероятната Му доброта. Тогава учениците започнали с нужните изпити и класификация, за да може да бъде определено в кой клас трябва да бъдат. В понеделник сутринта на дванадесети декември те били свикани за първата си официална сесия. Учениците се качили по грубото стълбище и заели местата си в църквата, както и щели да продължат да правят през останалата част на училищата година. В църквата била инсталирана печка за отопление. Коминът излизал от централния прозорец на задната част на стаята. Тази печка и взетата назаем кухненска печка в кухнята представлявали единствената топлина в сградата. Постепенно обаче от хаоса се появил ред и скоро всички свикнали с работната си програма и доволство и гладка ефикасност започнали да характеризират всички дейности в колежа Уола Уола.

Първото ядене в трапезарията на колежа се състояло от бели кракери и мляко. Когато готвачката се опитала да използва взетата на заем кухненска печка, единственото което се появило било пушек. На повечето от сто ученици и учители било сервирано в неотоплена трапезария.

Груба, четириетажна сграда била използвана за офиси, класни стаи и домове за някои от преподавателите. В задния край на сградата от двете страни имало по едно крило – едно за общежитие за мъжете и другото за женско общежитие. Между двете крила имало ... кухня и трапезария. Едуард Садърленд благодарил на Бог за всичко, което било постигнато до този момент, но мисълта за това, което все още е трябвало да бъде направено почти го смазвала. Как можел учителския състав да води ефективни уроци в незатоплена сграда с непрестанния шум на чукове, със стърженето на трион и с бъркотията от звуци обичайна за голяма недовършена сграда. И все пак някак всички продължили.

Една вечер, когато Едуард отишъл в апартамента, забелязал, че леглото не позволявало на вратата да се отвори.

- Защо си дръпнала леглото пред вратата? - попитал той Сали с озадачен поглед.

Сали се засмяла.

- Знаеш ли, че в сградата няма и една ключалка а при нас има много пари от учебните такси. - тя повдигнала възглавницата на леглото, докато говорела. - Касичката ми е в това легло. - Тя му показала, къде била скрила средствата на колежа. - Знаеш колко трудно е да стигнем до банката. Вали през цялото време, а пътищата са ужасни.

Съпругът и се усмихнал. Неговата Сали можела да се справи с всичко. Тя вече била икономка, както и майка на цялото общезитие със студенти. Сега станала също и касиер.

- Харесват ли учениците вегетарианската храна? - попитал Едуард, променяйки темата. - Чувала ли си някакви оплаквания?

Лицето на Сали светнало с грееща усмивка. „Изглежда, че наистина се наслаждават на храната. Госпожица Гидинс е отличен готвач.“ - тя облизала устните си. - Осъзнаваш ли, че плодовете и зеленчуците в тази долина са много специални? Опитвал ли си някога подобен маслен боб или такива вкусни ябълки и мед?

Едуард кимнал в знак на съгласие.

- Забелязах, че господин Хобс прави изключително вкусен хляб и питки, както и други неща в хлебарницата ни.

- Да, пшеницата в тази долина изглежда изобилна. Учениците ни са такива щастливци.

Сали погледнала Едуард в лицето с детското си учудено изражение, който той така обичал.

- Сигурен съм, че Бог ни благославя, защото решихме да предлагаме на учениците стриктна вегетарианска диета.

Едуард помислил за момент и заговорил още по-ниско:

- Сали, знаеш ли, че това е първата институция на църквата на адвентистите, която да сервира храната, с която Бог е възнамерявал да се храни човечеството?

Повече от всякога осъзнал, че Бог бил водил комитета в избора им на тази земя – от тази площ буквално текли мед и масло.

Още едно нещо притеснявало Едуард Садърленд, което той не смеел да си признае. Знаел, че първоначалната училищна ферма, която комитетът бил поръчал се състояла от 120 акра. Но така оскъдни станали финансите на проекта, че тези, които го ръководели

започнали да продават парцел след парцел от земята, докато накрая останала само малка част от оригиналния парцел. Това било направено преди семейство Садърленд да пристигне на запад и да поеме ръководенето на колежа. В ума си той виждал, как старите грешки на Батъл Крийк били повтаряни тук в Уола Уола и сърцето му викало към Бог за лек. Той се моли всеки ден със Сали за този най-спешен проблем.

Можел да направи едно – можел да настави преподавателския си състав в Божиите учение относно християнското образование, изпратени на майка Уайт. Така той организирал срещи, в които членовете на преподавателския състав изучавали свидетелствата, свързани с предмета и библейските принципи започнали да се появяват ясно пред очите и умовете им.

Мъжете и жените от малкия преподавателския състав били така привлечени от тези принципи и ги счели за изключително важни – постоянно ги дискутирали и изучавали как да доведат тази институция в съответствие с Божия план.

Директорът Садърленд знаел, че без достатъчно земя колежът никога няма да достигне стандартът посочен в наставленията на майка Уайт. Политическите събития сега, въпреки че били катастрофални за нацията, спомогнали за това, да се изпълни мечтата на Садърленд, колежът Уола Уола да има адекватна ферма. Администрацията на ръководителя Бенджамин Херисън приближавала края си, а нацията била заплашена от сенките на приближаващ колапс. Фермерите, които били закупили земята на колежа не могли да посрещнат разходите си и президентът Садърленд закупил обратно от тях 80 акра. Сега господин Хадълстън, ръководителят на фермата, можел да започне да развива градини, овошки и полета към колежа Уола Уола.

В общата спалня на момичетата имало една тоалетна и една баня. Спалното помещение на момичетата било подобно. Преподавателския състав изпратил писмо до генералната конференция, за да им каже за ситуацията си с баните и да ги помоли за помощ. Получили отговор и подробни инструкции за къпане в леген за измиване. Всяка спалня била оборудвана с леген и кана за затопляне на вода.

Садърленд построил холандска фурна в кухнята. Той направил всичко нужно, за да предостави нужните удобства за учениците и да насърчи весел дух на приемане на трудните обстоятелства. Всяка сутрин ставал в пет часа, за да реже дърва с ученик. Голямо количество дърва трябвало да бъде нарязани, за да бъдат задоволени нуждите на институцията и Садърленд вършел своята част от тази тежка работа. Така той демонстрирал един от здравите си принципи, а именно всички учители и студенти да прекарват всекидневно време в продуктивен ръчен труд.

Той се сетил за нещо важно, което майка Уайт казвала: „Ако младежите трябва да изберат между знание в областта на науките и знание относно умение в практическия живот, нека изберат второто.“

Така изцяло Едуард Садърленд бил приел философията и за образованието, че не само я изучавал и преподавал, но я и практикувал всеки ден и по всякакъв начин.

Успехът през първата учебна година, която започнала с такова объркване и с толкова много трудности, надминал най-съкровения очаквания на най-пламенните и ентузиастични. За два месеца се записали 165 ученици. Стаите се запълнили веднага, след като дърводелците завършили работата си. Годишни записи на Уола Уола докладват:

„ На 20-ти юни 1892 поддръжниците на адвентистите в западния тихоокеански район били 1551. През тази година колежът Уайтмън във Вашингтон вече работел от 25 години, а от 10 като колеж. В университета Вашингтон в тринайсетата му година било докладвано за десетима учители и 42 колежани. В светлината на тези факти завършването на колежа Уола Уола през тази година е още по-удивително.“

Младият преподавател често претеглял тези факти в ума си и ги обсъждал със Сали. Те видели Божиите благословения изявени в тях.

По време на заключителната церемония на първата учебна година, която се състояла в Милтън, Орегон, Едуард Садърленд и един от преподавателите му, Касиъс Хюз, били ръкоположени за евангелското служене.

Въпреки влошаването на икономическите условия колежът Уола Уола навлязъл във втората си година със светли надежди. Въпреки, че броят на студентите спаднал до 105, което създавало финансов проблем, администрацията увеличила броя на преподавателския си състав до 12, половината от които били нови преподаватели.

Джордж Дрол, съпруг на сестрата на Едуард Садърленд – Лидия, дошъл като наставник в колежа, както и като преподавател по наука. Лидия преподавала гръцки и латински. Те довели със себе си млада дама – госпожица Беси ДеГроу, която тъкмо била завършила година в Батъл Крийк. Тя тъкмо трябвало да продължи следването си в Батъл Крийк, но професор Прескот я помолил да помага като учител в новия колеж в Уола Уола. Тя се съгласила да отиде с условието, че няма да служи като наставничка. Тя се присъединила към семейство Дрол и тримата се запътили с влак на запад. В Уола Уола семейство Садърленд срещнало госпожица ДеГроу за пръв път. Никой не можел да погледне това остро лице с закачливата му усмивка и да не види силата на ума и характера, които били присъщи на тази забележителна млада дама. Едуард Садърленд я помолил да бъде наставничка в колежа Уола Уола. Тя била решена да не се съгласи; обаче убеждаващата

сила на Едуард Садърленд надделяла над решителността и през следващите четири години заедно с уроците си по история тя поела задължението на наставничка. Едуард Садърленд също и повлиял да приеме идеите му за християнско образование и философията му за живота до такава степен, че през следващите 60 години тя щяла да поддържа всичките му проекти с цялото си същество.

През втората година колежът предлагал курсове по готвене, издаване, градинарство и млекопреработване. Предлагали се два курса с продължителност четири години: научен и класически. Студентите можели да спечелят пари, с които да платят таксите си за обучение режейки дърва в планините над Милтън, Орегон. Дървата колежът превозвал в Уола Уола.

През есенния семестър на втората година президентът Прескот прекарал седмица в колежа и заявил, че намерил всичко в добра форма. В този момент предал титлата си на президент на колежа на Едуард Садърленд, който ръководел учебното заведение от самото му начало. Сега Садърленд станал президент както по длъжност, така и на име.

През третата година в колежа се предлагали кратки курсове за млади хора, които искали да се подготвят бързо, за да навлязат в Божието дело. Президента Садърленд прочел, че „младите хора, които искат да навлязат в служенето не трябва да прекарват много години само в това, да получат образование.“

Броят на студентите се увеличил значително основно заради тези, които се възползвали от кратките курсове. Президентът Садърленд преписвал финансовия и духовния напредък на преподавателския състав, който бил верен на светлината дадена на Елън Уайт.

Преподавателите изучавали прилежно статиите във връзка с образованието, които получавали от Австралия най-вече през 1895 и 1896. Въпреки че били натоварени с училищни задължения, те отделяли време заедно за изучават принципите на реформата в образованието. Вестите ги вдъхновявали; както и докладите от новото училище Авъндейл, което било построено на земя, която Бог избрал и което действало според новите образователни принципи. В смирена вяра президента Садърленд се заел с това да внесе промени в колеж Уола Уола следвайки примера на училището Авъндейл в Австралия.

В проучванията си преподавателският състав открил, че откриването и познаването на истината без незабавно послушание от сърце може да бъде примка, вместо благословение. Те обещали да следват светлината, където и да ги отведе. Това решение изисквало силна вяра и кураж, но ги довело то планинския връх, на който с подобрено зрение те можели да оценят предимствата на новото образование и да го сравнят с предишни ситуации, в които Божият съвет е бил пренебрегван. Под вдъхновението на ръководения от Бог план те следвали ръководството по отношение на образованието и реформите – чрез доверие към триумф.

Президентът Садърленд стоял твърдо за реформа, но нищо от записите на тези дни не показва, че очаквал или желаел повишение заради това. През февруари 1897 обаче по време на сесията на Генералната конференция всички слушали с задълбочено внимание доклада на младия президент на колежа Уола Уола. Той им казал за проучването, което той и преподавателският му състав направили с молитва върху вдъхновените наставления върху образованието, за светлината, която горяла в сърцата им и как те съобразявали програмата на колежа с новата светлина върху християнското образование. Така вдъхновяваща била презентацията му, така убедителни били думите, които подбрал и така привлекателна вестта му, че колегите му и църковните лидери били впечатлени. Преди края на сесията на Генералната конференция Едуард Садърленд бил избран за президент на колежа, който самият той бил завършил – Батъл Крик, Мичиган.

„Истинското образование е велика наука, защото е основана на страх от Господа, който е началото на мъдростта.“ Основи на християнското образование стр.528

Глава 6

Времена на промяна

В началото на деветнадесети век в Америка започнало религиозно пробуждане. До средата на века шестдесетте институции за висше образование, представителки на основните протестантски деноминации в Съединените щати, почувствали нужда от реформа.

Джон Джей Шепърд и негов приятел създали заедно програма за училищата включваща ръчен труд. Той съветвал тези училища да бъдат основани извън градовете. С тази идея бил основан колежът Оберлин в Охайо. Оберлин бил основан като център на реформа. На мястото на езическите философия и литература се преподавала Библията. Други училища били разположени в селска обстановка, където обучението било повече индивидуализирано. Градинарството станало съществена дейност. Ръчният труд ставал все по важен за развитието на характера и за издръжката на учениците. Наблюдавал се нов фокус върху здравната реформа.

Обаче до средата на века образователните реформатори се „отегчили от добри дела.“ Поглеждайки назад един историк отбелязва напредъка на реформата като нейната „слабост.“

През 1872 Елън Г. Уайт публикува смела словесна атака срещу ортодоксалните тенденции от нейното време. Със свята дързост, родена от съзнанието и за ролята и на вестител на истината, тя представила становището си на църквата. Ръководителите и, убедени само от части, я последвали със слаби, колебливи стъпки. В продължение на двадесет години тя призовавала, съветвала, предупреждавала; след това заминала за Австралия, където демонстрирала в училището Авъндейл това, което педагозите в Америка не могли да схванат.

Въпреки че Елън Уайт била заминала за Австралия, тя не спряла да съветва, предупреждава и наставлява чрез статии и много писма. През 1891 тя написала: „Ако Христос влезнеше в институциите за образование на младежите ни днес, той щеше да ги очисти така, както очистил храма.“

През юни 1896 тя се обърнала отново към колежа Батъл Крийк, който бил църковен център на деноминацията: „О, ако има храм на земята, който се нуждае от очистване, това са институциите на Батъл Крийк.“

През следващия ноември старейшината О. А. Олсен казал следното в църквата в Батъл Крийк: „От време на време тази църква и тези институции са получавали много сериозни и важни вести на предупреждение и наставление, но на тези вести не се е обърнало вниманието, което са заслужавали и реформацията, към която са призовавали не е била извършена.“

Точно преди сесията на генералната конференция да бъде открита в Колидж Вю, Небраска, Елън Уайт написала от Австралия на осми януари 1897: „Към братята ми в Америка... О, да бях получила щастливите новини, че волята и умовете на лидерите в Батъл Крийк са освободени от ученията и робството на сатана, чиито пленници са били така дълго, щях да бъде готова да прекося широкия Тих океан за да видя лицата ви още веднъж. Но не съм загрижена да ви видя с отслабени възприятия и замъглени умове, защото сте избрали тъмнината пред светлината.“

Въпреки че лидерите на Батъл Крийк не действали според съвета даден чрез Елън Уайт, Бог изпратил Святия Си Дух за да докосне сърцата на студентите в колежа и тя пише през 1896: „Господ Бог на небето е правил така, че Святият Му Дух да докосва сърцата на учениците в училището, за да може да го признаят във всичките си пътища и да му позволят да ръководи пътеките им. Понякога проявата на Духа е била така решителна, че учебните занимания са били забравяни и гласът на Най-великия Учител е бил чуван.“

През периода 1893- 1896 Едуард Садърленд, младият президент на колежът Уола Уола, изучавал прилежно вестите от Австралия заедно с преподавателския си състав - те практикували тези учения в колежа със сериозна молитва и искрено посвещение.

Тогава чрез Божието провидение през 1897 семейство Садърленд и доверената им сътрудничка М. Беси Дегроу били преместени в колежа Батъл Крийк, където Едуард се събрал със стария си приятел Пърси Т. Маген. Госпожица Дегроу, Садърленд и Маген били трио, което работило заедно докато Едуард Садърленд бил жив, за да продължи делото на образователните реформи, поддържани от Елън Уайт.

На 27-ми юли в църквата в Батъл Крийк Пърси Маген бил ръкоположен като служител на евангелието. Приятелят му Едуард Садърленд имал проповедта. Сега пътят на тези двама педагози, по който да вървят напред в решително послушание към светлината върху образованието, която била дошла чрез Елън Г. Уайт, бил подготвен.

Пърси Маген, който вече няколко години бил част от преподавателския състав в Батъл Крийк, предложил сериозна подкрепа на новия президент – Едуард Садърленд. Под тяхното ръководство колежът променил учебната си програма. Тя станала по-гъвкава и позволявала на учениците да избират предметите, които желаят. В Ревю енд Херълд от първи ноември 1897 президентът съобщил, че предлага кратки курсове за зрели студенти, мисионери, учители, счетоводители и колпортьори.

Цялостната реорганизация на колежа включвала основаване на нова корпорация, която да не позволява на колежа да дава академични степени. Ситуацията скоро станала критична. На преподавателите, които служели под предишното ръководство, им било много трудно да се приспособят към радикалните реформи, които били въведени от младия президент. Не било лесно за учениците да преразгледат идеи, които били така дълбоко установени в умовете им. И президентът Садърленд, сега млад мъж на тридесет и две, от една страна притиснат между натиска на инерцията от една страна и от собствените си горещи убеждения от друга, преминал през най-голямото изпитание.

В тази напрегната ситуация от Австралия дошли обезпокоителните думи: „Сега, както никога преди трябва да разберем истинската наука на образованието. Ако се провалим в това да я разберем, никога няма да имаме място в Божието царство. “Това е вечен живот – да познаят Тебе, единствения истински Бог и Исус Христос, когото си изпратил.“ Ако това е цената на небето, няма ли образованието ни да бъде ръководено по този начин?“

Това изказване от майка Уайт насърчило младия президент и поставило въпроса в ясна перспектива. Като Павел, той не се борил с кръв и плът, но побързал да се подчини на небесната визия.

Пърси Маген застанал до него. Заедно те споделяли визията и заедно били послушни. Те се окуражавали един друг в Господа.

- Пърси, Бог няма да позволи на никой да ни надвие, ако стоим твърдо за правото. - казал Едуард на приятеля си, докато се разхождали из кампуса. - „Може да ни се наложи да минем през трудни моменти, но Бог ще ни помогне да преуспеем, ако стоим на Свидетелствата.“

Пърси Маген се замисли за момент.

- Защо е толкова трудно за толкова много хора да видят, че Свидетелствата са откровение от Бог?

Двамата приятели били още по-решени да следват светлината разкрита чрез майка Уайт, каквото и да става.

Убедителната сила на президента Садърленд била достатъчно голяма и вдъхновяваща – тя му помогнала да извърши реформи и да продължи с програмата си. Понякога той напредвал със такава бързина, че сътрудниците му не успявали да го настигнат. Случили се значителни промени и настъпили истински подобрения.

„Как може Божият план за колеж за бъде изпълнен на кампус, който е само седем акра?“ - попитал президента съветниците си - „И разположен в града.“

Когато президентът Садърленд гледал малкия кампус, той си мислел за просторната земя в Уола Уола, както и за съвета на майка Уайт: „Изучаването на земеделието трябва да бъде А, Б, В на образованието, предлагано в училищата ни.“ Той осъзнавал, колко се бил отдалечил колежът от Божия план.

Близо двадесет години по рано Елън Уайт била съветвала лидерите в Батъл Крик и им казала, колко е важно да имат земя за обработване като част от обучението на колежа, както и работилници, в които компетентни инструктори ще обучат студентите в различните сфери на физическия труд. Тя ги предупреждавала, че много ще бъде изгубено, ако се провалят в това да обединят физически и умствен труд. Тя предупреждавала и срещу това да позволяват на учениците си да заемат свободните си часове с лекомислени удоволствия, „които отслабват моралните сили.“

Садърленд и Маген изследвали условията в многолюдния кампус и решили да направят нещо с ограничаващите седем акра, включващи и тенис корт.

- Нека обърнем тенис корта и бейзболното игрище в зеленчукова градина - предложил Едуард Садърленд.

- Ще ти помогна. - Пърси Маген спретнал ръкави.

Така президента Садърленд държал плуга, а сто килограмовия Дж. Г. Лемсън стоял на гредата, докато зоната за одих била изорана и превърната в зеленчукова градина.

Тогава вярата и усърдието им били срещнати с награда. Приятели на институцията дарили парите за закупуването осемдесет акра ферма. Разбира се тя се намирала на разстояние от кампуса, но с вдъхновен ентузиазъм апостолите на реформата се заловили за работа. Те засели плодови дървета, храсти и лозе върху 30 акра, а на останалата площ засели зеленчуци, бобови храни и коренови растения, които щели да запасят колежа с пресни продукти. Новата ферма също предоставила работа на новите студенти. Много от тях спечелили част от учебната си такса и на много други щяла да се предостави работа за в бъдеще. Колежът възнамерявал да развие най-високия потенциал за продукцията на фермата. Тогава в списание Защитникът като знаме на движението за реформа се появило следното изявление: „Делото по обработване на почвата, засаждането на дървета, лозе и семена е образователна в най-голям смисъл.“

Всяка агресивна реформа среща препятствия и стига до момент на забавяне. Движението за реформи в Батъл Крийк не било изключение. Подобни кризи изпитват издръжливостта на реформаторите и разкриват истинския им характер. В подобен час човек трябва да се обърне към Източник по-голям от самия себе си за утеха и кураж. Куражът му трябва да го заведе със светла вяра и толерантност при опонентите му и със съчувствие при слепите, които не могат да виждат. Трябва да е било около това време, когато следните стихове станали вдъхновение за тридесет и пет годишния президент, и щели да продължат да го вдъхновяват и през по-късните му години:

„Бъди доволно, бедно сърце

Божиите планове се разкриват като чисти, бели лилии
няма нужда да отваряне затворените пъпки
времето ще покаже златните чашки.“

„Златните чашки“ - реформата в цялата си слава, завършена – как копнееха Садърленд и поддръжниците му за това!

Всяко предизвикателство изискваше от тези двама лидери, Садърленд и Маген, да се решат да вярват и да действат чрез тази вяра. Това също показваше постоянната нужда за борба с Бог в молитва. Често президентът Садърленд, съпругата му, Пърси Маген и госпожица ДеГроу се оттегляха в молитвената си стая на втория етаж. Там те агонизирали пред Бог, молили го правилното нещо да бъде направено по правилния начин. Рамо до рамо с тези четиримата стояли Алфонсо Т. Джоунс, председател на борда и др. Дж. Х. Келог – директор на санаториума Батъл Крийк, който се намирал срещу колежа.

Други също подкрепили движението за реформа: Хоумър Р. Солсбъри, който по-късно става и лидер в сферата на образованието; Фредерик Григс – лидер в образованието, който ясно вижда нуждата от църковни училища; Дж. Е. Тени, Е. Д. Кърбай, Стивън Хаскел и други. Много други църковни лидери в Батъл Крик подкрепяли това ядро.

„Истинското образование... е хармоничното развитие на физическите, умствените и духовните сили. То подготвя ученика за радостта на служенето в този свят и за по-голямата радост от по-широкото служене в бъдещия свят.“ Възпитание, стр. 13 (оригинал)

Глава 7

Затворници на надежда

През август 1899 вестникът Защитникът, който се издавал в Батъл Крик дискутирал католическото мнение за образованието и цитирал римокатолически памфлет: „Даването на степени произлиза от папа.“

Това раздвижило преподавателския състав. Те незабавно обявили: „Колежът, под новата си организация, от тази година спира за издава степени. Подготовка за полезност в Христовото дело ще бъде целта, поставяна постоянно пред учениците и заместваща курсовете и дипломите от миналото.“

На същата страница с това съобщение се появили две други интересни изказвания. Президента Садърленд прочел:

- „След две години наблягане на практическо образование, на индустриално обучение, последният курс, който ще получи дипломи е с 19 члена – по един в научния, класическия, Библейския и английския отдел, осем в отдела по свята музика и седем завършват пиано.“

Той оставил вестника в скута си.

- Колко слабо представяне на всичките ни усилия за реформи – казал той на жена си Сали.

Той взел отново вестника и прочел:

- „Завършителната церемония на първия курс на Американския Медицински Колеж в Батъл Крик се проведе в кампуса на колежа в неделя следобед на 18-ти юни. Докторската им степен ще им бъде връчена в Чикаго, тъй като институцията е под законите на щата Илиноис.“

Парадокс? Да. Но реформите понякога идват бавно и стигат до крайности.

Решените ръководители-педагози в Батъл Крийк се изправили срещу сериозни проблеми с кураж и убеждение, които прераснали в страст. Те говорили, писали, молили се. Посветили пет години на изучаване; вече било време за действие. Сега обсега на реформата се разширил и задълбочил. Вестникът Защитникът се бил родил предишния януари. Под заглавието му била обявена и целта му: „Посветен на интересите на колежа Батъл Крийк, училище обучаващо християнски работници.“ Скоро станал орган за образователната работа на църквата и за три години станал и орган за работата на отдела за Съботното училище. Във втората си година бил наречен Защитникът на училището и се появил в по-голям размер. Едуард Садърленд редактирал вестника и М. Беси ДеГроу му помагала. Пърси Маген го издавал.

Окуражени, те открили, че писаното слово е мощно оръжие за реформа. През октомври 1900 вестникът съобщил за нова книга от професор Садърленд – Живи извори или пукнати водоеми - книга с 400 страници публикувана от Ревю енд Херълд. Това задълбочено и добре изследвано произведение проследявало конфликта между истинското и фалшивото образование от едемското училище, през преживяванията на древен Израел, през извращенията на езическия свят и папското влияние в продължение на хиляда години. След това се разяснява влиянието на протестантската реформация и реакцията от страна на католическата църква. Въпросът се проследява до 19-ти век, когато християнските педагози от това време били изправили срещу него. Сред тях бил и Едуард Садърленд, който втвърдил лицето си като ремък, който възпирал течението на упадък.

Свитата мис ДеГроу обикновено работела зад сцената, доволна само виждайки реформата, на която била посветила всичките си ресурси и таланти, да се движи напред с добра скорост. Тя помагала на президента Садърленд в изследването и написването на книгата: „Живи извори или пукнати водоеми.“ Когато Алфонсо Джоунс прочел ръкописа преди публикуването му, той отбелязал пред президента Садърленд: „В тази книга е писала жена.“

„Жената“ и редакторската и способност били разпознати и оценени. По-късно госпожица ДеГроу помогнала на С. Н. Хаскел с двата тома: историята на пророка Данаил и Историята на пророка на Патмос.

Може би не така виден както младия президент на колежа, но определено равен по важност за популяризирането на образователната реформа, бил Пърси Маген, декан на колежа. Дватама работили заедно и частта на Маген била съществена и много полезна. Той написал много статии за Защитникът и други църковни публикации. Година преди Садърленд за публикува книгата си, той бил написал книгата Републиката изложена на

опасност, изкупена от Флеминг Х. Равъл. Всички приходи от тази книга Пърси Маген дарил за изплащането на дълга на колежа.

Под ръководството на Садърленд и Маген колежът Батъл Крийк променил учебната си програма. Те започнали да предлагат по-кратки курсове, така че учениците да може да се подготвят бързо за мисионско служене. Президента Садърленд бил съобщил през ноември 1897, че администрацията на колежа ще осигури зимно училище за дванадесет седмици – изцяло завършено. „Всичко в този курс ще бъде пригодно към нуждите на тези, които имат добри основания да не прекарват повече време в училище.“

През януари 1899 важно ударение било поставено върху постоянната мисионска програма на учениците. Колежът основал мисия в града Джаксън около 40 мили на изток, където осем студенти служели от две до четири седмици – те лекували болните, служели на нуждаещите се и организирали срещи през вечерите. Хоумър Солсбъри, който бил част от преподавателския състав, ръководел проекта. Други студенти извършвали подобна работа в града Батъл Крийк.

Всички промени, които били въведени, някои рязко, а други постепенно, били водени от духа на реформаторското движение. Това движение не било плод просто на ентузиазъм, но на цялостно убеждение, основано на визия. Много добри хора в Батъл Крийк, в и извън училището, не споделяли вижданията за реформа и не одобрявали реформите, въведени от новата администрация. Много от тях отстъпили.

Президента Садърленд, декана Пърси Маген и реформаторите, които се обединявали около каузата им, напредвали с търпеливо постоянство. За тях въпросите свързани с образованието били въпроси на живот и смърт.

Движението за реформа се изправило срещу ужасна опозиция. Тъй като реформата в образованието означавала изоставяне на раболепниченето към класическата тенденция, много ученици възразили. Тези, които не схващали визията, а имали големи светски амбиции се разбунтували и заплашили да напуснат колежа и да се преместят другаде. Неодобрение дошло от много посоки и критицизъм се излял върху посветените, но незащитените глави на лидерите. Какво да правят. Трябва ли да отстъпят от позицията си? Не, никога! Те чували като гръм в умовете си предупреждението от 1897: „Сега, както никога преди, трябва да разберем истинската наука на образованието. Ако се провалим в това да я разберем, никога няма да имаме място в Божието царство.“

Те решили да стоят на позицията си, да направят пътя равен за нозете си, така че да не се спъват и отклоняват. Бог почел твърдото им действие. Героичното посвещение на верни ученици и учители донесло небесно благословение. Реформата довела напредък, който

всеки можел да види. Дошли и финансови облекчения; но най-вълнуващо било духовното пробуждане.

Когато Едуард Садърленд поел ръководството на колежа през пролетта на 1897, огромен дълг от почти 100 000 долара лежал на него като почти смазваща тежест. Този дефицит се бил трупал под предишните администрации в период от седем години, но товарът му паднал върху Садърленд и Маген. Те го приели и започнали да работят по отстраняването му.

През 1899 се състояла сесия на Генералната конференция в Саут Ланчестър, Масачузетс. След като свършили с работата си, делегатите, както и повечето хора от генералната конференция, се качили на влак и се запътили към Батъл Крийк. Един портиер се запътил към тях с телеграма от колежа. Президентът Садърленд я прочел на глас: „СТУДЕНТИТЕ СЪБИРАТ ПОЧТИ ШЕСТ ХИЛЯДИ ДОЛАРА, ЗА ДА ПОМОГНАТ С ДЪЛГА НА КОЛЕЖА.“

Такава вълна от възнание и радост преминала през групата делегати, че всеки във влака бил докоснат. Ед Садърленд и Пърси Маген се спогледали с радост. Само Божият Дух може да постигне нещо подобно.

По-късно Защитникът докладва: „Когато делегатите достигнаха Батъл Крийк за да извършат деловите процедури, около 35 от тях бяха приети в колежа. Тук те се запознаха със студенти и изразиха, че са доволни от духа, който преобладавал в училището.“

„Деня преди пристигането им студентите събрали в брой и в обещания близо шест хиляди долара, които да покрият дълга на колежа.“

Когато всички дарения и обещания за дарения били преброени, включително и щедрото освобождаване от лихва от страна на Ревю енд Херълд, общата сума била 22 211 долара, към които били добавени приходите от работа върху парцел земя, посветен на това дело.

Само една година по-късно, през пролетта на 1900, бил развит нов и солиден източник на облекчение. Елън Уайт посветила книгата си Притчи Христови на освобождаването от дълга на колежа Батъл Крийк и други училища с подобен проблем. Целият доход от авторските възнаграждения бил за тази цел, както и целият доход, който Ревю енд Херълд получил от продажбите на книгата. Ревю енд Херълд предоставил материалите, а трудът бил дарение.

Пърси Маген сформирал комитет, облекчение за училищата и станал секретар и главен популяризатор на този комитет. Хиляди работници и миряни, дори деца, се включили в кампанията и продали хиляди книги. На Генералната конференция през 1901 Пърси Маген докладвал, че 57 000 долара вече били събрани от продажбата на книгата Притчи

Христови в Америка. Казал също, че книгата се подготвяла за печат в Австралия, Англия, Скандинавия и Германия. Плановите, под ентузиазираното ръководство на Маген, наистина били изпратени на училището от Бог. По-важни от финансовите облекчения било духовното съживление, което било благословение за църквите и най-вече за Батъл Крийк. И през цялото време неотложната нужда от реформа лежала на всички сърца. Едуард Садърленд все още чувал във времето си за размисъл и в молитвите си преследващата го вест: „Сега както никога преди трябва да разберем истинската наука на образованието.

Шестия том на книгата Свидетелства към църквата бил напечатан през 1901 и съдържал раздел от 83 страници върху въпроса за образованието. Предизвикателството дошло със свежа енергия. Като диамант поставен на мястото си, един цитат изпъквал с ясен блясък.

„ Въпреки че по много начини нашите образователни институции са залитнали в конформизъм към света, въпреки че стъпка по стъпка са напредвали към света, те са затворници на надежда... Ако слушат гласа Му и следват пътя Му, Бог ще ги поправи, ще има даде светлина и ще ги възстанови на правилата им позиция на различаване от света“ стр. 145 (оригинал).

За Едуард Садърленд и съдружниците му тази вест била заповед, постановление и обещание. В цялата страна младата църква взела мотото: „затворници на надежда.“

Никой от лидерите в реформата не пропуска думичката „Ако слушат гласа Му и следват пътя Му.“ Условията били прости, думите ясни: Слушайте! Следвайте! Само тогава Бог може да „ги поправи и ще им даде светлина.“ Само тогава Бог може да „ги възстанови на правилната им позиция“ която е такава „на различаване от света.“

Преподавателите в Батъл Крийк подновили усърдието си. Те не можели да си позволят забавяния и компромиси. Образователната реформа трябвало да бъде доведена до триумф. Както с младия цар Йосия. Древния цар на Израел, дори „високите места“ трябва да бъдат изоставени. Рамо до рамо с единна цел Едуард Садърленд и Пърси Маген втвърдили „лицата си като ремък“ към победата, а с тях, зад сцената както обикновено, тъй като не била войнствен човек, марширвала М. Беси ДеГроу.

„Когато нашите синове в младостта си
Бъдат като пораснали младоки,
И нашите дъщери като краеъгълни камъни
Издялани за украшение на дворци; “ - Псалм 144:12

Глава 8 Малките хора

Първите две години от администрацията на президента Садърленд в Батъл Крийк станали свидетел на раждането и растежа на училищното движение в Църквата на адвентистите от седмия ден. Една вечер, след приключването на вечерната молитва, Едуард и Сали започнали да си говорят.

- Нямаха ли отдавна училище тук в Батъл Крийк. - попитала Сали придръпвайки стол до огъня.

- Да, имали са църковно училище в продължение на година преди гражданската война. - казал съпруга и, сядайки удобно на кресло. - Луиза Мортън го ръководила. След това през 1860 Джон Флетчър Байингтън съживил църковното училище в Батъл Крийк.

- Джон Флетчър е сина на старейшината Джон Байингтън, първия президент на Генералната конференция, нали?

Едуард кимнал.

- Той също се интересувал дълбоко от църковните училища. В горещия си ентузиазъм за новоприетите доктрини и копнежа си да ги разпространят навсякъде пионерите пренебрегнали важността от това, да обучат децата си във вярата, която била така скъпа за тях. Сега са минали близо 50 години.

Друга вест дошла от Австралия – сърцето и ръката на майка Уайт били предадени на това, да води младата църква: „Това дело [делото по създаване на църковни училища] е толкова съществено, колкото и работата за по-големите ученици. В районите в които има църква, трябва да бъде основано училище, ако има поне шест деца, които могат да го посещават.”

От години тя привличала внимание към този въпрос, който „бил дълго пренебрегван“. Нота на спешност трепнала в гласа на Садърленд и го подтикнала към действие. Трябвало да има църковни училища. Той трябвало да предприеме незабавно действие.

Лятната ваканция, пълна с преустройства, минала бързо и новата училищна година започнала с удовлетворителен брой ученици в новия редовен отдел. Бъдещето на църковните училища започнало да изглежда обнадеждаващо, но и твърде далечно. Нуждата не можела да чака. Няколко църкви вече призовавали за учители, които да започнат църковни училища. Първата покана дошла предишната пролет от Бър Лейк, Мичиган, домът на Алберт Алкиър. Две църкви в Индиана сега представили молбите си.

Президента Садърленд поставил писмата на бюрото си. Знаел, какво Елън Уайт била казала по въпроса. Ей там в църквата море от ентузиазирани млади хора предлагали

ресурсите. Но дали някой от тези ученици би прекъснал образованието си? Смеел ли да ги помоли за това? Дали те биха откликнали?

С прямата си жизненост младият президент предприел действие. Първо той събрал подкрепата на преподавателите и комитета. Тогава представил товара си пред учениците в църквата. Казал им за място, което се нуждаело от учител толкова много, че той се почувствал подтикнат да попита, дали някой от учениците в стаята би прекъснал обучението си доброволно и би отговорил на призива? Никой не откликнал. Едуард Садърленд застанал на колене в гореща молитва. На следващата сутрин направил още един апел. Млада дама станала и предложила да отиде. След това още двама ученици последвали примера и.

Тези първи трима доброволци оставили образованието си, за да отидат в далечни църкви и да обучават малки момчета и момичета, които никога не били виждали. Мод Атертън отишла в Фармърсбърг, Индиана; Мати Пийз също отишъл в училище в Индиана. Мод Уолкът (който по късно бил наричан Артър Сполдинг) откликнал на откликнал на поканата на семейство Алкайър в Беър Лейк, Мичиган. През следващите няколко седмици още няколко ученици решили доброволно да направят същото. Мини Харт отишла в Милоуки, Бъртис Уолкот в Ери, Пенсилвания; Мей Пайнс обучавала сираците в дома на Хаскел в Батъл Крийк. До Рождество седем подобни училища били започнати, а до Март – тринадесет. След това в движението нахлул прилив на енергия. През следващата година били организирани петдесет и седем църковни училища. През есента на 1900 близо 1500 училища отворили врати за децата в растящата църква.

Делото с църковните училища стартирало като постоянно поприще и президентът Садърленд бил и продължавал да бъде основният му популяризатор. Той се счита за бащата на църковната училищна система на адвентистите от седмия ден. В колежа Батъл Крийк, като президент на колежа, той направил силен призив за основаване на църковни училища. В пламенна реч на Генералната конференция през 1899 той казал:

- Призоваваме по-големите си братя да излязат от Вавилон, но оставяме децата ни да посещават египетски училища и да учат египетските пътища.

В броя на вестник Защитникът, официален орган на новото движение за реформа в Батъл Крийк, от февруари 1899 се казва: „Преди една година по въпроса за църковните училища не се мислеше много. Днес той привлича вниманието на всеки щат в Съюза.“

На Генералната конференция състояла се през 1899 в Саут Ланкастър, Масачузетс, се основава движението за църковните училища. С такава сила и вдъхновение президента Садърленд и поддръжниците му представили задължението на църквата, че то станало

тема на разговор и молитва в Адвентните домове в страната. По време на следващата генерална конференция, която се състояла в Батъл Крийк през Април 1901, били направени три препоръки:

- „ 1. Да убеждаваме хората във важността от основаването на църковни училищата
2. Да съветваме служителите на конференцията ни да не считат работата си за църквите за пълна, докато не бъдат организирани църковни училища там, където следва това да се направи.
3. Препоръчваме да бъдат избрани ръководители в Съюза и в Конференциите, които да отговарят за църковните училища.“

В Австралия Елн Уайт разбирала за тези драматични събития, за официалното одобрение на процъфтяващото движение за църковни училища и подкрепяла всичко това с целия плам на съществуването си.

Вероятно най-радикалната стъпка към реформа била издаването на учебници. Когато Генералната конференция създаде отдела за Образование през 1902, образователните лидери на църквата били Едуард А. Садърленд, Фредерик Григс и К. К. Луис. Президентът Садърленд ръководел основния център за обучение и заедно с М. Беси ДеГроу предоставил първите учебници.

Много било писано в литературата на църквата срещу езическите и скептичните гледища в някои от текстовете използвани в публичните училища, както и в защита на факта, че Библията трябва да заеме първото място като учебник. Алфонсо Джоунс, председател на съвета в колеж Батъл Крийк, както и виден преподавател, стоял зад това, че Библията трябва да бъде „учебника за физическите науки, както и за всички други предмети.“

Подобно драматично отстъпление от образователните образци на това време пробудило сериозна опозиция. Врагове разпространили слухове, че всички предмети – астрономия, биология, счетоводство, математика и дори банковото дело, шиенето и готвенето трябва да бъдат преподавани само и единствено от Библията. Тези слухове, които идвали от врагове на реформата, не представяли истината и могат да бъдат опровергани чрез следните четири аргумента:

Първо от следното изказване на Елн Уайт: „Изучаването на науките не трябва да бъде пренебрегнато. За тази цел трябва да бъдат използвани книги, но те трябва да са в хармония с Библията, защото тя е стандартът.“

Второ: в своя проповед на края на лятото през 1899 Алфонсо Джоунс казва: „Първо имайте на предвид, че Библията като учебник за всяко изследване не означава, че тя е единствения учебник, използван в образованието.“

Трето: по време на лятното училище в Батъл Крик през 1900 бил основан комитет, който да предостави учебници; така че знаем, че и други учебници освен Библията били одобрени и използвани.

Четвърто: Броя на Защитникът от ноември, 1903 се съобщава за второто издание на Библейски читател, подготвено от Едуард Садърленд и М. Беси ДеГроу. На същата страница е показан и списък с цени на всички съществуващи учебници за църковните училища.

Между 1900 и 1904 младият професор заедно с госпожица ДеГроу приготвил поредица учебници със заглавието Библейски читател. През 1901 издал друго пособие със заглавието Умствена аритметика - единствено по рода си. В него се съдържат проблеми свързани с костите на тялото, с разликата между цената на боб и телешка пържола, с разстоянията в святата земя, с хронологията в Стария завет, с построяването на училищна сграда, с изготвянето на доклад на колпортьор, с извършване на транзакции и други практически въпроси. Младите адвентисти били учени как да изчисляват десетъка си. Последните учебници от Садърленд и ДеГроу били издадени през 1905.

„На място като Бериън Спрингс училището може да бъде направено за пример и се надявам, че никой няма да попречи на напредването на делото.“ Писмо от Елън Уайт към мениджърите на Ревю енд Херълд, 12 юли, 1901

Глава 9

Извън града

Скорошните ясни вести от Елън Уайт ехтели в умовете на Садърленд и Маген със страшна важност. И двамата мъже се опитвали да разберат „истинското изкуство на образованието“, без което те не можели да се надяват да достигнат вечен живот. Те постоянно изучавали и се молели по въпроса. Думите описващи образователните институции на църквата като „затворници на надежда“ ги окуражили, но те се чудели, колко дълго можели да чакат божиите хора, без да изчерпят търпението Му. Години на небрежност и забавяне вече били обезобразили историята на колежа Батъл Крик.

Един ден Маген повдигнал въпроса отново.

- Ед, трябва да преместим колежа извън Батъл Крийк.

- Прав си, Пърси. - Прозорливото вътрешно възприятие на Ед Садърленд разбирало както належащата нужда от промяна, така и различните обстоятелства.

- Трябва, но не можем. Трябва да чакаме.

Характерът на Едуард Садърленд притежавал рядко срещано търпение, комбинирано с твърдо постоянство. Той можел да чака със спокойно упование, с непомрачена визия и плам.

През лятото на 1898 по време на лагерно събрание в Мичиган президентът Садърленд се срещнал с др. Дейвид Полсън , покровител на мисията *Спасителна лодка* в Чикаго, редактор на *Спасителна лодка* и медицински директор на санаториума Хинсдейл. Двамата мъже работели заедно интервюирайки ученици – множество млади хора, които искали да учат в колежа Батъл Крийк. След ден интервюта доктор Полсън въздъхнал и казал:

- Колко тъжно е, че има толкова много умни, обещаващи млади хора, които не могат да изплатят обучението си в колежа.

- Изключително тъжно е – съгласил се президентът Садърленд – Обстоятелствата, които те не могат да променят, ги лишават от образование.

Двамата мъже се разхождали през една ливада към залязващото слънце, докато една купа сено ги скрила от палатките. Там те коленичили, представили товара на сърцата си пред своя Господ и го умолявали настойчиво за мъдрост и светлина. След като станали, др. Полсън казал:

- Вярвам, че имам визия. Вие трябва да разположите колежа на една голяма ферма и да основате индустрии, така че учениците да могат да изработят училищните си разходи.

- Това е вестта, дадена ни от майка Уайт от преди години – въздъхнал Садърленд. - Това не е лесно да се приложи.

Др. Полсън повдигнал тон и изразил пламенното си убеждение:

- Бих създал училище, в което никой достоен студент няма да бъде отпратен – готов ли е да работи, бих му дал възможност да спечели достатъчно, за да покрие разходите си.

Когато се върнал в Батъл Крийк, Садърленд разказал на Пърси Маген за този разговор.

- Хайде да го направим, Ед – казал Маген. - Хайде да разположим колежа Батъл Крик на голяма ферма и да дадем възможност на достойните ученици.

Така те започнали да правят тайни обиколки на колелетата си, преминавайки много мили със сериозни молби към Бог на устните си, да ги заведе до имотът, който би послужил най-добре за изпълнението на Божията цел.

Срещата на Генералната конференция от 1901 (тези срещи се случвали на всеки две години) била в Батъл Крик. Елн Уайт се била завърнала от Австралия предишната година и живеела в Калифорния. Тя присъствала на тази среща. Вниманието било центрирано в образованието като цяло и най-вече това в Батъл Крик. По време на едно от сутрешните заседания Елн Уайт изнесла беседа върху темата „Основи на християнското образование.“ Сред това, което споделила, било и следното изказване:

- Сега в колежа е започната реформа. Защо не направите това, което трябваше да направите когато основавахте колежа преди години? Защо не го разположите в голяма ферма, където може да се развие в правилна посока? Дори и това да означава по-малък брой студенти, училището трябва да бъде преместено извън града Батъл Крик.

В края на темата и делегатите се срещнали и гласували Генералната конференция да оторизира съвета на колежа да последва съвета на госпожа Уайт и да премести институцията.

Едуард Садърленд ликувал. Той чувствал, че Бог бил взел въпроса в Свои ръце и че им бил дал зелена светлина. Съветът назначил него и Пърси Маген да изпълнят препоръката на Генералната конференция и наставленията на Елн Уайт. Комитет съставен от представители на Генералната конференция и колежа бил избран и упълномощен да избере и закупи подходящ терен.

Веднага започнало систематично търсене. Едуард и съпругата му, Сали, проучвали провинцията на колелета. Те търсили около реката Сейнт Джоузеф. Веднъж Сали отишла сама с товарен влак до Саут Хевън, в близост до езерото Мичиган.

Понякога Едуард взимал със себе си Пърси Маген и други членове на съвета, за да търсят място за колежа. Един ден през май, 1901, мъжете оставили колелата си под голям клен във фермата Гърленд. Те стояли на отвесна скала в близост до тъмната вода на реката Сейнт Джоузеф, а от ляво се простирали полета известни като фермата Ричърдсън.

Садърленд знаел, че тази площ е добра; той бил тук преди. Той завел другите мъже до оставената земя на Ричърдсън, след това до добре запазената ферма Гърленд с красивите

и овощни градини, както и до гористо място, познато като Стивънс Груув. Трите ферми имали общата площ от 274 акра.

- Изглежда това е, което търсим. -казал някой.

- Вярвам, че Бог ни доведе на това място - добавил друг.

Комитетът гласувал да закупи цялата площ и вярвал, че направил добре. Повечето от църковните членове одобрили това и били съгласни, че комитетът е взел мъдро решение.

Пърси Маген изразил това, което всичко реформатори чувствали – че са спечелили голяма победа. Той написал ентузиазирано описание за майка Уайт: „Плодовата ферма ще донесе огромен доход и е в така добро състояние, че ще вдъхнови студентите ни да я поддържат в същото състояние. Фермата Ричърдсън ще предостави добра възможност да превърнем бедната, занемарена земя в добра, а гората ще е чудесно място, на което да организираме летните сесии на Генералната конференция... или образователни събрания... По-тихо, спокойно и красиво място никога не съм виждал.“

Майка Уайт отговорила: „Много съм доволна от описанието на това място... На място като Бериън Спрингс училището може да бъде направено за пример и се надявам, че никой няма да се намеси и да попречи на напредъка на това дело.“

Новото място се намирало само на деветдесет мили от Батъл Крийк, но вече не можело да носи името на този град. Ново име било избрано: мисионски колеж Емануил. Маген заявил, че името символизирило преживяването на комитета, свързано с преместването на училището; то също загатвало бъдещето на училището: „Бог с нас.“

Огромна радост изпълвала сърцата на Едуард Садърленд и поддръжниците му. Те чувствали, че най-накрая било взето правилно решение и че Бог ги водил отново. Тогава подобно на Исус Навин и Халев, Садърленд и Маген се заели с това да превземат и покорят новата земя.

- Това ново училище – писал Маген на майка Уайт – трябва да бъде за Америка това, което е Авъндейл за Австралия.

Въпреки че пролетта била вече настъпила, било взето решение уроците на новото място да започнат на есен. Тази изумителна задача включвала преместване на цялото оборудване, предоставяне на жилища за персонала и учениците, както и подготовка на подходящи учебни стаи. Само хора като Садърленд и Маген можели да повярват, че това е възможно.

Един месец след като сесията на Генералната конференция приключила, се състояла двадесет и петата церемония по завършване в колежа Батъл Крийк. Артър Г. Даниелс,

новият президент на Генералната конференция, държал реч към учениците. В нея той очертал вида образование, който подобна институция трябва да предложи и изброил предимствата на новото място, на който колежът щял да бъде преместен. Няколко седмици по-късно Генералната конференция одобрила целия план.

Ръководителите на колежа пиели тези решения за заповеди. Сега те щели да направят това, което е трябвало да бъде направено преди двадесет и пет години. Пърси Маген действал бързо. Веднага след като училището приключило през Май, той пакетирал и превозил 25 товарни влака с мебели, книги и училищно оборудване до Бериън Спрингс. До първи юли всичко било поставено в изоставени съдебна палата и затвор. Тези сгради щели да служат временно като класни стаи и спални помещения.

Бил организиран летен курс, наречен „Институт за учители.“ Той бил организиран на палатки в горичка, която сега се нарича Индианските полета, в близост до селото и до реката.

Двеста учители прекарвали лятото в лагера в Индийските полета. Членове на комитета на Генералната конференция посетили летния лагер и признали, че обещанието за училище, което дръзнало да се откаже от традиционните удобства и да се покори на Божията воля чрез вяра ги е развълнувало.

Земята щяла да бъде притежание на колежа чак през есента, а сградите във фермата не били подходящи за училищни цели; затова през първата година колежът бил в сградата на съда, докато учениците и преподавателите живеели в селото – повечето от тях били в старият хотел Роъноук.

През тази година те издигнали първите сгради в красивите, но пълните с комари кленови гори, които се намирили зад сградата на фермата и бъдещия двор на колежа. Тези сгради се състояли от малки къщички и колиби, голяма къща за събрания през лятото, която имала осмоъгълна форма. Съпругата на Пърси Маген дала парите, цялото наследство от баща си, за построяването на тази сграда.

Както може и да се предполага, изтръгването на колежа от Батъл Крийк така бързо и грандиозно предизвикало реакция. Елън Уайт наистина била казала на лидерите на училището да оставят училищните сгради колкото се може по-бързо и да намерят място, където правилните принципи ще могат да бъдат приложени.

Подкрепата от страна на Генералната конференция била така неочаквана и революционна, че зашеметила много от делегатите. В Батъл Крийк започнало противодействие. Някои си мислели, че без значение какво била казала Елън Уайт, колежът трябвало да остане в Батъл Крийк. Някои осъзнали, как тази промяна би

застрашила бизнес интересите им. Мнозина били пленници на резервираност относно промяната и сляпа преданост към статуквото.

Църковните членове не били щастливи, наблюдавайки преместването на колежа – не организирали прощална програма. Общността в Батъл Крийк, както и мнозина, които били свързани с институцията, не одобрили преместването.

Изправяйки се пред подобна опозиция, финансови затруднения и разделен преподавателски състав, както и суровостта на новото място, Садърленд и Маген вървяли чрез вяра сами.

Наблюдавайки ситуацията, др. Дейвид Полсън прави следното изказване: „Ако някога е съществувала институция, която не е родена със златна лъжичка в устата си, това определено е училището в Бериън Спрингс.“

През първата година на новото място се записали по-малко ученици. Елън Уайт ги била предупредила, че това ще се случи. Въпреки това някои от братята и дори някои от учителите в колежа гледали на това като доказателство за провал.

Но, подобно на това, което се случило с Гедеоновата армия, само онези, които били напълно посветени на реформата, се записали като студенти в новия колеж, а те, разбира се, били малцинство.

Критиците не само не одобрили новото място, но и ударението върху Божието слово като централен авторитет за всички предмети. За много студенти новия фокус върху Библията изглеждал непрактичен; и те, както и много служители, отдръпнали подкрепата си. Те чувствали, че Садърленд и Маген грешат.

Правели ли грешка двамата лидери, правейки Божието слово същина на всяко познание? Елън Уайт изяснила ситуацията през 1902: „Братята Садърленд и Маген бяха предупредени да не извършват преподаването ни ниво в пъти по-високо от това, с което учениците са свикнали... Те не трябва да напредват с такава скорост, че учениците да не могат да ги проследят.“

Забележете, че тези думи не правят Садърленд и Маген фанатици; но ги поставят на страната на истината. Те обаче напредвали твърде бързо и църковните членове и учениците, които били на по-ниско духовно ниво, не успявали да ги вървят в крачка с тях. След това тя добавя: „Благодаря на Бог, че тези братя се вслушаха в дадените им наставления.“

Тъй като и президента и декана били млади, за възрастните, по-опитни братя било лесно да ги критикуват. Само месел, след като колежът бил преместен, по време на сесия на

съвета на колежа било предложено старейшината Прескот да замести Садърленд, защото последният бил „твърде млад и неопитен“. Все пак той вече бил успешен президент на два колежа преди този. Неопитен?

По време на тази тежка криза Едуард Садърленд и Пърси Маген, подобно на Давид и Йонатан, останали заедно. Маген защитавам администрацията. „Образователната реформа не е просто теория за нас“ - казвал той. Те се борили с трудни проблеми. Той не чувствал, че ръководството трябва да бъде сменени и да променя основните неща, свойствени на колежа.

И майка Уайт също се намесила. Тя казала на църквата, че Садърленд и Маген са били работили „в страх Божии, за да приложат принципите на истинското образование.“ Тя обяснила, че въпреки, че тези мъже са млади, Бог желаел да ги постави на „стратегическа позиция.“ Тя изобличила критиците им и ги уверила, че Бог не иска тези млади мъже да бъдат заместени от по-млади.

Садърленд и Маген винаги съзнавали, че критиците наблюдават всяко тяхно действие и се опитвали да избягват спорни ситуации.

Един от приятелите им осъзнал предимството на евтиното и лесно пътуване по вода между Сейнт Джоузеф и пристанището Бентън Харбър и подарил на училището малка лодка, която скоро се оказала много ценна. Един ден, когато делегация от братя щяла да посети колежа, президентът Садърленд извикал един от доверените си ученици.

- По-добре скрий лодката зад навеса – далеч, където никой няма да я види.“

Той е можел да защити факта, че притежават тази лодка, но, разбира се, изглеждало по-лесно да я скрие – това показва как Садърленд се е справял с критиците си. Също показва и колко дребнави неща, понякога са подхранвали критиката.

Междувременно на новото място ученици и студенти обединили усилията си в грижа за фермата и строежи. Всеки член на преподавателския състав приел ръководния си пост – те обучавали през първата половина на деня, а работили с учениците през втората половина. За пръв път в историята на адвентистите от седмия ден институция, построена с ученически труд, се разраснала бързо. Петдесет или шестдесет ученици работели заедно под ръководството на А. С. Бард, опитен строител, който бил извикан от службата си в Небраска. Той обучавал учениците, работейки с тях.

Бизнес управителят, К. М. Кристънсън, искал строежите да се извършват в тухли, направени в двора на колежа, но президентът Садърленд искал обикновени, дървени постройки без да се прави опит за красив дизайн или артистична архитектура. Той искал

сградите да бъдат малки и семпли, без отопление или електричество, тъй като такива щели да бъдат сградите, които учениците щели да използват на мисионското поле и те трябвало да свикнат с подобни квартири. Живота в подобни условия „щял да предотврати появата на гордост и на институтски дух.“ Президентът искал по всякакъв начин да премахне тези от новата институция и да я доведе до хармония с разбирането му за Божия план.

Развитието на тази реформа в Бериън Спрингс отбелязало повратната точка в историята на образованието в Църквата на адвентистите от седмия ден. Визията, куражът и находчивостта, които били нужни, за да бъде основан мисионският колеж Емануил, щели да бъдат светли примери за подражание на всички други църковни училища. След една година Индустриалното училище Елк Пойнт било основано на брега на река Мисури в южна Дакота. Основателите разположили училището във ферма с глинеста почва (24 метра дълбочина). Те последвали примера на училището в Бериън Спрингс. И други училища направили това и влиянието им се разпространило и в чужди страни.

Авъндейл послужил за пример, Бериън Спрингс го последвал; и тъй като трябвало да напусне укреплението на града и на църковния щаб, мисионският колеж Емануил трябвало да води сериозна битка. Той се разделил с популярната насоченост на образованието и създал нови пътища за нозете си. Мисионският колеж Емануил скъсал въжетата, които го държали към деноминационните училища на популярното образование.

„Силните мъже са тези, на които са се противопоставяли и на които са пречели. Когато енергията им бъде събудена към действие, препятствията, които ще срещнат, ще се окажат позитивно благословение за тях.“ (По стъпките на Великия Лекар, стр. 500, оригинал)

Глава 10

Мъже с велика вяра

Садърленд и Маген били видели колко притисната била Генералната конференция поради огромните дългове на колежа Батъл Крийк. Те знаели, че разширението на институцията било предприето без достатъчна финансова подкрепа. Затова и били решени да направят новият колеж самоиздържащ се.

През първата зима те се сблъскали с така отчайващ недостатък на финанси, че едвам платили на учителите. Учениците изтърпявали трудности и неудобства в квартирите си – незатоплените къщи.

Президентът и деканът споделяли всяка отговорност, всеки товар, всяка криза. Маген чувствал, че е нужно да си вземе месец отпуска, който да прекара с роднини в Лос Анджелис, където да възстанови здравето си, но не могъл да понесе мисълта от това да остави президента Садърленд и Бериън Спрингс за толкова дълго време. Той се страхувал, че приятелят му няма да може да издържи дълго на напрежението. Ако заминел, няма да има кой да планира новите сгради, кой да събира парите за заплати или кой да ръководи строежа.

Президентът Садърленд пътувал често за да набира средства, а Пърси Маген оставал при екипа и ръководел бързото развитие на колежа. Веднъж Садърленд планирал да пътува на северозапад, за да събере средства . Училището обаче няма пари, за да купи билета му. Двамата мъже решили да отидат в Чикаго (който бил съвсем на близо) и да измолят средства да пътуването. Пристигайки в чакалнята на гарата, Маген оставил президента Садърленд на твърда пейка.

- Ед, ти стой тук и се моли, дори и да се не върна до края на деня.

След това той се запътил към офиса на управителя на гарата. За своя изненада той го открил да стои на бюрото си блед и треперещ.

- Предполагам изпитвате мъка – казал Маген с искрено съчувствие – Бихте ли споделили с мен, кое ви мъчи?

През следващия час мъжът разказал за смъртта на двете си дъщери и за ужасната болест на жена си. Маген се опитал да го утеши.

Изведнъж чиновникът казал:

- Не затова сте дошъл. Какво мога да направя за вас?

Маген не побързал да му каже за нуждата си, но продължил да говори за Божията любов и готовността Му да „носи мъката и да понася скърбите ни.“ Тогава с нежен такт той обяснил за нуждата на колежа, за целта на работата им за това, как работата по строежа не можела да продължи , ако президентът не получил дарения от приятели северозападното тихоокеанско крайбрежие. Той признал, че президентът Садърленд се нуждае от билет.

Управителят подписал един документ. Маген се забързал към друг офис и след това се втурнал обратно към чакалнята, за да прекъсне молитвите на президента Садърленд с

билети за пет отделни пътувания до местата, до които трябвало да отиде. Садърленд хванал следобедния влак.

Така често говорел той за своя Господ. Изглеждало, че има много лично познанство с Него. Вярата му в неговия Господ била много семпла и искрена. Как обичал той да пее песента „Вяра на нашите бащи“! Тази опитност той развил през годините, през които ходил с Бог на колене.

Веднъж той бил на път да посети приятел от Орегън, от който се надявал да получи голямо дарение. Той се качил на една планина, за да се помоли. Достигайки един висок връх, той се почувствал сам и изоставен – замислил се за това, колко близко изглеждала вечността, както и за духовния свят. Мислите му били такива, които обикновено тежат в ума на този, който гледа сам мъртвец.

Слабо се чувало мърморенето на пороя от тъмните склонове и дълбоките клисури. От време на време лавина надавала продължителен рев и прекъсвала ужасното уединение. Сякаш невидима тълпа се втурвала и газела едва забележимите сенки и омитала непроходимото поле.

Блестящите със сняг върхове пронизвали небето като големи паметници втърчащи сами в мъртъв свят, в пустошта на смъртта.

Той продължавал да се моли и да се смирява пред Създателя си. През малките часове на сутринта започнало да се развиделява, тъмните скални пукнатини започнали да вземат формата на красиви каменни образувания. Покритите със сняг върхове сега блестели като огромни бижута и птиците започнали да хвалят Бог с песните си за изгряващата зора. Той почувствал облекчение и с тихо доверие той заспал за кратко. Събудил се свеж и съживен, сякаш бил спял през цялата нощ. През този ден той бил възнаграден с най-големия подарък, който бил получавал.

Визията, която Садърленд и Маген имали в сърцата и умовете си от 1895 била станала основната причина за съществуването им. Те посветили цялата си сила, всичкото си време и всичките си мисли на това, да изучат и демонстрират „истинската наука на образованието“. Преместването на колежа в Бериън Спрингс била голяма крачка напред и сега те работили с всички средства, с които разполагали да за изградят мисионския колеж Емануил.

Опитите за реформа в Уола Уола и Батъл Крийк били научили тези двама педагози, че Божието благословение почива на тези, които се подчиняват на Словото Му, които почитат пророците Му и предават волята си на Неговата. Преживяването им в Батъл Крийк им

показало, че пътят към реформата е обсипан с противопоставяне и критика дори и от тези, които изповядват, че вярват в напредъка.

Те понесли сурова критика за усилията си да преместят колежа от Батъл Крийк, както и за ударението, което поставяли върху Библията като източник на всяко знание и техен главен учебник за образование в християнски училища.

Когато колежът отворил през 1903, около триста души живеели в района на университета. Три големи къщи със седем до девет стаи били завършени и учителите вече се преместили в тях. Предишната година била построена и сграда за *Ръчни умения*, чийто приземен етаж бил използван за кухня и трапезария. На втория и етаж се намирал магазинът на колежа както и дърводелска работилница. Новопостроената сграда за *Домашни умения* предлагала квартира за момчетата на колежа на тавана си, докато момчетата били настанени в различни тавански стаи и ъгли на други сгради.

Църковните училища все още сериозно занимавали ума на президента Садърленд и той чувствал, че трябва да предостави учебници. Нямаło достатъчно средства за напредъка на спешната работа по сградите; да не говорим за печат на нови учебници. Президентът и деканът били решили, че ще строят само при наличие на средства. Те не искали да повтарят грешката на Батъл Крийк и да си навличат дългове. Но те трябвало да направят учебниците. Затова и тримата - президентът Садърленд, Пърси Маген и госпожица ДеГроу взели назаем по 600 долара. С тези пари те издали учебниците.

Годината 1903 била наситена със събития. Настъпили големи промени в цялата деноминация. През август Генералната конференция се преместила от Батъл Крийк, за да основе управлението си във Вашингтон ДС. Ревю енд Херълд също се преместили през същата година. Съпругата на Пърси Маген, Ида, се била разболяла през пролетта и никаква медицинска помощ не и била много от полза.

Сурова критика започнала да идва от новооснованото управление във Вашингтон. Силни, топли връзки свързвали Садърленд и Маген със църквата и те ходили в светлината зад тях – вестта за праведност чрез вяра от 1888. Те познавали Божията намеса и Неговият глас. Пърси Маген изразил отношението им към тях със следните думи: „Знам, че тези изпитания са ни изпратени, не за да подбудят горчивина в характерите ни, но за да изразят благоуханието, което Бог може да внесе в живота ни.“

Почивния сезон на 1903 донесъл скръб и загуба на семействата на Садърленд и Маген. Близката на Садърленд „лея Нел“ Друлиърд и съпругът и скоро се били завърнали от Африка, където се занимавали с мисионска работа. Сега те живеели в Бериън Спирингс, където с ентузиазъм се присъединили към преподавателския състав на колежа и

реформите, които извършвали. Алван Друлиърд се разболял и починал на двадесет и девети декември.

Ида Маген била прекарала дълго време в болницата, а надеждите и за възстановяване изчезвали с всеки ден. Постоянната опозиция, която смазвала съпруга и и президента Садърленд, постоянно и причинявала болка и я унищожавала.

Садърленд и Маген научили, че Конференцията на Съюза им възнамерявала да задържи пролетния срок на мисионския колеж Емануил. Те дискутирали ситуацията си от всички ъгли и решили, че ако критиката не отслабне от свикването на конференцията през май, те ще подадат оставка.

Ида Маген починала на 19-ти май - по време на сесията на конференцията. Няколко дни по-късно Елън Уайт говорила в църквата на колежа, похвалвайки верността на Ида. Тя обвинила жестоката критика и опозиция насочени срещу Маген и Садърленд, след като преместили колежа от Батъл Крик в Бериън Спрингс. Казала, че тази ситуация обременила Ида Маген с тъга и това е „струвало живота на съпруга и майка.“

Но нищо не можело да умиротвори противниците – нито съвета на Елън Уайт, нито многото постижения на двамата млади педагози, нито дори трагичната смърт на Ида Маген, която Елън Уайт преписала на лидерите в опозиция. Те искали да се отърват от Садърленд и Маген. Непреклонният им дух се разкрил; двамата мъже направили това, което били планирали – отказали се от позициите си на президент и декан на мисионския колеж Емануил.

Те не изразили горчивина или гняв, оставяйки работата си и институцията, която обичали така много. Въпреки че били опечалени и поразени, те знаели, че са постъпили правилно основавайки стандартите си за християнско образование. Знаели, че са следвали съвета на Елън Уайт, а светлината от 1888 година, която била зад тях, фокусирала лъчите си на пътя им. Били насърчени, когато майка Уайт казала на конференцията, че те не оставят колежа победени, но „действаха в хармония със светлината, която Бог е дал. Работиха усилено под големи трудности... Бог беше с тях и одобри усилията им.“

Те поставили основата на колежа. С геройска смелост и вдъхновена сила те се справили с много привидно непреодолими препятствия и подготвили добре-образовани ученици, които заемали местата си в много полета на служене; и все пак отчуждили влиятелна част от църковните лидери. Скъсването на връзката им с колежа означавало, че вече няма да бъдат наети на служба за деноминацията. Къде да отидат? Какво да правят? Тези два въпроса ги тласнали към нови подвизи в по-широки полета.

В продължение на години двамата мъже се интересували от южните щати, които били в затруднено положение поради унищожителното поражение от войната между щатите, унищожените плантации и скъсването със старите обичаи и традиции, които задушавали Юга по време на годините на робство. На няколко пъти те споменавали за интереса си. Сега майка Уайт ги съветвала, да се насочат на юг.

Двамата мъже все още имали мечтата за училище, в което науката на истинското образование ще бъде напълно осъществена, не възпрепятствана от критика - училище, в което Божият план може да бъде изпълнен във всяка подробност.

С идеята за подобно училище Садърленд и Маген отишли в Нешвил през пролетта на 1904. Тогава се случило историческото пътуване по река Къмбърланд, записано в първата глава на тази книга.

„Работниците свързани с делото в училището Мадисън са съработници с Бог.“ Специални свидетелства, серия Б, номер 11, стр. 32

Глава 11 Училището Мадисън

Преди почти двеста години в долината Къмбърланд дошла група пионери от „другата страна на планината.“ Те построили груби, дървени колиби и основали селище, което днес е града Нешвил.

По-късно друга група пионери дошли в долината Къмбърланд. Те също дошли „от другата страна на планината.“ Били водени от планове за служене и обучение на едни пренебрегнати хора. Те дошли не за друго, но за да построят училище. Враговете които срещнали били невежеството, бедността и неразбирането. Полетата, които пионерите преди тях били изчистили, сега били изхабени и изтощени поради небрежност – плод на една робска система и следствие на войната, която обеднила Юга.

Новите пионери намерили дом в стара къща в близост до плантация, чиято слава от преди войната я била напуснала. Те имали чудесен лидер – Едуард Садърленд, чието име хората в страната му и оттатък морето винаги ще свързват с напредъка в областта на образованието и героичната му вяра. Освен съпругата си Сали, със себе си той водел посветена група хора: госпожица Беси ДеГроу, госпожа Нели Друлиърд, която вече носила белези от трудно спечелени битки на много полета; Пърси Маген, който щял да стане

световноизвестна фигура в сферата на здравното образование; и Елмър Бринк, чиито умения в работата с млечни продукти вероятно щели да спасят живота им.

Тази група от предани хора започнала да строи домовете си във фермата Фърджисън. Те започнали да орат изхабената почва и да преподават. Очаквали ги тежка работа, жертви и постижения. Когато основали центъра Мадисън, малки групи се пръснали, първоначално не далеч, но достатъчно близо до институцията, за да може да бъдат подхранвани от нея чрез съвети и материална помощ. Но в течение на времето те се простирали по-далеч и по-далеч, докато благотворителното влияние се пръснало по света. Вестниците разказват славната им история. Вероятно в годишниците на образователния прогрес няма по-уникална и вдъхновяваща история, която може да се разкаже и върху която да размишляваме.

Преместването им на юг, закупуването на фермата Фърджисън, наблягането им върху плана за образование, включваш работа и учене, както и намерението им да бъдат самоиздържащи се – всичко това срещнало неодобрението на лидерите във Вашингтон. Въпреки че всичко, което двамата педагози правели било директно напътствано от Елън Уайт, критиката не спряла. Огромния размер на фермата бил критикуван. Кой щял да плати за нея? Лидерите се страхували, че даренията за новия проект ще източат средствата, които те смятали, че са необходими за извършването на редовната им деноминационна работа, но Садърленд, Маген и групата им продължили напред непоколебимо. Имали увереността, че Бог одобрява новия им проект, а Елън Уайт лично им помагала. Тя ги съветвала. Подкрепяла ги чрез дело и чрез статии в Ревю енд Херълд. Съгласила се да бъде част от съвета им – нещо, което не била правила за никоя друга институция.

Старейшината Джордж Бътлър, президент на Южния съюз подкрепял новото училище и нямал търпение да види успеха му. Старейшината Бътлър бил президент на Генералната конференция в миналото и неговото влияние било от помощ за новия проект.

Старейшината С. Н. Хаскел направил евангелизация в Нешвил през това лято на 1904 и който винаги бил привърженик християнското образование. Сред поддръжниците на проекта били др. О. М. Хейуърд, директор на малък санаториум в Нешвил и др. Л. К. Избел, който ръководел санаториум за цветнокожи.

Пионерите нарекли новата институция Мадисън. Елън Уайт написала цяла серия от свидетелства, които озаглавила „Училището Мадисън.“ Това скромно име наистина подходило на институцията. Въпреки че всичките и дейности били практически, училищната организация не била стриктна или класифицирана – като цяло била много непретенциозна.

Старейшините Бътлър и Хаскел, Елън Уайт, Пърси Маген, „майка“ Друлиърд, Беси ДеГроу и Едуард Александър Садърленд станали известни като „седемте пионери на дъгата.“ Те формирали организация позната като *Земеделски и редовен институт на Нешвил*. Училището започнало да се нарича „колежът Мадисън“ чак през 1930. Промяната се случила, защото в района на колежа отворила врати поща, а пощата в съседното село вече се наричала Мадисън.

Седемте пионери били също попечители на училището Мадисън (или N.A.N.I., както често била наричана корпорацията). Те веднага се захванали с това, да построят и приведат в действие училището. Започнали да пристигат ученици – четиринадесет дошли през тази есен. Подобно на учителите си, те дошли без мисли за пари или светски изгоди. Парите, които щели да спечелят, щели да използват за да покрият разходите си, а прехраната им зависела от това, което ще си спечелят.

Деканът, Пърси Маген, отговарял за фермата. Госпожица М. Беси ДеГроу, която била секретарка, отивала до града веднъж седмично с товарна кола дърпана от муле, за да продаде маслото, което президентът Садърленд приготвял в мандрата. Касиерката, майка Друлиърд, се хванала за тигана и метлата. Имала на разположение оскъдни провизии, но знаела как да направи максимално с това, което имала. Президентът Садърленд бил метода на др. Флетчър за бавно дъвчене и почти превърнал прекаленото дъвчене на царевичния хляб в тест за добро здравословно състояние.

Главната сграда във фермата, стара къща, била построена от кедрови дънери преди повече от сто години и била измазана отвътре. Изглеждала като типичното южно имение с широка веранда. Преди да бъдат завършени другите сгради, то служело за училищна стая и място за срещи през деня, а за спално помещение през нощта.

Семейство Фърджисън дали къщата през есента и тези, които пристигнали през лятото трябвало да останат във временни жилища – в старата плевня и в други сгради. Сали Садърленд дошла в горещината на Август с пет месечното си бебче в ръце. Етажът над плевните с конете представлявал най-добрият подслон. Госпожа Садърленд, госпожица Олив Шенън и госпожица Люси Абег живеели в тази сграда в продължение на месец и накрая я кръстили „Изпитателната зала“, което внушавало, че всеки, който можел да изтърпи суровостта и щял да бъде подготвен за военно участие в каквато и да била дейност, която Мадисън щял да предложи.

„Изпитателната зала“ била гореща и претъпкана. И други работници живеели на втория етаж. Първият етаж осигурявал подслон за мулета, коне, множество плъхове, мишки и други паразити. Колко често през горещите летни дни Сали Садърленд разхлаждала бебето си и обръщала очи към хладните сенки на верандата на къщата, до която на никой

не било позволено да се доближава. Така жестока била омразата на бившите собственици към тези северняци или „янки.“

Дворът около главната сграда бил пасище на телета, жребчета, гъски и патици, докато тревата не изчезвала почти напълно през сухия сезон. Прасета се въргали извън каменната ограда около фермата, замърсявайки жаркия въздух с противната си миризма и дрезгавите си гласове. И все пак жените не се оплаквали. Те нямали време за това. Направили мястото колкото се може по-чисто и приятно и продължили с работата си с песен на уста.

Семейство Фърджисън най-накрая освободило голямата къща през Октомври и жените се преместили в нея. Те нямали много мебели – били закупени само няколко съваеми легла и няколко стола и все пак тук било по-добре отколкото в „Изпитателната зала“. Сега учениците и преподавателите се събирали около камината вечер. Майка Друлиърд (или майка Ди) била в центъра с ръководството си; и млади и стари уважавали съветите и. В умовете на някои от живите пионери се е запазила следната картина на майка Ди: господарка на дома, избиваща мухите сутрин след сутрин, докато били все още схванати след мразовитата нощ. С историята и на благоденствие, тя стояла на чело на това пионерско движение и поемала неприятните изненади още докато се задавали. Куража и, доверието и и мъдрата и пестеливост помогнали на училището на мине през трудните си първи години.

Етажът на който съпругата на Садърленд прекарала месец Август, служел като спално помещение в различни моменти от първите години на всички пионери, както и за баня. Когато дошли учениците, те също били настанени там – способността им да издържат на сурови условия и характерът им били един вид тествани. Дошло времето и на старата, загрубяла къща започнало да се гледа с привързаност. Можете да сте сигурни, че Сали Садърленд е била почистила стаите и ги е била украсила с растения, които да освежат мястото.

Учителите които пристигнали през лятото на 1904 събрали средства, които имали, за да закупят земята, която им струвала 12 723 долара. Когато я купували, те били сигурни, че ще съберат пари за остатъка от сумата (след като направили първоначалната вноска от 5000 долара. Парите всъщност трябвали да бъдат върнати на тези учители – били и дали назаем на други институции и когато дошло време за цялото заплащане се оказало, че институциите не можели да върнат тези пари без да бъдат поставени в затруднено положение. И тъй като всички учители имали искрена загриженост към тези други училища и санаториуми, те не можели да положат натиск, парите им да бъдат върнати. Източникът им на сила не ги е предавал. Те застанали на колене и Бог им помогнал. Те

основали Мадисън с намерението да се самоиздържа. Щели да използват дарения само за издигането на сградите и за оборудването, както и за друг разходи по поддръжката. Те възнамерявали да се издържат така, както и фермер изхранва семейството си от собствената си ферма. И така те се заловили за работа. Едуард Садърленд имал способността да превърне каймака и царевичния хляб, с които се хранели, във вкусен специалитет.

Когато на семейството му омръзнало да яде тостери с мляко – мляко, от което била отнета всяка следа от сметана – някой, за да има разнообразие, измислил ново ястие наречено „брус.“ Оцеляващите от това време помнят този деликатес като изпечени корички на малки парченца във същото обезмаслено мляко.

В комплект с имота били закупени няколко коня и мулета, ято кокошки и други домашни птици и голямо стадо прасета, които не станали Адвентни прасета. Майка Ди ги продала на пазара в Нешвил и добавила значителна сума към намаляващата каса. До края на живота си разказвала историята с различни вариации.

Докато жените се преборвали с финансите и домакинството с ограничен бюджет, Садърленд и Маген изследвали новите полета на психологията, които откривали работейки с типичния представител на южните товарни животни – мулето Хенри.

Стадото, от което се добивало мляко, станало значителен източник на доходи за фермата. Млякото и сметаната били занасяни на президента Садърленд, за да направи, с помощта на учениците, сметаната на масло, което госпожица ДеГроуп продавала в Нешвил, за да купи захар, сол, лед и други нужни продукти. Млякото се превърнало в основен източник на прехрана за всички в училището.

Когато диетата изглеждала монотонна, Садърленд напомнял на всички за четиридесетте години, в които Бог давал на израилтяните манна, а някои се оплаквали.

Основната цел на президентът Садърленд и съоснователите на Мадисън била да създадат институция, която да обучава миряни, които да се присъединят към организирани работници на деноминацията. Ентузиазмът на Садърленд привличал всички, които били около него.

Под ръководството му занемарената ферма станала по-уютна и продуктивна. От самото начало Садърленд въвел програмата работа и учене, която използвал и в мисионския колеж Емануил. Ученици и учители работели заедно във фермата. Половината ден посвещавали на учене, а другата половина на труд. Разбира се, трябвало да се съберат пари за

сгради, машини, добитък и подобрения; но Едуард Садърленд бил твърдо решен, що се отнася до прехраната, училището да бъде самоиздържащо се. Те можели да отглеждат собствената си храна и добре управлявания им бизнес с млечните продукти предоставял паричен доход.

Садърленд и Маген били научили от Елън Уайт за условията, които царели в Юга – бедност, невежество и огромна нужда. Тези мъже знаели, че учениците не биха могли да имат образование, ако трябва да плащат училищна такса и затова не им възлагали такава. Те трябвало да си изработят образованието и учителите им помагали по всеки възможен начин. Пряк резултат от тази политика било личното участие от страна на учениците в проблемите на новото училище. Денят започвал със сутрешно богослужение, по време на което цялото „семейство“ се събирало за да пее, да се моли, да изучава Божиите планове за образованието, както и да обсъжда велики неща – велики, защото обхващали най-дълбокия копнеж на всяко сърце в този кръг.

Простите им ястия се приготвяли в голяма тенджера. Наблюдавайки сцената, Едуард Садърленд си мислил за училищата на пророците и сърцето му трепвало мислейки за възможностите на тази малка група. Те хвалели Бог за семплата им храна, състояща се от царевична или овесена каша и обезмаслено мляко. Тук, в старата кухня на главната къща, закуските били наслада.

- Пърси – казал Ед един ден на приятеля си – сред предметите си трябва да включим обучение за това, как да се спечели от ферма, какви грижи да се положат за добитъка през зимата и как да се събират средства за нещата, от които се нуждаем.

- Знаем ли, как да преподавате всички тези предмети? - попитал Пърси.

Едуард Садърленд схванал намека му.

- Бог е обещал да ни даде мъдрост и Той ще ни покаже как да направим това.

Вечер, в края на пълните с усилен труд дни, студентите и преподавателите сядали да се греят на камината в северната стая; и Садърленд, гледайки ентузиазирани лица на учениците и учителите им, решил да превърне съвета, който Моисей заповядал на израилтяните във Второзаконие 6:6,7 в план за новата институция: „Тия думи, които ти заповядвам днес, нека бъдат в сърцето ти; и на тях да учиш прилежно чадата си, и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.“

Темите, които обсъждали около камината варирали от фолклор и педагогика до диета, плетене и поставяне на лапа на напукани ръце. И все пак през тези ентузиазирани разго-

вори минавала нишка на посвещение на Божията воля и гласът, който вплитал тази нишка бил гласът на Едуард Садърленд.

Тази първа зима донесла със себе си трудности. Училището било започнало скоро и фермата не могла да даде достатъчно продукцията и затова нямало достатъчен запас от плодове и зеленчуци; но Садърленд мислел за близкото бъдеще, когато продукти от фермата и овошки щели да ги снабдят с адекватна и задоволителна диета. Малката група имала добро настроение и изобилстваща радост. Всички се чувствали твърде обнадеждени, за да се обезсърчават и твърде заети, за да бъдат нещастни.

Пролетта дошла, станало време за сеитба. Камъните, които били пръснати навсякъде в изоставената ферма, станали материал за строеж и учениците се възползвали от тях. Под ръководството на учителите си те построили сепли и полезни сгради, които подслонявали новата институция. Основната мисъл на Едуард Садърленд била простота – това бил неговият лозунг. Подобно на Джордж Мюлер от Бристол, този гигант на вярата, който построил бристолските сиропиталищата в Англия, Садърленд очаквал Бог да се погрижи за всичките им настоящи нужди, а всички излишни неща и екстри той смятал за ненужни. Така твърдо бил убеден и така голяма силата му да убеждава, че малката група верни последователи приели тези условия, без да се оплаква – приели дори незатоплените къщи.

- Училището ни не трябва само да подготвя учениците за живота; трябва да им помогне да го изпитат - казал Садърленд на Меген докато се разхождали сред просторния училищен двор през това лято на 1905. Както правили често, те разменили идеи относно това, което им лежало най-на сърце. - Когато един студент се научи как да се издържа от земята, как да си построи къща и плевня, как да се грижи за стадо млекодаен добитък...

- Да – прекъснал го Маген – и как да се справя с всекидневните проблеми във фермата, училището и църквата; тогава ще бъде възнаграден с превъзходен характер, Тогава може да излезе и да започне свое копие на Мадисън. А това е, което искаш, нали Ед?

Едуард кимнал. Точно това било, което иска.

Нито един състезателен спорт не бил насърчаван. Мадисън нямал спортна площадка – футболно или бейзболно игрище. Далновидните очи на лидера се фокусирали на вида служене, за който Пърси Маген бил говорил. Върхът в постиженията на учениците цял да бъде момента в който излизайки от институцията майка, те щели да създадат други малки самоиздържащи се институции. Така успешно Едуард Садърленд предал идеалите си на последователите си, че много скоро учениците от Мадисън се заселили сред бедните общ-

ности в планината и започнали самоиздържаща се работа. До 1908 няколко от тях започнали собствени училища и здравни центрове; в Мадисън било свикано събрание, на което било споделяно развитието на тези проекти както и опитности. Толкова сила и вдъхновение извели от тази първа среща, че решили да организират подобни срещи всяка година – това се прави и до днес.

Едуард Садърленд се погрижил за това основната база да протяга ръка към малките училища и здравни центрове. Екскурзии до Флетчър или Фаунтън Хед (сега Хайленд академи) или другите самоиздържащи се институции озарявали дните на много студенти и работници. Подобно на голямо, щедро семейство те обръщали внимание на основните нужди на по-малките си семейни членове и им помагали по всеки начин, по който можели. Хранени с любов и грижа, институциите растели и преуспявали.

И сега тъй като делото се разраствало, трябвало да бъдат построени повече къщи и училищни сгради, но за това били нужни пари. Садърленд не можел да помоли свободно за средства за това начинание. Враждебността към него, която започнала докато работел в Батъл Крик и го последвала в Бериън Спрингс се била разраснала още повече след като започнал Мадисън като самоиздържаща се институция.

Някои лидери се страхували, че Садърленд и Маген ще изтеглят средства от местните конференции; а те отчаяно се нуждаели от тези пари, за да се погрижат за собствените си деноминационни проекти. В някои райони на Садърленд и Маген било забранено да събират дарения. Но съветите на майка Уайт ги насърчили. И двамата мъже имали дарба от Бог за събиране на средства и за влияние над мъже и жени със средства. Те знаели, че Бог одобрява проекта и работата им. „Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде срещу нас“ - повтаряли често те.

„Целта на това ново училище е да демонстрира на млади мъже и жени, които желаят да вършат делото на Господаря си, че могат да започнат дело за Него без помощта на специално оборудване и с обикновените сгради, които могат да се открият в една ферма.“
(статия подготвена от Садърленд и Маген / The Invincible Irishman, стр. 62

През пролетта на 1905 броят на учениците достигнал петнадесет и Садърленд ги включил в подготовка на фермата за бъдеща плодородност. До средата на Март те засаждали ябълкови, прасковени, крушови и сливови дръвчета. Те засадили също голям брой малинови коренчета и 1800 ягодови растения. След това насели пъпеши, тикви и други зеленчуци.

Сега Едуард Садърленд огледал добре обработената земя и растящите растения с доволство. Много трябвало да бъде все още направено, но той бил чул ясно гласът зад него казвайки: „Това е пътят, във него ходете.“

С очите на вярата можел да види хълмистата земя покрита с цъфнали овошки и хълмовете с царица полявана от вятъра. Какво от това, че зимата била студена и трудна; какво от това, че се прехранвали с обезмаслено мляко и каша? Пролетта дошла и Божието обещание лежало като обещание върху земята. Садърленд и Маген копнеели да дадат времето и силата си за развитието на проекта, но трябвало да бъдат събрани пари.

- Мислиш ли, че Божият народ трябва да даде и трябва да насочи съчувствието си към Юга? - попитал Садърленд.

- Да, Ед. Помниш ли колко прилежно Павел насърчавал християните в ранните църкви да спомагат на светиите в Йерусалим?

Садърленд и Маген били добри говорители и имали специалната сила на убеждаването, както и магнетично влияние. Те обичали да събират средства за Господното дело и най-вече за нуждаещата се ферма, която била поверена на тях и на група верни работници, които прекарвали времето си в това да развият фермата и училището.

Пърси Маген преживял натоварена, но самотна година откакто съпругата му починала по време на бурната конференция, когато Едуард Садърленд подал оставка от мисионския колеж Емануил. Но наскоро бил срещнал една докторка, която станала важна в живота му. През един септемврийски ден Ед Садърленд отишъл до гарата с товарната кола, дърпана от муле, за да посрещне Пърси и новата му съпруга – др. Лилиан. Те били сключили брак на 23-ти август в дома и в Чероки, Айова.

Доктор Лилиан със специалния си талант се присъединила към проекта. Като признат лекар тя можела да бъде лесно приета и да спечели добър доход в много институции. Но била избрала се присъедини към групата пионери основаващи самоиздържащо се училище на площта на изхабена и пренебрегната ферма.

Едуард Садърленд изследвал реакцията на др. Лилиян докато се предвижвали от гарата, както и лицето и, когато и представили новото и жилище – спалня на втория етаж в старата къща. Той не можел да долови нищо, освен радостно приемане на условията, които училището Мадисън предлагало през тази есен на 1905.

Всъщност до този момент усилена работа била свършена и много било постигнато. Скоро след като Пърси Маген и новата му съпруга пристигнали, Ед и Сали Садърленд с децата им, Джоу и бебето Йоланда, се преместили в собствената си малка къщичка. Майка Друилърд и Беси ДеГроу също се преместили в нови къщички по същото време. Малки, функционални сгради започнали да осейват училищния двор и градините и фермата изглеждали по-различно.

Садърленд, който не забравил инструкциите на майка Уайт училищата ни да бъдат свързани със санаториуми, копнеел за деня, в който това щяло да се случи в Мадисън. През февруари 1906 учителите изпратили писмо до майка Уайт, обяснявайки намерението си да отворят санаториум. „Започването на училището изразходва цялата ни сила и всички средства, които можахме да съберем“ - обяснили те. „На практика не получихме никаква помощ от деноминацията и товарът, който носехме беше наистина тежък.“

Основен принцип на институцията, който Садърленд винаги подчертавал, бил себеотрицанието. „Мадисън трябва да демонстрира принципа на самоиздържането.“ - добавил той. „Ако ще подготвяме мъже като Павел, трябва да ги научим да станат самоиздържащи се още докато са студенти.“

Мажен се съгласил на драго сърце и първият принцип на действие на Мадисън станал самоиздръжката.

Един ден президентът Садърленд се срещнал с висок младеж, който кандидатствал за постъпване в институцията.

- Значи искаш да учиш тук в Мадисън? - той протегнал ръката си, за да се здрависа с грубата, прегоряла от слънцето ръка на момчето. - От къде си?

- От Джорджия. - очарователна усмивка се появила на зачернялото му лице и сините му очи блеснали. - Чухме, че човек може да работи тук и да посещава училище, без да трябва да плаща.

- Точно така, Джон. Каж ми – защо искаш да дойдеш в Мадисън? Искам да кажа, защо искаш да получиш образование?

- Знам как да ора, да садя, доя крави и да върша всякакви видове фермерска работа.“ - Младият мъж от Джорджия погледнал към обширната земя на фермата. - Но наистина жадувам за учене на книги, а не съм чел много. Искам да разбере Библията.

След като се убедил, че този младеж имал искрено желание да учи, за да може да служи на обществото си и на Бог по-добре, Садърленд казал:

- Трябва да имаш няколко обобщителни урока по четене, писане и аритметика; но скоро ще преминеш към материал за напреднали. Знам, че ще учиш бързо.

Тогава той обяснил програмата и плана на работа и учене и уверил Джон, че ще може да работи достатъчно, за да плати учебната си такса, стаята си храната си и прането си, както и че от него ще се очаква да работи по два часа всеки ден за операционните разходи на училището.

Други ученици идвали - млади хора, които нямало как да получат образование, ако Мадисън не бил направил това възможно. Наблюдавайки ги и работейки с тях Садърленд се привързал към тях по специален начин.

Въпроса за издръжката на преподавателския състав бил дискутиран и инструкторите чрез общо съгласие си определили заплата от тринадесет долара на месец. През 1908 когато Мадисън навлязъл в четвъртата си година, учителите получавали по тринадесет долара на месец и си плащали за храната, стаята си, прането си и т.н. В края на годината доходът на училището бил разделен на три. Една част била разделяна между учителите – стойността и била дванадесет цента на час за времето им. Другите две трети отивали за ремонти, подобрения и разширение.

През 1918 учителите все още получавали същата заплата – тринадесет долара на месец. Президентът Садърленд бил развълнуван, когато през тази година следното действие на комитета му било представено:

„Гласувано е предложението на госпожа Друлиърд, последвана от госпожица Дегроу, да се запише възгледът на преподавателите и съвета, че докато преподавателите не са могли да получават по-големи заплати, всеки член се чувства повече от възнаграден за усилията,

които е посветил на това дело и е благодарен за напредъка, който е станал възможен чрез Божието благословение. “

Някои се съмнявали, че професор Маген и президентът Садърленд наистина живеели на 13 долара на месец. Професор Маген изяснил въпроса на среща на ръководителите през 1912. Той казал, че нито той, нито президентът Садърленд някога са твърдели, че живеят на 13 долара на месец. Те казали, че всичко, което взимали от училището Мадисън било тринадесет долара на месец. Поради голямата им отговорност свързана с пътуване, събиране на средства и т.н., те се нуждаели от повече и трябвало да намират пари от други „източници“. И двамата имали някакъв доход от наем на семейни имоти.

Скоро Садърленд изложил втори основен принцип на действие на Мадисън – строга и постоянна икономия. Докато училището се разраствало и се изготвяли планове за нови сгради, той бил срещу големи, скъпи, модерни и добре оборудвани сгради. Ако подобни сгради били издигнати, нямало ли завършилите Мадисън да очакват подобни удобства започвайки работата си? Със съгласието на последователите си той решил, новите сгради да бъдат малки, семпли и евтини, така че учениците да се научат да работят заедно в построяването им; те щели да научат да издигат сгради, които щели да им бъдат от полза и по-късно в работата им. Така Мадисън приел плана за настаняване на учениците в малки къщички. По-късно, обаче, институцията издигнала по-големи сгради и в крайна сметка две общежития.

Училището следвало така наречения *Еднопредметен план* и той станал третия основен принцип в Мадисън. Учениците имали само един основен предмет. Те прекарвали по три часа на ден в клас изучавайки този предмет и три часа те се подготвяли за час. В рамките на семестър ученикът покривал последователно толкова материал, колкото се покрива, когато три или повече предмета се изучават изведнъж. През останалите часове на деня работната програма предоставяла както обучение така и практика в производствения отдел. Ученикът бил преместван от една сфера на работа в друга, докато в крайна сметка получавал всестранно обучение в грижата и управлението на добитък и домашни птици, градина и млечни продукти, строителство, както и развитие на ферма с различните и посеви.

Четвъртия и последен основен принцип, който президентът Садърленд вярвал, че допринеся до голяма степен за стабилността на Мадисън било самоуправлението. Рано през първата година той свикал среща на учениците и учителите с цел развитие на истинска

християнска демокрация. Тази група, позната като Съюзният орган, се превърнала в законодателната сила и изпълнителната власт на училището.

Садърленд чел наставленията на майка Уайт: „Правилата, управляващи училищната стая трябва да бъдат до колкото е възможно гласът на училището. Всеки принцип трябва да бъде така добре представен пред ученика, така че той да бъде убеден в справедливостта му.“ Така той ще чувства отговорност правилата, в чието създаване сам е помогнал, да бъдат спазвани.

И преподавателите и студентите се съгласили, че тези наставления са мъдри и Съюзният орган със срещите си се превърнал в една от най-силните характерни черти на училището.

Садърленд наблюдавал растежа и преуспяването на Мадисън под ръководството на тези четири основни принципа. Изминалите месеци били донесли стабилно развитие и здравословно разширяване. Старите свинарници, които опетнявали предния двор и загрозявали гледката от къщата, ги нямало вече. Много камъни били вече премахнати от земята и фермата била укрепена чрез всички средства, които президентът Садърленд и Пърси Маген могли да намерят.

Те се нуждаели спешно от училищна сграда. Били се молели искрено много пъти; но парите не идвали.

Един ден след изследване на сърцата в молитва по въпроса Пърси казал:

- Ед, мисля, че може би Бог има специална цел с това, да ни ограничи само до старата къща. Вероятно тази трудност ще бъде пример следващите ученици, които ще излязат и ще започнат собствени семоиздържащи се центрове.

- Мислиш ли, че трябва да спрем да се молим за училищна сграда? - попитал Ед.

- Разбира се, че не. Трябва да удвоим молитвите си. Бог ще ни изпрати парите за сградата в правилното време.

И така старата къща служела като училищна сграда и място за събиране през деня, а вечер – като спално помещение.

Въпреки усилената физическа и умствена работа, въпреки критиката, с която бил обсипван от горе, тези ранни години в Мадисън били щастливи години за Едуард Садърленд. Дома му ликувал със смеха на малки деца и веселата им майка. Учениците му растели в знание

всеки ден и вярната му група съработници го подкрепяли с всичката си сила. До момента все още не бил успял да започне санаториум. Изглеждало, че няма как да се разширят.

„На работниците в Мадисън бих казала: Окуражете се. Не губете вяра. Вашият небесен баща не ви е оставил да постигате успех със собствените си усилия. Доверете се на Него и Той ще работи на ваша страна.“ - Специални свидетелства, серия Б, ном. 11, стр. 17

Глава 13

Здравно мисиониране присъединено към образователния напредък

От най-ранните дни в Мадисън президентът Садърленд ни е представял съюза училище-санаториум. Наставленията получени от майка Уайт наблюдавали на това: „От съществено значение е към училището Мадисън да бъде свързан санаториум. Образователната работа в училището може да върви ръка за ръка с тази в санаториума.

През февруари 1906 майка Уайт получила доклад от училището, в който била описана програмата, която подготвяла работници-мисионери: „Учим ги на Библията, физиология и хигиена, английски език, църковна история, счетоводство и на прости лечения... Искаме никое момиче да не излиза от училището ни, което да не е добра готвачка, да не е способна да прави дрехите си и да не може се справя със задачата на болногледачка.“

Садърленд и Маген имали намерението да насърчат медицинската работа, но не могли да си представят построяването на санаториум. Дали хората от Нешвил щели да идват при тях за лечение? Пътят отклоняващ се от главния път бил тесен и почти непроходим за част от годината. Садърленд нямал никакъв опит в управлението на здравна институция; знаел, че и Маген няма такъв. Нямали пари дори да построят училищните сгради, от които се нуждаели така отчаяно. Как можели и да си помислят, да започнат санаториум? Целият проект изглеждал така невъзможен, както изглеждало и училището Мадисън преди две години.

Един ден майка Уайт ги посетила. Едуард Садърленд забелязал, че годините били оставили белега си на майка Уайт. В нейна чест преподавателите и студентите организирали пикник и докато обядвали на красив горист склон на запад от училищните сгради, изведнъж тя проговорила:

- Това би било добро място за санаториум.

Никой не и отговорил. Всички били чули думите и, но замълчали. Гласът на майка Уайт бил запазил забележителната си сила на влияние. Участниците в пикника продължили да си подават от различните ястия и да си наливат лимонада. Тогава майка Уайт проговорила от-ново:

- Казвате, че нямате пари, но трябва да имате вяра. - Тя ги огледала и всички почувствали тежестта на този поглед – Нямате ли вяра вече? Съберете хората си, вземете един кон и очертайте мястото, дори и да нямате парите, с които да започнете.

Думите подействали като електричен шок на групичката. Но когато свършили обяда си, те се забързали към малката си църква и коленичили за молитва. Тогава взели мулето, впрегнали го към плуга и очертали мястото, където щял да бъде санаториума.

Майка Уайт се върнала в Калифорния. Но по един или друг начин добрият Господ, Който ръководел всички дела в Мадисън, планирал да отвори този санаториум.

Не след дълго в Мадисън дошъл един изморен и болнав бизнесмен от Нешвил.

- Чух, че приемате болни, предлагате им терапии и им подsigурявате здравословна храна. Може ли да остана тук, докато се подобря?

Жените го погледнали смаяни.

- Все още не сме напълно готови за това – обяснила майка Друилърд.

Но не могли да го отпратят лесно и накрая майка Ди отделила един ъгъл от къщата, където този пръв пациент цял да бъде временно настанен; с обичайните си решителност, мъдрост и сръчност тя и трима студенти, подготвящи се да бъдат болногледачи послужили така успешно на този гост, че той възстановил здравето си и се върнал в Нешвил, където разпространил добрите новини.

Първата сграда на санаториума била малка къщичка с капацитет единадесет легла, стаи за лечение и веранда. Била осветявана от керосинови лампи, а печка на дърва я отоплявала и затопляла водата за хидротерапиите. Широка плоскост поставена между две магарета за рязане на дърва представлявала болничното легло, на което се извършвали терапиите и въпреки това в тази скромна институция идвал елитът на Нешвил. Тук намирал лечение за телата и душите си, тъй като работниците демонстрирали висока ефикасност и християнска любезност, които вдъхвали доверие и надежда.

Годината 1907 била изключително тежка за младата институция. Президентът Садърленд видял как люцерната била отнесена от студения поток. Царевницата трябвало да бъде насята наново, тъй като била унищожено от ужасното време. След това ужасната горещина на лятото, както и сушата унищожили соргото. Зеленчуците в градината повехнали и дори картофите на се развили. Помпането на вода за добитъка се превърнало в отнемаща време и трудна задача.

Допълнително притеснение за фермата бил продължаващата критика от страна на църковните лидери. Тази есен президентът Садърленд трябвало да остави училището. Тялото и ума му били така изтощени, че оставил всички дела на училището в ръцете на доверените си съработници. Отделил се няколко седмици за почивка, в който се насърчил в Господа, Който никога не го разочаровал.

Пърси Маген заедно с лоялните преподаватели и верните ученици продължили работата във фермата. Майка Ди, която била над шестдесетгодишна възраст, се заела енергично с работата в санаториума. Методите и могат да бъдат описани като смесица от хидротерапия, здрав разум и страх Божи. С тримата болногледачи, които обучавала, тя успяла да посрещне всяка ситуация и да се възползва максимално от предоставените и условия.

Когато имал възможност, президентът Садърленд отивал към западния бряг, за да събере пари, докато Маген и помощниците му работили по сградата на санаториума.

Когато новата сграда била завършена, др. Лилиан, която била работила в санаториум в Нешвил, станала първия доктор свързан със санаториума Мадисън. Доктор Нютон Евънс се присъединил към доктор Лилиан и станал първия завеждащ лекар в институцията.

Майка Уайт, чувствителна към нуждите на растящото дело по целия свят, продължавала да се грижи по специален начин за Мадисън и ръководителите му Едуард Садърленд и Пърси Маген. През 1907 тя пише до лидерите на Генералната конференция: „Трябва да окуражите образователното дело в Мадисън, Тенеси... Работниците, които са се опитвали да изпълнят Божията воля в Мадисън не са получили насърчението, което е трябвало да получат... Братята, които имат влияние, трябва да направят всичко по силите си, за да поддържат ръцете на тези работници чрез насърчение и подкрепа на делото в училището Мадисън. Трябва да бъдат отпуснати средства за нуждите на делото в Мадисън, така че трудът на учителите да не бъде така труден в бъдеще.“

По време на сесията на Южния съюз, която се състояла в Нешвил през януари 1908 старейшината А. Г. Даниелс, президент на генералната конференция, както и Фредерик Григс и

други църковни лидери погледнали обективно към Мадисън и развитието му и му гласували доверие. Старейшината Даниелс призовал за дух на единство и уверил Садърленд и Маген, „деноминацията ще е благоразположена“ към институциите им. Конференцията отпуснала 19 500 долара за училището Мадисън, което донесло особена радост на Садърленд и Маген и кураж на преподавателите и учениците.

През зимата на същата година, 1908, епидемия от едра шарка връхлетяла ученическото тяло в училището. Др. Лилиан се обадила на здравния секретар на района, който незабавно поставил учениците под карантина. Този пръв контакт с лекарите на Нешвил се оказал благословение за новия санаториум. Също и др. Лилиан с помощта на две медицински сестри спасила живота на всички осем ученици. Здравният секретар наблюдавал ситуацията от близо и оценил способностите и качеството на отдаденото служене. И така той говорел за това, а приятелите му слушали.

Сега делото в санаториума растяло със скорост, която учудвала дори най-близко свързаните с него. Още сега то започвало да допринася значителни доходи. Били строени къща след къща – всички те осигурявали повече и повече възможности за разширение. От скромното си начало в къща с единадесет легла, Мадисън правил огромни крачки към голямата и важна институция в която щял да се превърне. Президентът Садърленд често мислил за пророческите думи на майка Уайт.

Дошла 1910 година. Садърленд чувствал, че най-лошите „непрестанни болки“ на Мадисън били приключили. Санаториумът процъфтявал под ръководството на др. Нютон Евънс и Лилиан Маген. Училището Мадисън също прогресирало през шестте години от основаването му. С всички отговорности, които им били прехвърлени и възможността за бъдещо разширение в драматични размери Садърленд и Маген започнали да мислят сериозно за съветът, който др. Келог им бил дал преди години в Батъл Крийк.

- Вие двамата трябва да учите медицина. Накъдето и да се обърнете, каквото и да решите да правите, курса по медицина винаги ще бъде предимство за вас. - казвал той.

На няколко пъти Едуард Садърленд се решавал да последва съвета на др. Келог, но по-тежки отговорности го отклонявали от това. Изглеждало, че Маген няма интерес. Сега Садърленд решил да учи медицина в Нешвил. Маген решил да направи същото. Двамата приятели се записали през есента на 1910. Те все още живеели в Мадисън и пътували с мотоциклети.

Садърленд започнал да вижда колко много време ще отнеме обучението му от бъдещата работа в Мадисън. Доктор Евънс бил поканен от Лома Линда, Калифорния, за да се присъедини към персонала на новия медицински колеж там. Садърленд се почувствал депресиран, но какво облекчение било за него, когато др. Евънс отказал да напусне, докато не се намери квалифициран доктор, който да остане на негово място.

Този отказ обаче не разрешил проблема. Поканата отново била отправена към др. Евънс с голяма спешност. Условието в колежа на Медицинските евангелисти станали така сериозни, че дори президентът Садърленд се съгласил, че др. Евънс трябва да отиде. Как щял да се справи сега без него? На двамата лидери, Садърленд и Маген, все още им оставали три години, докато завършат четиригодишния курс. Единодушното мнение сред преподавателите и санаториума било Садърленд и Маген да продължат с обучението си по медицина. Било решено доктор Лилиан Маген се поеме отговорност за санаториума и пациентите. Майка Друилърд щяла да бъде директор и бизнес мениджър. Госпожица ДеГроу щяла да поеме ръководство в училището. Те избрали господин Рок като ръководител на земеделската работа и управител на производството.

Ободрени от тази проява на лоялност и посвещение, благодарни, че чрез жертвата си ще подпомогнат новото медицинско училище на запад, Садърленд и Маген продължили със свежа енергия. Делото в Мадисън растяло и процъфтявало, защото Господ работел с тях. Три години по-късно двамата мъже се върнали към отговорностите си в институцията като лекари.

Приятелството им се засилило и те знаели, че нищо не можело да ги раздели. Др. Садърленд си спомнял как той и Пърси били приели праведност чрез вяра, как изучавали същността на вест при нозете на майка Уайт. Заедно те били почувствали нуждата от реформа в Батъл Крийк. Заедно те били преместили колежът Батъл Крийк в Бариън Спрингс, Мичигън и водели битката за „истинската наука на образованието.“ Заедно те събрали средства за новия колеж и заедно подали оставка през пролетта на 1904. Задно плакали на скалата в близост до старата къща на каменистата и изоставена ферма на Фърджисън – това бил часа на тяхната Гетсимания. Заедно изразходили всяка сила на телата и умовете си, за да превърнат изтощените акри в красива ферма. Заедно те започнали да учат медицина, когато вече били на възраст. Заедно завършили и сега можели да очакват ярко бъдеще за Мадисън.

Тогава през лятото на 1914 известен посетител се появил в Мадисън, старейшината Е. Е. Андрос, президент на съвета на колежа на Медицинските евангелисти. Той водел със себе

си др. Нютон Евънс и дошъл, за да покани Пърси да бъде част от преподавателския състав на новата институция. Др. Садърленд чувствал, че не ще издържи подобна раздяла; и все пак оставил Маген да вземе собствено решение. Той категорично отказал и Садърленд и семейството в Мадисън си отдъхнали.

По-късно през същата есен старейшината У. Уайт [синът на Елън Уайт] изпратил писмо до Маген, молейки го да се „присъедини към преподавателите в Лома Линда и да поеме ръководството на работата в Лос Анджелис“.

В дълбочината на душата си др. Маген не искал да отиде на запад, но под обединената убедителност на църковните лидери, той оставил училището, което обичал така много и никога не се върнал, освен за кратки посещения. Доктор Садърленд чувствал липсата му.

- Това е като да разделиш на две костта и костния мозък. - казал той с дълбока мъка, когато разбрал крайното решение.

Дори в този час на ужасна жертва той могъл да каже:

- Това може да бъде възможност и за двама ни да направим повече за укрепването на правилните принципи на образование както в сферата на медицината, така и в обикновеното училищно дело.“

Помислил си за времето, преди тридесет години, когато той и Пърси се били срещнали в Батъл Крик. Той вярвал, че Бог ги бил водил и правил нещо стойностно чрез обединените им усилия.

- Вярвам, че Бог има начини и средства да ни държи в трудните моменти.

Той се опитал да утеши тези, които споделяли загубата му – работниците и студентите.

- Ако се доверим, – казал той – Този, който ни е довел до тук и ни казва да вървим напред, ще се погрижи за благоприятни условия. Тогава той си спомнил за моменти в живота си, в които Бог бил извършвал чудеса, ръководейки го и изпълнявайки обещанията Си.

Така Маген и семейството му се преместили на запад в училището Лома Линда и училището и санаториума, за които той и Садърленд били направили толкова много, чувствали отсъствието му повече, от колкото можело да се изрази. Но те се сплотили и от този ден нататък чувствали, че имат външен център в Калифорния. Интересите на борещото се меди-

цинско училище станали техни. Те били направили тежка инвестиция в колежа за Медицински Евангелисти.

„Целта на Мадисън не е просто обучение на учители, които да преподават абстрактни науки, но които да преподават изкуството на живота. Усилия били положени в това училище, не само учениците да бъдат подготвени за живота, но и да опитат живота. (А. В. Сполдинг , Мъже на планините, стр. 160, 161)

Глава 14 С неотслабваща вяра

Др. Едуард Александър Садърленд се изправил пред бъдещето на двете институции в Мадисън със същата спокойна увереност, която го носила през първото им десетилетие. Той се огледал около себе си и видял обработената почва на някога презряната ферма на Фърджисън, която сега давала изобилна и разнообразна реколта. Въпреки че най-добрият му приятел и колега в строителството отишъл да се присъедини към преподавателите в медицинския колеж Лома Линда, той знаел, че Бог, на когото служил, оставал с него.

Садърленд гледал с доволство процъфтяващото училище - лоялните учители и верните ученици. Той мислел за скоро отворения санаториум с нарастващия му брой пациенти и за сръчните медицински сестри и директори. В ума му били и малките институции подобни на Мадисън, които изникнали на различни места в Юга. Годишната им среща водела 25-самоиздържащи се работници обратно в училището-майка с истории за вършещата чудеса Божия сила и победи на вярата.

Пърси Маген липсвал на доктор Садърленд повече, отколкото можел да обясни, но вярата му в бъдещето не намаляла; той се насърчил в Господа и продължил напред с обновена решителност.

Скоро започнал да получава писма от запад, уведомяващи го за големите нужди и сериозните проблеми на новото медицинско училище. За да бъде повишено качеството на образованието предлагано в колежа на Медицинските евангелисти, съветът бил гласувал да основе филиал на университета в Лос Анджелис. За тази цел били нужни 60 000 долара. Пър-

си написал, че Генералната конференция нямало да успее да събере толкова пари и много от членовете на борда били за затваряне на училището.

Др. Садърленд действал веднага. Първо се обадил на госпожа С. Н. Хаскел, която живеела в Нешвил. Обадил се и на госпожа Джосефин Готсиан, която живеела в близост до училището. Др. Садърленд бил живял в дома и в Сейнт Пол, Минесота, докато се занимавал с колпортаж едно лято. Тя била станала адвентистка малко преди това, поради влиянието на хората в санаториума Батъл Крийк, в който била пациент. Той обяснил на двете жени проблемите, пред които се изправил Пърси Маген на новия си пост като декан на медицинското училище в Калифорния.

- Бих желал вие, дами, да отидете в Калифорния и да се съберете с Ема Грей и др. Флорънс Келер.“ - казал Садърленд. - Моля, отидете в името и силата на Бог и направете каквото можете, за да спасите медицинското училище.

По-късно Пърси Маген написал за драматичната случка. Съвета на колежа на Медицинските евангелисти се бил събрал, за да затвори училището. Нараствало мнението програмата да бъде спряна. Мъжете тъкмо щели да започнат дискусиата си, когато на вратата се почукало. Някой я отворил.

Четири жени влезли в стаята. С настойчив тон те умолявали съвета на не затваря медицинското училище. Те помолили да бъде построен център за обучение в Лос Анджелис, който да бъде посветен на паметта на Елън Г. Уайт, а събирането на парите за тази инициатива да бъде поверено на жените в църквата.

В стаята настъпило мълчание. Членовете на съвета слушали и дали одобрението си. Тогава тези тихи вестителки на надежда, никоя от които нямала позиция в обичната им църква се оттеглили; но думите им били обърнали много сърца от съмнение и провал към вдъхновен кураж.

- Знаех, че ти си ги изпратил, Ед, – написал Пърси в благодарствено писмо – но не казах и дума на присъстващите.

Това действие иницирано от щедрото сърце на др. Садърленд, белязало началото на помощта от страна на Мадисън към медицинското училище. Госпожа Лида Скот, преподавател в Мадисън и член на борда на директорите, обещала да направи щедър подарък на институцията Мадисън. Сега с одобрението на основателите на Мадисън и в отговор на молбата за помощ от страна на Пърси Маген, тя дала 30 000 долара. По-късно ръководите-

лите на Мадисън увеличил тази сума до 50 000 долара. Това била пищната зестра, която Мадисън дал на колежа на Медицинските евангелисти.

Мадисън подарил само пари, но един много по-ценен дар – мъже и жени: др. Нютон Евънс, др. Пърси Маген, Марта Бергер, която служела като директор на медицинските сестри в болницата Уайт Мемориал в продължение на много години и О. Р. Стейнс – всички те били от Мадисън.

Това щедро даряване на средства, мъже и жени донесло истинска утеха на Едуард Садърленд. Той не просто можел да види Божия по-голям план, но той и екипът му участвали в новото развитие в медицинската сфера на запад. Години по-късно обяснил, как делото на юг също било подпомогнато.

„Този съюз има повече санаториуми от който и да било друг в света.“ - казал той на група събрани самоиздържащи се работници . - Това е резултат от сътрудничеството между медицинския отдел в Мадисън и завършилите колежа на Медицинските евангелисти.“

Колежът на запад не забравил благотворителите си и много от завършилите избрали да основат медицинските си практики на юг, където да разпространяват идеалите и вдъхновението на Мадисън.

От ранните си години на млад професор в колежа Батъл Крийк, др. Садърленд се интересувал от въпроса с храненето. Той бил слушал наставленията на майка Уайт и бил приел безмесната диета като част от начина си на мислене и живот. Той бил въвел вегетарианска диета в първите години на колежът Уола Уола, правейки го първата Адвентна институция, в която се предлагала безмесна диета. Когато се върнал в Батъл Крийк и по-късно в Бериън Спрингс той продължил практиката; основал подобна програма и в Мадисън. Но чувствал, че трябва да направи повече.

Той си спомнил думите на майка Уайт: „Би било чудесно предимство за училището в Мадисън да се стартира фабрика, която да е свързана с работата на училището.“

Била също казала: „Бизнеса със здравословна храна е един от Божиите инструменти да се снабди определена нужда.“

Веднъж пък писала: „Както Бог давал манна от небето, за да подкрепи израиливите чедра, така Той ще даде на народа си на различните места умение и мъдрост да използват продуктите на тези страни в подготовката на храна, която да замести месото.“

Кратко след основаването на училището в Мадисън, голяма фабрика за здравословна храна била отворена в Еджфийлд – само на няколко мили от Мадисън. Но не процъфтяла, тъй като хората от Юга не били научени или не били свикнали да обичат здравословни храни. Те предпочитали царевичния си хляб и бекона. И така фабриката за здравословна храна се превърнала в „бял слон“ в ръцете на собствениците си. Била предавана от ръка на ръка без успех. Тогава било взето крайното решение фабриката да бъде изпразнена. Но Божиата ръка кръжила около оборудването и ума на др. Садърленд. Той наблюдавал съдбата на провалящата се фабрика за здравословна храна и често мечтаел да отвори подобна фабрика в Мадисън, но чувствал, че без основните умения и без пари за проекта те със сигурност не можели да очакват успех в сфера, в която се били провалили опитни глави и ръце.

Но сега Едуард Садърленд бил впечатлен да купи фабриката. Той обсъдил въпроса с останалите преподаватели. Как можели да се научат да подготвят привлекателни безмесни храни? Как можели да съберат нужните средства?

Тогава доктор Садърленд прочел изказване от майка Уайт: „Небесният Създател на всички храни няма да остави народа си в незнание относно подготовката на най-добрите храни за всички времена и случаи.“

Той затворил книгата и казал на колегите си:

- Това са нашите поръки.

Усмивка грейнала на лицето му и в далновидните му сини очи.

- С вяра и работа можем да имаме успех с бизнеса и Господ ще ни научи как да подготвяме тези храни.

Преподавателите одобрили плана и закупили оборудването. Нов производствен отрасъл бил добавен към училището. Няколко години били минали, откакто първата вест от майка Уайт била започнала да вълнува ума на Едуард Садърленд.

Садърленд възнамерявал да започне с нещо малко, като обучава работници стъпка по стъпка. Това находчиво динамо, майка Нели Друилърд, поела ръководството на хранителната фабрика; и с Божието благословения тя процъфтяла. Постигнала феноменален растеж и успех. Много скоро Садърленд можел да каже: „Нашите продукти могат да се открият във всички щати, в Канада и в чужди страни.“

Основателят на Мадисън имал една основна цел – да обучи млади мъже и жени за самоиздържаща се работа. Той винаги им напомнял за тази цел като за идеалното служене. Често повтарял думите на майка Уайт: „Всички възможни средства трябва да се използват за основаване на училища като Мадисън.“

Един ден двама от първите ученици, Чарлз Алдън и Брадфорд Малфорд, дошли при него.

- Не сме идвали тук от дълго време, – казал Чарлз – но мислиш ли, че знаем достатъчно, за да започнем училище сред хълмовете?

Садърленд усетил радостни тръпки.

- Знаете ли, как да си построите собствени къщи и училище?

- Да, знаем как да използваме камъни, както направихме тук и как да строим с дърво.

- Знаете ли как да работите с животни, мулета и крави?

- Правихме това през цялото време тук.

И така Садърленд насърчил тези двама младежи да отидат сред хълмовете и да започнат свое собствено самоиздържащо се училище и евангелско служене. По-късно той отишъл да ги посети и се срещнал със стар човек от планината, който описал програмата им по следния начин: „Помагат на бедните. Помагат на болните. Учат децата ни и организират неделно училище.“

Едуард Александър Садърленд знаел, че това „дете“ на Мадисън щяло да успее и сърцето му се радвало, защото можел да си представи как много други млади хора ще отворят центрове на светлина за Юга.

Тогава друг женен студент, Калвин Кингсман, дошъл при него и му предложил план за основаване на център подобен на Мадисън в Куба. Калвин и съпругата му и Орън Уолкът, те хен приятел, искали да заминат за Куба.

- Бил си ученик в мисионския колеж Емануил, нали?

- Да. В началото дойдохме и тук в Мадисън.

- Да, помня, че живеете в „изпитателната зала.“ - Др. Садърленд наблюдавал горящите им лица – Имате ли пари, за да купите земя и оборудване?

- Имаме достатъчно, за да достигнем до Куба и малко пари, с които да живеем. Очакваме да работим там, докато учим испански. - отговорил Кинсман, а жена му и приятеля му кимали в знак на съгласие.

Садърленд си спомнил как тези двама мъже помагали със засяването на първите градини в изоставената ферма на Фърджисън. Те били помогнали за построяването на първите колиби. Били работили за прехраната си. Да, с Божието благословение те щели да се справят в Куба. Без колебание той им дал благословията си и те отишли в Куба. С помощта на приятели те закупили земя и отворили училище, и така служили на Бог в Куба в продължение на няколко години.

Така силна била мотивацията за създаването на нови институции, че много такива стартирали през ранните години на Мадисън. В определен момент петдесет подобни училища работили в седемте южни щата. Някои се разраснали в по-големи училища и послужили на целта си, или били поети от местните конференции. Едно от тях било училището Фаунтън Хед, заедно със санаториума към него, което днес е Хайланд Академи.

Др. Садърленд мислел за тези институции с чувство на доволство. „Както родител се радва за постиженията на децата си, така колежът Мадисън чувствал простима гордост... виждайки добрата работа, свършена от малките институции.“

Младите и посветени Християнски ученици, които излизали от Мадисън и издялвали тези малки центрове в хълмистите гори, проявявали героична вяра и правели невероятни жертви. Едуард Садърленд винаги носел товара на нуждите им в сърцето и ума си. Той се молил за тях. Говорел за тях. И Бог му изпратил помощ.

Госпожа Лида Скот, дъщеря на господин Фънк от издателството Фънк и Уагнълс се свързала с адвентистите в санаториума Батъл Крийк, където здравните им методи и отношението им я привлякло. Тя чула за работата, която Садърленд и Маген започнали на юг. През 1914 тя посетила Мадисън. Това, което видяла, я впечатлило толкова много, че се присъединила към организацията и името и е сред седемте пионери на организацията.

Тази жена, отгледана в заможен дом и заобиколена с лукс още от ранното си детство, прегърнала живота в Мадисън и идеалите и целта на основателите му със цялото си сърце. Единствен наследник на печалбите от издателската дейност на баща си, тя била богата же-

на. Точно преди да дойде в Мадисън, загубила единственото си дете. През всичките години, в които Лида Скот живеела в Мадисън, почти не минавал ден, в който тя да не споменавала милата си дъщеря, която била светлината на живота и.

Не дълго, след като се била присъединила към Мадисън, някои и казал:

- Дойде в Мадисън, защото беше болна и предполагам остана, защото ти спасиха живота.

- Не, това не е причината, че останах. - На лицето и се показала една от редките и усмивки – Останах, защото тук ми показаха, че си струва да живея.

До 1914 двете институции в Мадисън се били разраснали до такава степен, че отнемали цялото време и енергия на преподавателите. Някой трябвало да обърне внимание на многото институции, които били произлезли от Мадисън, както и на разширяване на делото. Кой би се съмнявал, че именно Бог изпратил Лида Скот в санаториума и че Той бил докоснал сърцето и. Тя се заинтересувала от работата на тези други институции. Тя дарявала пари с вдъхновена щедрост; но най-важното било, че давала себе си. Посещавала най-отдалечените места, където работила при така сурови и трудни условия, че щяла да се обезсърчи, ако не бил посветения и дух. Едуард Садърленд наблюдавал със изумление и свята радост как госпожа Скот променила целия характер на мирянското движение в тези институции.

През 1924, десет години след като госпожа Скот се била преместила в Мадисън и двадесет години преди смъртта и, тя преписала състоянието си на фонд, който имал за цел да популяризира идеята за християнското образование както в новите институции, така и в институцията майка. Така Мирянската фондация (организация с нестопанска цел) учредена съгласно закона на щата Тенеси, се превърнала в жива реалност. Петимата учредители били др. Е. А. Садърленд, президент; Лида Фънк Скот, касиер; М. Беси ДеГроу; госпожа Н. Х. Друилърд; и У. Ф. Рок.

На тази организация госпожа Скот прехвърлила цялото си състояние от един милион долара. При смъртта си тя останала само със скромния си дом – имот със стойност под хиляда долара.

Мирянската фондация имала една цел – основаване и поддържане на самоиздържащи се проекти. Тя дарявала или давала на заем пари на малки институции, които били „потомство“ на училището Мадисън.

През първите си десет години в Мадисън госпожа Скот била дала хиляди долари на училището. Сградата Демонстрейшън Хол, Научната сграда (Бралиър Хол) и залата за събирания Елън Фънк – всички те били подаръци от госпожа Скот.

Др. Садърленд чувствал, че дължи много на тази благочестива жена, която била посветила състоянието си на Мирянската фондация. Той я считал за майката на тази важна организация. Страдал много от опозицията на тези, които трябвало да бъдат негови приятели, но Бог му подарил благоразположение от страна на други, които дарили парите си, талантите си и лоялност си на проектите, които поддържал.

Госпожа Нели Друилърд била с него от началото на проекта; и годините на отговорно служене, които тя посветила били със стойност, която, той признавал, не можела да се закупи с пари. Тя също дала от средствата си за построяването на много проекти. Оставила имот на стойност между 25 и 30 хиляди долара на Асоциацията за провинциално образование, управлявана от др. Е. А. Садърленд.

Госпожа Джосефин Готсиан, която Садърленд бил срещнал на млади години, се превърнала във високо ценен благотворител на Мадисън. Тя дала пари за Готсиан Хол и здравния дом Готсиан, който първоначално бил построен като стаи за лечение и бил посветен на грижата за болни членове на семействата от институцията. По-късно се превърнал в дома Готсиан и в общежитие на медицинските сестри.

Такава благосклонност дарил Бог на този мъж на вяра и визия. Средства пристигали като подаръци за оборудване на фермата, за сгради и за основаването на нова промишленост. Така мечтата му за самоиздържаща се институция се превърнала в реалност пред очите му. Повече от това: Бог го заобиколил с екип от работници, чиято лоялност и посвещение не можела да бъде разтърсена от каквито и да било трудности или външни изкушения.

М. Беси ДеГроу му била верен поддръжник от ранните дни в Уола Уола. Многого таланти и най-фините си усилия тя посвещавала на радостно служене всеки ден от живота си; и тя, както и другите, взимала само по 13 долара на месец от училището Мадисън.

Най-близо до него от всички останали била съпругата му Сали, която със нежното си ръководство не само ободрявала дома му и се грижела за двете му деца, но и вземала активно участие в дейностите на институцията. Веселият и смях огрявал многого тъмни дни, а със съчувствието си и разбирането си тя била скъп приятел както за ученици, така и за работници.

„Лукави ангели и хора не могат да спънат Божието дело или да лишат народа Му от Неговото присъствие, ако с покорни и разкаяни сърца Божиите деца изповядат и изоставят греховете си и с вяра изискват обещанията Му.“ (Изпрани вести, книга първа, стр. 124 оригинал.)

Глава 15

Божият план се разкрива

През един летен ден на 1915 Йоланда Садърленд донесла новите писма на баща си. Той ги оставил на масата в къщата им. Първо разтворил вестника Ревю енд Херълд на масата си.

- Ела Сали, виж това! - казал с тъга.

На първата страница на вестника голямо черно знаме оповестило за смъртта на Елн Г. Уайт. Те стояли и гледали вестника – сърцата им били покосени от скръб поради голямата загуба, но били и радостни, че я познавали така дълго и така добре. Спомнял си годината 1888, когато той и Пърси Маген стояли при нозете на Елн Уайт и споделяли възторга и за вестта праведност чрез вяра. През двадесет и седемте години, които били минали от тогава, близкото му приятелство с майка Уайт го довело до убеждението, че Бог наистина е избрал тази жена, за да предава вестите Си на народа Си. Той знаел, че проекта в Мадисън никога няма да бъде започнат и никога няма да оцелее, ако не било насърчението от страна на майка Уайт. Той и верният му екип от работници никога няма да оцелеят на суровата и повтаряща се критика, която ги измъчвала от самото начало.

Сали прекъснала мислите му:

- Помниш ли времето, когато вестта: „на работниците в Мадисън бих казала: „Кураж. Не губете вяра. Вашият небесен Баща не ви е оставил да постигате успех със собствени усилия. Доверете му се и Той ще работи за вас.“?

- Сигурно си научила това наизуст. - усмихнал и се той нежно.

- Да, запомних и още няколко цитата. И често си ги повтарям. Винаги ме насърчават.

Др. Садърленд изгладил вестника лежащ на масата и го отворил на некролога. Прочели го заедно.

През останалата част на деня скъпоценните думи на насърчение, които Елън Уайт била написала за работата в Мадисън звучели в ума на др. Садърленд. Той помнел също и предсказания, които била направила и които в настоящия момент изглеждали навъзможни – като например изказването, че училището Мадисън ще стане „зрелище за света.“

Войната била вече избухнала в Европа. Америка била всекидневно притискана да се присъедини към конфликта. Ако в тази страна започнела война, какъв ли би бил ефекта и върху училището и санаториума?

През 1917 Южната асоциация за акредитация приела гимназията на Мадисън към асоциацията си. Тя [гимназията] вършела качествена работа, посрещаша изискванията за прием на колежа на Медицинските евангелисти.

През април 1917 Съединените щати навлезли във война като съюзник на Франция и другите държави, които се мъчели да отблъснат агресорите. Училището Мадисън, сега на тринадесет години, се стегнало за трудностите, които със сигурност щели да последват. Хранителните провизии притеснявали хората в Мадисън по-малко, отколкото другите хора. Те вече знаели, как да консервират храната си и пестеливостта по време на военните години променила малко начина им на хранене и работа. Мобилизацията им отнела както някои от учениците, така и няколко учители и важни работници. Тези, които останали, продължили делото и се молели войната да бъде приключена. Така добре изпълнили отговорностите си, че преди края на войната през 1918 училището Мадисън се било издигнало до нивото на колеж, предлагащ двугодишни курсове за завършилите гимназия. През 1923 управлението направило бързи стъпки към признаването на учебното заведение за колеж. Мадисън получил този статус през 1928 когато Южната асоциация на колежи и гимназии го акредитирала.

Така помогнал Господ на този изключителен експеримент в образованието, че растежа му изисквал нова форма на ръководство. И така др. Садърленд и сътрудниците му сформирали корпорация, Асоциацията за провинциално образование, която започнала да ръководи училището на първи юни 1924. Първоначалната асоциация си запазила правото на собственост върху недвижимия имот.

Бог дал мъдрост на Едуард Садърленд за управлението на бизнеса, който му позволил да разшири и развие двете институции – санаториума Мадисън и училището Мадисън. В същото време той укрепвал всяко разширение на институциите с нужните средства, за да може да се поддържа здравословен растеж. Бог също му дал и благосклонност от страна на сътрудниците му – той се радвал на верността им и детското им доверие, които допринесли значително за успеха на начинанието му. Няколко от тези, които се присъединили с него към проекта за училището Мадисън в началото му, дали останалата част от живота си на този човек и тези институции, които така обикнали. Те знаели, че Бог го ръководел и се чувствали сигурни.

През 1930 др. Садърленд задвижил планове по признаването на Мадисън за висш колеж и през ноември 1933 Асоциацията на колежа в Тенеси официално го приела за колеж.

Така малкото училище, което се родило всред борба и вяра, било пораснало до висш колеж и една отличителна характеристика го правила уникален сред колежа – това било факта, че се самоиздържа. Сега бил готов да бъде открит от света, тъй като Елън Уайт била предсказала, че ще бъде „зрелище за света, ангели и хора.“

„Колко е голяма Твоята благодат,
Която си запазил за ония, които Ти се боят,
И която си показал {Еврейски: Изработил... за.}* пред човешките чада
Към ония, които уповават на Тебе!

Глава 16 Световен отзвук

Между годините 1930 и 1950 Мадисън се радвал на „златния си век.“ Вестниците насочвали вниманието към самоиздържащата се институция, която кандидатствала за статуса на висш колеж. Вестникът Нешвил Бенър отделил половин страница за снимки и пояснителен текст за целта на училището. Уводна статия се появила и в Нейшънс Комерс на петнайсти септември 1934. Статията, която направила най-добрата и трайна реклама на Мадисън се появила в издание на Рийдърс Дайджест от май 1938. Написана от Уелдън Мелик и озаглавена „Самоиздържащ се колеж“ донесла над 500 кандидатури на Мадисън и дала искра на над двадесет хиляди запитвания. Статията обяснила принципите, според

които работило училището с хвалебствени термини. Последвали незабавни и драматични резултати. Кандидатури пристигнали от Индия, Африка, Турция, Китай, Русия – от всякъде. Вестникът „Вярвате или не“ на Рипли също публикувал статия за училището Мадисън.

През следващата година била достигната кулминационната точка в историята на Мадисън – 500 регистрирани.

През юни 1938 Ню Йорк Таймс изпратили фотограф и репортер в институцията, за да уловят духа на мястото в история и снимки. Вестници в цяла Америка последвали със статии. На седми октомври същата година Еленор Рузвелт представила Мадисън с блестящи думи в синдикалната си колона Моят ден. Тя писала за интервю, която имала с др. Флойд Брейлиър, девер на др. Садърленд, по специална молба секретаря на щата на Кордел Хъл.

Късно през 1938 римокатолическото списание Комънуелт изпратило човек в Мадисън, който да прекара там няколко дни изучавайки училището и принципите, според които било ръководено. Той написал емоционална статия, която се появила в изданието от осми януари 1939. В нея той поставил Мадисън, делото му и влиянието му в света като предизвикателство за църквата си. Той увещавал народа си да оцени „златната възможност“, която им била дадена в Мадисън.

Един месец по-късно Рипли изложил скица на библиотеката Друилърд в Мадисън с крък текст за естеството на колежа Мадисън. Той го нарекъл „единствения самоиздържащ се колеж в Америка.“

Година по-късно Коронет, в броя си от първи януари 1940, започнал рубрика „портфолио на личности“ с кратко описание на работата на основателя на колежа Мадисън - др. Е. А. Садърленд. Следващата страница била с негова снимка.

Какво направил мъжът, който вече бил прекарал тридесет и пет години от живота си изграждайки двете институции във фермата, която считал за безнадеждна? Всред аплодисментите на обществото, в светлините на одобрението на света, каква била реакцията му? Оглеждайки се около себе си той виждал, как пророчествата на майка Уайт се изпълват – нещо, което той и Пърси не можели да си представят през 1904, когато, подобно на Христос в Гетсимания, плачели до старата купчина камъни и се молели, да ги отминне тази горчива чаша. И все пак избора им в този час на агония бил: „Нека бъде Твоята воля, не моята.“ Те заложили всичко на това, което Бог бил открил на майка Уайт.

Те били изпитали лишение, изпитания, преследване от страна на тези, които трябвало да ги подкрепят; и чрез всичко това този човек, Едуард Садърленд, бил послушен и

се придържал към небесната визия за „Красивата ферма.“ Поставяйки ръката си на плуга, той отказал да се обърне назад или да се отклони наляво или надясно. Сега видял как едно от най-невероятни пророчества на майка Уайт се сбъднало пред него, развивайки се в неочаквани измерения. Тя била казала, че делото в Мадисън ще стане „зрелище за света, ангелите и хората.“

За др. Садърленд тази ферма се превърнала в демонстрация на това, което Бог може да направи в обикновените хора, когато последват наставленията му с енергия. Без значение какво се било случило в миналото, или какво щяло да донесе бъдещето, нищо не можело да промени славния факт, че през първата половина на двадесети век Бог направил нещо уникално и чудно на земята. Той бил направил това с група вярващи ръководени и подпирани чрез пророческото ръководство.

Извабената ферма взета от Садърленд през 1904 под ръководството на майка Уайт се превърнала в земеделско чудо. Камъните събрани от обсипаните с камъни акри станали строителен материал в ръцете на строилите без пари; освен това се оказали и много здрави и подходящи за тази цел. Дори днес някои от тези сгради, построени през ранните години, все още си стоят. За да възобнови извабената почва доктор Садърленд открил, че може да използва детелина, птичи боб и други бобови растения, които правели почвата плодородна. Методите за интелигентно земеделие дали удивителни резултати и преобразили мястото. Едуард Александър Садърленд видял как фермата и училище Мадисън станали точно това, което майка Уайт била предсказала: „нагледен пример за южното поле.“

Отглеждането на плодове се превърнало в голяма индустрия. Големи праскови, сливи и ябълки виреели в градините на училището. Добре поддържани лозя давали изобилие от вкусно грозде. Над три хиляди ябълкови и прасковени дървета растели на училищна земя в Риджтоп, Тенеси. Те снабдявали училището и санаториума. Мотото на всички, които живеели в големия кампус било: „Отглеждаме и консервираме това, което ядем и ядем това, което отглеждаме и консервираме.“

Отдела който се занимавал с консервирането една година приготвил близо 11 350 литра праскови, 4 700 литра боб, 8300 литра грозде и по малки количества домати, праскови и ябълки. Фермата наистина произвеждала изобилие.

Остаряващият др. Садърленд често се разхождал сред тази красива и преизобилна реколта, повдигал огромните чепки грозде или погалвал кадифените праскови, потупвал огромните дини или възкликвал от радост, виждайки размера и теглото на сладките картофи, които лежали на скоро разкопаните редове. В такива моменти сърцето му било пълно с радост и благодарност и му се искало майка Уайт да може да види изобилието и красотата, които били пред очите му. Мислил си също и за приятеля си Пърси Маген, който подобно на него също остарявал, но все пак бил изпълнен с вяра, радост и увереност, че не били следвали „хитро измислени басни“ през 1904; те се били подчинили на пророческото ръководство, което е по-сигурно от доказателствата на сетивата.

Една вечер през 1940 Сали Садърленд разтворила няколко статии от вестници на масата и повикала Едуард, за да ги погледне.

- Пърси има ли копия от тези? - попитал Едуард жена си.

- Да, мисля че има. - Сали започнала да ги разгръща – Днес му изпратих броя на „Коронет“. Знаех, че ще с езарадва да види снимката ти.

- Снимките не са важни. Статиите също нямат значение, освен ако не свидетелстват на света, че сме изпълнили Божията воля и че Той ни е благословил.

Едуард погледнал към Сали. Сега имала бръчки, а косата и била сива, но същата закачлива усмивка извивала устните и и същото топло и щастливо сърце вдъхновявало действията и.

- Знаеш ли, че вече сме женени почти петдесет години – припомнила му тя.

- Не съм забравил – усмихнал се той и поставил ръката си върху нейната.

На тринайсти август същата година всички, които живеели в кампуса на Мадисън се присъединили към празненството по случай честването на петдесетата годишнина от брака на доктор Садърленд и госпожа Садърленд. Доктро П. П. Клакстън, президент на редовното училище Остин Пи, Х. К. Кристман, мениджър по разпространението в Южната издателска асоциация и Сесил Симс от адвокатската кантора „Бас, Бери и Симс“ имали специална реч за двойката и си припомнили върховете, които достигнали през дългите години на служене. Празненството свършило с господин и госпожа Садърленд, които отпътували в двуколка водена от кон, докато доброжелателите им пеели „Сложи старото си сиво боне“.

Др. Садърленд гледал на цялото обществено одобрение и интереса им като директно изпълнение на пророчествата на майка Уайт от 1904. Той използвал всяка възможност за да каже на посетителите и тези, с които влизал в контакт за Господнето ръководство и ръката Му, която ги водела.

Фермата била преминала през много нещастия. Садърленд помнил живо измръзването през 1921 , което бил унищожило плодовете и жестоката градушка през друга година, която унищожила градините и голяма част от плодовете; но сега през 1943 фермата Мадисън преживяла най-сериозното си и продължително бедствие. През май започнала суша, която продължила осемдесет дни. Нито капка дъжд не паднала. Всичко изсъхнало.

Семейството в Мадисън се обърнало към Бог за помощ. Срещнали се в църквата на 24 юли и помолили Бог за дъжд. На следващата сутрин сънцето, горящ диск, пръснало унищожителната си горещина както и през другите дни. До обяд слънчевите лъчи нагрявали сухата земя с безжалостна сила.

Вечерта др. Дасърленд събрал всички в църквата. „Ще хвалим Бог за дъжда, който ще изпрати“. Усмивнал се, докато всички се споглеждали. Сълзи се смесили с хвалебствената песен. Изглеждало, че Божият Дух изпълва събранието. Някои започнали се извинили на братята или сестрите си за лошите си постъпки и приятелства били възобновени чрез силата на Духа. След два часа всички се прибрали. Повечето се прибрали с радост, но някои се съмнявали, че молитвите на др. Садърленд ще бъдат чути от Бог. Те обсъждали ужасната съдба на Мадисън, ако не завали дъжд.

- Какво ли ще си помислят хората за тези християни, които се молят за дъжд без резултати?

Те клатели глави и решили да почакаат и видят, какво ще се случи.

Утринта на понеделника не донесла облекчение. Слънцето се издигнало в ясното небе и греело така ярко, както и предишния ден. В сухите градини и в близките една до друга стаи се чували шушукания. Сега какво? Връзката на др. Садърленд с Бог поставена под въпрос. Но подобно на Илия на планината Кармил, вярата на доктора останала твърда и повечето от хората последвали примера му. Училищното семейство се събрало за обяд и след това малка група се събрали за да обсъдят страшната идея за неотговорената молитва. До обяд започнали да се събират облаци. Др. Садърленд помолил всички работници от фермата да бъдат събрани от полетата. Той подканил всички работници, ученици и преподаватели да се съберат в църквата, защото щял да им бъде изпратен

дъжд. Те всички се забързали, докато започнало да вали от черното, тежко небе. Това не било гръмотевична буря; дъжда продължил да вали. Валял през цялата вечер и през цялата нощ. Преди да си легне, доктор Садърленд отворил прозореца на спалнята си за да може благословения повей на дъжд да влезе в стаята, докато той и Сали хванати за ръце благодарили на Бог.

- Видя ли дъгата този следобед? - опитала Сали.

- Да, точно в средата на бурята. Никога не бях виждал по-съвършена дъга.

Тогава Едуард Садърленд повторил обещанието, което бил изискал от Бог: „тогава ще давам на земята ви дъжда на времето му - и ранния и късния, за да събираш житото си, виното си и дървеното си масло. И ще давам трева на полетата ти за добитъка ти“.

Около обяд на следващия ден започнали да се чува слухове, че дъжда не бил паднал навсякъде, но само в района Нели Бенд – малък район, който включвал и фермата Мадисън. Чак след десет дни паднал и общия дъжд, който облекчил покосената земя.

Една сутрин др. Садърленд казал на Сали, че петдесет ученици от колежа Скарит ще прекарат ден в Мадисън.

- Кои са те? - погледнала тя от шивашката си машина – Някоя специална група? - попитала.

- Всички те са мисионери, които присъстват на кратък, летен курс, който колежа предлага за назначени мисионери и такива, които са в отпуск. Тъй като много от тях ще отидат в Япония, казах на Пери Уебър да ги разходи.

- И ти ще се срещнеш с тях, нали? - попитала Сали.

- Разбира се. Винаги обичам да разказвам, как майка Уайт получи наставления от Бог относно това място. - Той се запътил към вратата - Искам всеки да знае, че не сме направили това сами. Бог ни ръководи и ни помага.

Пери Уебър показвал кампуса на голямата група ученици, разказвайки им за основните принципи на образование. Показал им и санаториума и колежа им обяснил, как двете институции се подкрепяли една друга. На обяд им сервирали вкусен обяд, който се състоял от продукти от фабриката за здравословна храна.

Един мисионер от Индия, който бил в отпуска, изразил мнението на мнозина от присъстващите:

- Нещо подобно трябва да построим в Индия. Трябва да обучим мъже и жени, които ще могат да се грижат за себе си; които могат да стоят сами на краката си и да обучават и други да правят същото.

Тогава др. Садърленд им казал, колко изоставена била фермата, когато я купили под ръководството на Елън Уайт, която получила наставления от Бог. Той цитирал думите и: „Този вид образование, който се предлага в Мадисън, ще бъде сметен за съкровище с голяма стойност от тези, които се заемат с мисионска работа в чужди страни.“

В кампуса често идвали посетители. Бележити посетители идвали от много страни, за да посетят Мадисън. Маршал Фенг Ю Хсианг, познат в света като *Християнският генерал* прекарал пет години в Мадисън. Четирима високопоставени негови колеги дошли с него, както и др. Хари Милър известен като *Китайският доктор*.

Един ден генералът казал на доктор Садърленд:

- Имах съсед в Нанкинг, който беше завършил в института „Као То Чен“; това е институция, създадена по модела на Мадисън.

- Това трябва да е било доктор Пол Куимби – казал Садърленд.

- Да, това беше той. Генералисимус и мадам Чианг Кай-Шек се възхищаваха толкова много на това училище, че поканиха доктор Куимби да бъде министър на образованието за Синоевете и Дъщерите на Революцията.

Сърцето на Садърленд трепнало, чувайки колко далеч се било пръснало влиянието на Мадисън, със славните си резултати. Когато майка Уайт казала, че фермата Фърджисън ще стане силен център за обучение и влияние, никое човешко същество не можело да си представи колко растеж и развитие се съдържаха в това изказване. Сега Едуард Александър Садърленд се намирал сред това чудо и сърцето му отдало слава на Бог.

„Едно добро правило, което можем да помним е, че при Бог няма кризи, тъй като никой човешки проблем не може да затрудни мъдростта Му.“ (Който чака с вяра, Хари Мойл Типет, стр 12)

Глава 17

Вечерно време – светлината

Училището Мадисън навлязло в четиридесетте като велик кораб с всичките си платна – опънати. Едуард Александър Садърленд, който все още ръководел, видял бурно море пред себе си.

През 1939 война пламнала в Европа и доктор Садърленд си спомнил Първата световна война. Мадисън се бил разраснал в годините между двете войни и напредъка и и разширението били такива, че двете институции били готови да издържат ограниченията наложени от евентуална война, заедно с всички трудности.

Докато Мадисън марширувал към светлините на прожекторите, към общественото благоразположение и одобрение, Съединените щати напредвали към война срещу тоталитаризма и империализма.

Ходейки с Бог през първите четиридесет години на двасти век, др. Садърленд срещнал промените, резултат от напредналата си възраст, със силна вяра и весел поглед напред. Той продължил да поддържа близкото си приятелство в Пърси Маген; но сега здравето на Пърси било започнало да се влошава и през 1942 той се отказал от позицията си като лидер на Колежа за медицински евангелисти, на която бил от толкова много години.

Година след като свършила Втората Световна война взаимоотношенията на др. Садърленд с конференцията започнали да се променят. През повечето години докато той и верните му сътрудници се борели с огромните проблеми в Мадисън, организираната църква стояла от страни и наблюдавала, без да помага, или да насърчава проекта. Често ръководителите били критични и понякога дори враждебни. Сега те поканили Едуард Александър Садърленд да дойде на Генералната конференция през 1946 и да сподели доклад за двете институции и как Бог ги бил водел.

Църковните лидери били забелязали световната гласност чрез статията на Рийдърс Дайджест, както и чрез други вестници и списания. Делото в Мадисън, започнато и ръководено чрез съветите на Елън Уайт, продължавало да напредва под божественото ръководство – то вече не можело да бъде пренебрегнато. Около петдесет по-малки

институции, направени по копие на Мадисън, работели в южните щати и влиянието на Садърленд и делото му се било пръснало по целия свят. Също др. Садърленд бил уважаван от повечето от църковните членове. Нуждата от повече самоиздържащи се институции не можела да бъде отречена или игнорирана. Др. Садърленд отишъл на Генералната конференция. И Бог бил там с него. Той разказал историята си и Божият Дух отворил сърца, които я разбрали и приели.

Когато Едуард Александър Садърленд застанал пред Генералната конференция по време на тази сесия от 1946, той вече бил президент на колежа Мадисън над четиридесет години. Той бил на тридесет и девет, когато заедно с Пърси Маген, майка Уайт и други основал училището Мадисън до река Кимбърленд, на голите, каменисти акри от фермата Фърджисън.

През тази сесия от 1946 Генералната конференция основала Северноамериканската комисия на самоиздържащите се работници и направила др. Садърленд президент на тази нова комисия. Направили това, след като забелязали разширяващото се влияние на делото на самоиздържащите се работници. Те също представили пред цялата деноминация това, което постигнали Садърленд и Маген чрез пълно посвещение на принципите на образованието такива, каквито били изложени от Елън Уайт.

На следващата пролет, през март 1947, представители на самоиздържащите се институции управлявани от адвентисти от седмия ден се срещнали в Синсинати, Охайо и там организирали Асоциацията на адвентните самоиздържащи се институции [или АСИ]. Едуард Садърленд празнувал осемдесет и втория си рожден ден на трети март. Организационната сесия се състояла на четвърти и пети март. Вероятно това е бил най-щастливия му рожден ден. Той го коментирал със Сали:

- Мислиш ли, че можем да пратим цялостен доклад на Пърси със всичко, което се случи.

Сали повдигнала уморените си очи, а съпруга и забелязал, че бръчките и, резултат от смеха и, все още разкрасявали лицето и.

- Мисля, че Пърси вече не може да чете писма. Бил е болен твърде дълго.

През декември същата година Пърси Маген починал. Сърцето на верния му приятел изпитвало силен копнеж да види Пърси и да му разкаже за новостите в делото на самоиздържащите се работници и за новото, дори и закъсняло, одобрение на вярата и

битките им демонстрирано чрез действията на Генералната конференция. Но сега трябвало да чака до утрото на възкресението.

В този декемврийски ден др. Садърленд се разхождал из чудото, в което се превърнал Мадисън, Той можел да предвкуси красотите на новата земя на които щели да се радват с Пърси. Да, осъзнавал, че нищо се можело да му разкрие сега пълната слава на Божията красива ферма такава, каквато би се явила във вечността; но той можел да погледне напред в бъдещето и тези, които го обичали могли да забележат погледа в сините му очи – този пророчески поглед, който виждал Божията славна цел за идните дни.

Новите отговорности на др. Садърленд в Асоциацията на адвентните самоиздържащи се институции го отвели в централното управление на църквата във Вашингтон Д.С. и често го задържали там за различни периоди време. Той не можел да вземе Сали със себе си, тъй като била твърде крехка.

Двойката често говорила за щастливия празник, който ще бъде организиран в Мадисън на петдесетата му годишнина през 1954, но Сали не доживяла това време. Тя заспала през 1952. Вечерните сенки започнали да растат около стария пионер. Пърси починал преди пет години, а сега и неговата Сали! Стоейки до ковчега и той се вторачил в любимото лице, а Божия мир го обгърнал. Лицето му, което над половин век било „утвърдено като кремък в Сион“, поело новия път на надежда и решителност. Той гледал децата си, др. Джо и Йоланда, и знаел, колко благословен бил да има съпруга като Сали за другар и майка на сина и дъщеря си.

Мадисън и всичко, за което се борил, станали още по-скъпи за него след смъртта на Сали.

„Какво е направил Бог!“ С. Ф. Б. Морс

Петдесет години по-късно

Петдесетата година на Мадисън започнала. Др. Садърленд поглеждал назад. Майка Уайт била починала преди тридесет и девет години. Пърси Маген бил напуснал Мадисън за да помогне за развитието на Колежа на медицинските евангелисти в Лома Линда,

Калифорния; той бил починал преди шест години. Сали също била погребана. От пионерите останали само Едуард Александър Садърленд и М. Беси ДеГроу.

През 1954, златната годишнина, фермата покривала 721 акра; имала и допълнителна ферма от 91 акра. Училището използвало също 100 акра на юг от пътя Нели Бенд, които били собственост на Фондацията на миряните.

Стотици хора посещавали Мадисън всяка година, привлечани от цветята, дърветата и цялостната прелест на мястото. Групи жени от градинските клубове на Нешвил и други общности следвали др. Флойд Бралиър и Ричърд Уокър из градината, докато двамата ботаници назовавали растенията и описвали, описвали естествената им среда и споделяли интересни научни факти за тях.

Ливански кедри стояли от двете страни на източния вход на административната сграда. Не далеч растели другите два съществуващи вида кедър: атлантически и хималайски.

Деликатни лавандулови храсти ароматизирали въздуха около източната врата. Специални видове дъб от Китай растели тук и шестдесет японски череша цъфтели в сезона си, предизвиквайки удивлението и възхищението на посетителите. Др. Браилър бил донесъл тези и много други екзотични растения. Мадисън станал като едемска градина.

Бог в безкрайната си милост и мъдрост поглеждал към изгубената ни и объркана планета през двасти век, и сред хаоса задействал чудни събития в действие. Той бил избрал хората и мястото за този велик проект. Той събрал Пърси Маген и Едуард Садърленд, дал им възможност да съберат нужния опит докато били млади и възприемчиви и ги дисциплинирал чрез големи изпитания на вярата им. Тогава ги довел във фермат Фърджисън-нелсън на зелените брегове на река Къмбърланд и там започнал едно удивително чудо, чийто ефекти се чувстват и днес в далечните краища на земята.

Бог могъл да реализира този чудесен проект, защото имал група мъже и жени, които вярвали в Него с цяло сърце. В младите си годините били приели вестта за праведност чрез вяра и предали животите си на контрола на Божия Дух. Те били хора като всички нас, но доверието им в Бог достигнало невероятни размери; те се хванали за божествената сила. Сега на петдесетата годишнина на Мадисън мнозина погледнали назад към начина, по който Бог бил водил до този момент и това подсилило вярата им и доверието им в това, което Бог щял да направи в бъдеще.

Въпреки че само двама от първите пионери били все още живи, много други били посветили години от животите си за изграждането на Мадисън и за постигането на идеалите му. Много малки институции създадени по подобие на Мадисън мили изникнали в южните щати. Много от тези училища създали и санаториуми, за да може служенето им да бъде балансирано. Те били невероятно благословение, чийто размери никой не може да схване, но записано в небесните книги.

През 1954 санаториума имал 220 легла и добър екип от доктори и медицински сестри. През първите петдесет години от историята си Мадисън обучил и изпратил петстотин медицински сестри, които сега служили на много места. Хиляда студенти завършили колежа и отишли по света, за да бъдат благословение. Влиянието на Мадисън се пръснало по света и проникнало в образователното и медицинското дело на църквата на адвентистите от седмия ден като мая.

Двете институции били в центъра на огромната ферма, която произвеждала изобилни запаси храна и предоставяла обширна площ за много атрактивни сгради. Много от тях били майсторски построени от ученици и учители с камъните, намерени във фермата – това били солидни и издържливи сгради.

Модерна фабрика за храна произвеждала широко разнообразие от вкусни здравословни храни, които били доставяни във всички щати и в чужди страни.

Семейство, състоящо се от 125 работници, живяло в кампуса. Те ръководели всички дейности свързани с училището, санаториума, фермата и различните бизнеси. Два жилищни блока и единадесет колиби били предоставени на работниците, а още 43 къщи принадлежали на институцията.

Мислейки си за напредъка през последния половин век др. Едуард Садърленд можел да види как Бог го бил благословил – не само с изобилна реколта, запълнен брой места в колежа и санаториума; не само с широко разпространение на храните, произвеждани в Мадисън и с успеха на завършилите ученици, които сега работили в кампуса или започнали свои институции; Божието благословение се усещало и в духовната атмосфера на цялата комплексна институция. Всички се радвали на приятелството и любезността, която проявявали един към друг както и на това, че могат да споделят заедно толкова много добри неща. „Благословието Господно обогатява; И трудът на човека не ще притури нищо.”(Притчи 10:22)

Двамата пионери, др. Садърленд и М. Беси ДеГроу останали да живеят в Мадисън и били благословение с мъдрия си и любящ съвет, със сигурните си преценка и здрав разум. Тъй като Сали Садърленд била починала през 1952, дните станали много самотни за остаряващия доктор и през април 1954 тиха сватбена церемония свързала двамата останали членове от групата на седемте пионери. Те били работили заедно от дните в Уола Уола и обединили усилията си с Пърси Маген в колежа Батъл Крик. Те били помогнали колежът да бъде изместен в Бериън Спрингс, Мичигън и страдали много през четирите трудни години на работа в тази институция. Др. Садърленд бил на осемдесет и девет, а младоженката на осемдесет и три.

Като учител и съветник М. Беси ДеГроу имала няколко връстници. Тя била служила като образователен секретар за конференцията Лейк Юниън. Била помагала на С. Х. Хаскел и др. Садърленд с важни книги. Била редактор на Защитникът от първия му брой. През първата част на тридесетте, когато от образователните ни институции започнали да изискват акредитация, те получила магистърска степен в колежа Пийбоди. На 61 годишна възраст тя завършила с почести и доктората си. През дългите години през които живеела в Мадисън тя винаги вдъхновявала сърцата и умовете на учениците си с посветеността и саможертвеността си.

Др. Едуард Александър Садърленд бил президент на училището Мадисън от 1904 до 1946. Той видял как то се развило от малко, неизвестно училище разположено в занемарена ферма до напълно акредитиран колеж признат по света, разположен сред истинска едемска градина – така богато възнаградил Бог вярата на основателите на Мадисън.

През 1946 др. Садърленд бил призван да служи като секретар на Асоциацията на самоиздържащите се институции и Комисията за живот на село. След като поставил тези два отдела в ред, той се върнал в Мадисън, място така скъпо за него, и възнамерявал да прекара остатъка от живота си заобиколен от многото приятели и помощници от изминалите години. Въпреки, че се бил пенсионирал, той съветвал и ръководил делата на Мадисън и много други самоиздържащи се институции.

На петдесет годишнината от изпълнението на Божия план, който бил показан на майка Уайт преди много години, никой не бил по-щастлив и не изпитвал смирената благодарност и искрено удовлетворение така, както др. Садърленд. Очите му успели да погледнат отвъд това, което другите можели да видят. Сега той мислел за обещанията и за Божията красива ферма в обновената земя.

„Никой не може да заведе другите там, където той самия не е бил. Ако някой иска да стане по силен, трябва да се бори постоянно с това, което е извън силите му и което изисква упражняване на голяма вяра.“ - Писмо от Едуард Александър Садърленд до Пърси Маген, 24 ноември, 1915

Глава 18

Портрет на един героичен лидерит

В продължение на година възрастната двойка живеела в малката си колиба, разположена в кампуса на Мадисън, заобиколени от тези, които ги ценили заради всичко, за което родителите са ценени и за много повече. Всеки човек свързан с институцията Мадисън знаел това, която семейство Садърленд били направили и защо. Те също знаели кой бил източника им на мотивация и ръководство, за да може да бъде извършено това чудно дело на вяра.

Пролетта на 1955 в цялата си цъфтяща слава била дошла отново. Цветя красили района около река Къмбърланд, птици пълнели въздуха със сладка мелодия. Едуард Александър Садърленд достигнал деветдесетата си година и въпреки че се радвал на цветята и слънцето така, както винаги, той чувствал постоянна умора. Започнал да чувства тежка болка. Докторите му предложили да прекара няколко дена в санаториума, където бил диагностициран с апандисит. Няколко дни по-късно, на двасти юни, 1955, той починал. Съпругата му, Беси ДеГроу Садърленд живяла още десет години и заспала тихо на седми юни 1965 г. на деветдесет и четири.

Когато се разнесла мълвата за смъртта на др. Садърленд, дейностите в кампуса примрели - сякаш голяма ръка спряла времето. Всички били шокирани по свой си начин, тъй като Едуард Александър Садърленд означавал много за мнозина и имал огромно влияние върху всеки в Мадисън. Наистина ли било истина това, което чули? Взимали ли за даденост факта, че той е там и мислели ли си, че ще бъде винаги с тях? Той изглеждал толкова издържлив. А сега вече го нямало.

Умовете на хиляди хора, чиито животи били благословени от него, се замислили върху това, което той бил за тях, за Мадисън, за Америка, за света. От техните думи бива нарисуван крайния му портрет. Палитрата обхваща целия свят, а цветовете са различни и толкова живи, колкото и емоциите на човешкото сърце.

Едуард Александър Садърленд бил лидер. Чрез вяра, посвещение в младежките си години и творчество той придобил всички качества, които го правят герой. Хората го следвали, защото чувствали, че той знае пътя и че това, което ги очаква в края на пътуването, има вечна стойност. Пламенният му стремеж ги насърчавал.

Той притежавал рядко срещан кураж - постоянен в маршируването към целта без значение какви били препятствията, или какви сили се обединявали, за да попречат на плановете му. Този отличителен кураж не произтичал от безразсъдна смелост. Едуард Александър Садърленд знаел, че Бог е с него, светлината Му – около него; той вярвал, че Господа ще му даде обещаната награда. Този аспект на куража му в продължение на много години му помагал да понесе без горчивина и обида враждебността на тези, които трябвало да го подкрепят.

В ранните си години, преди основаването на Мадисън, той и колегите му основали два важни колежа, които днес са успешни центрове за обучение за християнски младежи – колежа Уола Уола и мисионския колеж Емануил (сега част от университета Андрюс). Тогава Бог го отвел заедно с Пърси Маген при реката Къмбърланд, в изоставената, камениста ферма, която щяла да се превърне в училището и санаториума Мадисън. В продължение на петдесет години той ръководел делата в Мадисън с такъв успех, че се превърнал, както майка Уайт била предсказала, в „зрелище за света, ангели и хора.“

Др. Садърленд бил баща не само на собствения си син, Джо, и дъщеря, Йоланда, но и на хиляди други младежи, които обучавал и които почувствали дружелюбната му привързаност.

- Той ме научи, колко ценен съм за Бог и ми помогна да разбера стойността на собствената си душа – казал един ученик.

Любов, съчувствие и мъдрост направили този човек добър ближен. Той разбирал нуждите на бедните и търсил начини да ги издигне до Божия план за успешен живот в този свят, както и за бъдещия. Хиляди мъже и жени са активни в делото за спасяване на души днес по целия свят благодарение на влиянието на Едуард Александър Садърленд.

Вероятно най-добре ще бъде запомнен като педагог, тъй като посветил дългия си живот на това, да разбере „истинската наука на образованието.“ Той повече от всеки друг спомогнал за създаването на ранните училища за деца от църквата. Той писал учебници за тях, планирал учебните им програми, носил ги на сърцето си през целия си живот. Той взел плана от най-добрия Учител и въпреки всичката опозиция постоянен в

основаването на над петдесет подобни училища в южните щати. Благодарение на примера на Мадисън и влиянието му много подобни центрове съществуват днес по целия свят. Цялостното влияние на живота на този един човек и делото му не ще бъде познато, докато небесните записи не бъдат отворени пред учудешите ни се погледи.

Др. Садърленд популяризира живота на село. Той разбирал Божията цел за земята и работел в хармония с божествените принципи променяйки каменната, изхабена ферма в малка едемска градина. Той демонстрирал отново и отново както Бог може да направи със смирените и готови а се подчинят работници във ферма сред горските пущинаци или на една занемарена земя. Първо той попитал: „Божията воля ли е това?“ Уверен, че Бог изисква това от него, той запретнал ръкави, за да извърши това, което Бог искал възможно най-бързо и ефективно. За всеки успех прославял и хвалел Бог. До края на живота си той останал смирен и непретенциозен човек.

Др. Садърленд също ще бъде запомнен като лечител, тъй като следвал Великия Лечител в пътя на състраданието и служенето. Той служел на сърцесъкрушените, обезсърчените и слабите във вярата. По-късно той станал и лечител на тялото чрез работата си като обучен лекар. Той ръководел медицински институции. Той осъзнавал нуждите и приоритетите им. Можел да планира и планирал развитието им. Визията му достигнала и чужди страни и той предвидил това, което ще бъде постигнало по Божиите методи.

Като президент на колеж, доктор, баща, гражданин, съсед или приятел той свидетелствал за своя Господ. Той живял, работил и планирал, а целта му била тази, на Господаря му – живеел, за да благославя други. За него християнството означавало ходене с Бог всеки ден и във всяка сфера на живота.

От ранните му години на служба като преподавател др. Садърленд популяризира живота на село; по-късните години само засилили убеждението му, че всеки трябва да живее в провинцията и да издържа себе си и семейството си от земята и труда на ръцете си. Институциите, които били създадени по модела на Мадисън, демонстрирали през годините как Бог би благословил усилията на обикновените хора, когато се подчинят на волята Му и последват плана Му. За да помогне за основаването на тези институции и за поддръжката им той основал Фондацията на миряните и я запазил до основаването на организираната структура на църквата - Асоциацията на адвентните самоиздържащи се институции [АСИ].

На калифорнийския бряг расте невероятно дърво, познато като секвоя. То се размножава чрез издънки, които поникват близо до дънера на дървото-родител и така оформят „секвоен кръг.“

Чрез този чуден процес – новия растеж – новите институции в южните щати, както и образователните и здравни центрове по света, стоят като живи свидетели за трайното вдъхновение на Мадисън. Те са мемориал за човек, който Бог използва за извършването на едно от най-великите си чудеса на планетата – Едуард Александър Садърленд.

Епилог

През годините след петдесет годишнината на Мадисън, последните от седемте пионери, М. Беси ДеГроу Садърланд, починала.

Достигаме един период на преход – визията за самоиздържащата работа преминава в нова ера. С оптимизъм, в светлината на невероятните постижения както и с армия от опитни, посветени лидери ние виждаме как „Златното въже“ минавало през период на предизвикателства и възможности за крайния триумф на визията за християнското образование спонсорирана от Е. А. Садърленд и посветените му сътрудници.

Ограниченията на времето и пространството ни принуждават да спрем с очертаването на историята на Мадисън и живота на др. Е. А. Садърленд. Открихме, че философията му за християнско образование и тази на сътрудниците му в колежа Мадисън подготвила буквално хиляди мъже и жени, които да бъдат самоиздържащи се и благородни работници -те са допринесли и все още допринасят в Божието дело в много различни сфери на делото. По време на зрелите си години колежът Мадисън си поставил за цел да разшири сферата си на влияние основавайки обществени центрове в южните щати, които да се занимават с образователна и здравна работа. Учители, работници и студенти били загрижени и искали да се занимават с този вид работа. Обаче липсвали средства и това ограничавало възможностите им. Делото напредвало в дух на ентузиазъм и жертва и различни институции се появявали близо и далеч от родителската институция.

Много от тези центрове служели като ядра за институции, които по-късно станали собственост на конференцията. Сред тези са академията Хайланд (преди това се наричала училището Фоунтън Хед), която сега служи като академия спонсорирана от конференцията на Кентъки и Тенеси. Училището и санаториума Фаунтън Хед били основани от

семействата Мълфорд и Уест през 1907. Тази разположена в провинцията институция се превърнала не само в академия, ръководена от местна конференция, но и в болница, която е член на Южната Адвентна система от болници – формална организация, която координира болниците, които са ръководени от конференцията на Южния съюз на Адвентистите от седмия ден.

Историята на тази разширяваща се сфера на влияние започнала когато Лида Фънк Скот пристигнала в Мадисън, за да намери почивка и духовно съживление след като била покосена от ужасни мъка и разочарование. Бързото и възстановяване към добро здраве я вдъхновило и поставило на сърцето и товара да разпространи плана на Мадисън. Тя лично посещавала различните центрове, посветена на образователното и здравното дело. Посещенията и били от огромна помощ за Юга – тя започнала да спомага създаването на училища, частни клиники, санаториуми, болници и центрове за обучението на медицински сестри, учители и земеделци. Много от младите хора които посещавали тези центрове се присъединили към тези, които завършили Мадисън, за да запълнят отговорните позиции в Съединените щати и в чужди страни.

Основателите на Фондацията на миряните били починали; но днешните попечители, както и президента Роджър Ф. Гудж били получили образованието и вдъхновението си от основателите на колежа Мадисън и на подобните институции в южните щати.

Именно това е причината Южния съюз да има толкова много адвентни болници, отколкото който и да било друг съюз по света. Най-вече благодарение на влиянието на Мадисън Южния съюз има толкова много адвентни медици - втори е само след Тихоокеанския съюз. Хората в Южния съюз, които заминават някъде на обучение почти винаги се връщат в южната си родина. Не може да се отрече, че колежът Мадисън е единствения фактор, допринесъл за това, в историята на Божието дело в югоизточните щати.

Първите, които завършили колежа Мадисън се завърнали в домовете си и постоянно насърчавали последователите си да направят същото. Друга добра черта на духа на Мадисън е наблягането на правилно и цялостно образование. Концепцията на Мадисън насърчава всички, които могат да я последват, да добият най-доброто образование, което могат. В училищата, които били повлияни от Мадисън, се е наблюдавала решителност да бъдат подготвени добре обучени учители. През годините в различните институции, които произлезли от Мадисън, били насърчавани интелектуалните постижения по всеки възможен начин, без да се жертват моралното и духовно посвещение, които насърчавали

делото. Не е тайна, че учениците, които са идвали от тези самоиздържащи се училища били едни от най-добрите учители в адвентните колежи.

Вероятно най-окуражителната характеристика на духа на Мадисън било твърдото настояване от страна на работниците му да не бъдат отделени, но да бъдат част от Божието дело. Самоиздържащите се институции в Юга не били започнати поради желанието на основателите да се издигнат. Не е тайна например че самоиздържащите ни училища имали по консервативен подход към живота като цяло и тези училища били похвалени за това.

Основателите на колежа Мадисън осъзнавали от самото начало, че тяхното дело било Божие дело – това било делото на църквата на адвентистите от седмия ден, Божията църква. Когато говорили за Мадисън като за „нашето“ училище, те включвали всички адвентисти. Моралния дълг да се предостави образование. Моралния дълг да се осигури образование за Божия народ тежал на раменете им. Тези пионери имали една цел – колежът им да служи на Божия народ и да отвори вратите за развитието на делото в югоизточните щати. Блестящият успех на Южния съюз стои на основата, които поставили ранните пионери на Мадисън.

Но цялото величие на Мадисън и това, което било постигнато в Съединените щати било възможно поради факта, че лидерите му търсели за институциите си изобретателни хора, умни, добри наблюдатели, с пламенен разсъдък и такива, които се не боят от работа. Делото на самоиздържане в Божията църква се нуждае от хора, които са енергични, а не мързеливи; хора, които стимулират развитието на ума си, а не просто мечтатели; хора, които имат визия – не фантазьори; хора, които различават Божия глас от нашепването на изкушението. Делото на самоиздържане призовава хора, които са като „Защото ще бъде като дърво насадено при вода,
Кое то разпростира корените си при потока, и няма да се бои, когато настане пекът, но листът му ще се зеленее, и не ще има грижа в година на бездъждие, нито ще престане да дава плод.“ (Йеремиа 17:8)

И така делото на Мадисън продължава в живота на мъже и жени, които били в залите му и които ходили из градините му. Истина е, че образователното дело поело различна посока; поради нестабилната икономическа ситуация колежът Мадисън нямал финансовият резерв да оцелее; и така той бил официално затворен. Но той не е наистина затворен, защото ще живее завинаги в сърцата и идеалите на тези, които били повлияни от него.

Делото му живее в тези хора, в семействата и децата им където и да са, каквото и да правят. Тъжно е, когато някои с копнеж кажат: „Мадисън ще се съживи.“

Мадисън живее. Никога не е умирал. Така както Бог възнаградил усилията на основателите в миналото, Той ще възнагради съвестните работници, които са били повлияни от Мадисън и които продължават Божието дело на земята. Вероятно никое друго училище не следва следния съвет на Павел така добре: „Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат.“

